

PIĄTEK-NIEDZIELA
106-08|03|2026|

GAZETA WEEKEND OLSZTYŃSKA

GAZETA WARMII I MAZUR

cena 6,99 zł (w tym 8% VAT)

ISSN 0137-9127

10

9 1770137 1912057

ISSN 0137-9127 NR INDEKSU 350176 \ \ NR 36 (2) 605

Fot. Freebit

WSZYSTKIEGO NAJLEPSZEGO W DNIU WASZEGO ŚWIĘTA!

Co dalej
z SAFE? |2

Jak ukleja ze Śniardw
podbiła Amerykę |6

Na wojnie jest miejsce
na człowieczeństwo |7

Młodzież uczy
nas dialogu |14-15

CO DALEJ Z SAFE?

Sejm uchwalił ustawę o Safe. Teraz decyzja należy do prezydenta Karola Nawrockiego. Stawką jest około 43,7 miliarda euro pożyczki na obronność. Pozostaje też pytanie, czy program przyspieszy zakupy dla wojska, czy przysporzy Polsce kosztownych zobowiązań.

Władysław Kosiniak-Kamysz i Donald Tusk

Wojna w Ukrainie trwa, a wokół Iranu narasta napięcie. Świat, który miał rozwiązywać konflikty sankcjami i dyplomacją, wrócił do twardego argumentów. W Polsce ten powrót ma swój bardzo konkretny wymiar. To zbrojenia, magazyny amunicji, obrona powietrzna, drony, łączność, logistyka. I spór o Safe.

Safe to unijny mechanizm pożyczek na obronność. Polska chce sięgnąć po około 43,7 miliarda euro pożyczki. Spłata może być rozłożona nawet na 45 lat, a w pierwszej dekadzie państwo miałyby płacić przede wszystkim odsetki. Rząd przekonuje, że to szansa na to, by szybko kupić to, czego najbardziej brakuje, i równocześnie na długie lata zapewnić zamówienia polskim zakładom. Krytycy odpowiadają: dług to dług, a wtakich

programach zawsze najważniejsze są warunki.

W Safe wpisano zasadę, którą warto nazwać po imieniu: pieniądze mają pracować na europejskie łańcuchy dostaw. W zamówieniach finansowanych z programu udział elementów spoza Unii (i kilku wskazanych partnerów) ma być ograniczony – co do zasady mówi się o progu 35 procent kosztów komponentów.

To byłaby dobra wiadomość dla polskiej zbrojeniówki, pod warunkiem że ta skorzystałaby z tych pieniędzy a na to się nie zanoszą, bo jest przestarzała i poza nielicznymi przypadkami, jak np. Grom, Krab czy Rak, nieprodukująca najnowocześniejszego uzbrojenia, więc co najwyżej mogłaby służyć jako podwykonawca i dostawca dla europejskich firm. W jakim zakresie? O tym będą decydować

dwustronne negocjacje, czyli cały proces się drastycznie wydłuży. Na stole będą leżały wtedy dwa rozwiązania dla Polski: kupiecie sprzęt europejskich firm albo rozmawiamy o partnerstwie, a wszystko jest obwarowane terminami, więc na takie długie rozmowy czasu nie będzie. I teraz pojawia się praktyczny kłopot. Największe i najgłośniejsze kontrakty modernizacyjne Polski w ostatnich latach łączy nas przede wszystkim z USA i Koreą Południową: amerykańskie systemy rakietowe i obrony powietrznej, koreańskie czołgi i armatohaubice, kolejne pakiety uzbrojenia. Te umowy są już podpisane i będą realizowane latami.

Safe ich nie zastąpi. Safe oferuje nowe pieniądze, ale i nowe reguły. Dlatego sedno sporu leży w pytaniu, czy da się tak zaplanować zakupy, by nie nie kolidowały ze

Karol Nawrocki

SAFE TO UNIJNY MECHANIZM POŻYCZEK NA OBRONNOŚĆ. POLSKA CHCE SIĘGNAĆ PO OKOŁO 43,7 MILIARDA EURO POŻYCZKI. SPŁATA MOŻE BYĆ ROZŁOŻONA NAWET NA 45 LAT, A W PIERWSZEJ DEKADZIE PAŃSTWO MIAŁOBY PŁACIĆ PRZED WSZYSTKIM ODSETKI.

sobą, by z jednej strony sfinalizować kontrakty z USA i Korei, a z drugiej skorzystać z unijnej pożyczki, która premiuje „europejskość” i wspólne zamówienia. A jeśli nie, to czy Polska nie będzie musiała przesunąć części obecnych planów związanych z zakupami w USA, by spełnić zasady programu Safe. No i tu od razu wybuchnie spór z USA i jego przemysłem zbrojeniowym. Trzeba wtedy mądrze i dyplomatycznie to rozegrać. Czy nas stać na to? Czy dysponujemy argumentami, które przyjmą wszystkie strony?

Rząd zapewnia, że duża część pieniędzy ma zostać w kraju – w formie zamówień dla polskich producentów. Minister spraw zagranicznych Radosław Sikorski, odpowiadając krytykom programu, użył jednak słów, które tylko podgrzały emocje. – Chcieliby znowu kraść i brać za twarz – stwierdził o przeciwnikach Safe. Uruchomiła się partyjna wojna plemienna. W przestrzeni medialnej zaczęły latać epitety.

Przeciwnicy rządu wypowiedź ministra przedstawiają jako próbę odwrócenia uwagi od tego, co ważne. PiS i Konfederacja zwracają uwagę na dwie

rzeczy. Pierwsza to pytanie o beneficjentów: największe koncerny zbrojeniowe w Europie są w Niemczech i Francji, więc łatwo sobie wyobrazić, że kluczowa część zamówień popłynie na Zachód. Druga to obawa przed uzależnieniem od mechanizmu pożyczkowego: skoro pieniądze idą z Brukseli, to czy w przyszłości nie pojawi się pokusa, by kwestię ich wypłaty wykorzystać w politycznych sporach.

Ekonomista Piotr Nowak dorzuca finansowy argument: Polska potrafi pożyczkać samodzielnie, a tania pożyczka nie zawsze jest naprawdę najtańsza, jeśli doliczyć ryzyko i ograniczenia. Krzysztof Bosak mówi wprost o zobowiązaniu na pokolenia.

Karol Nawrocki jako zwierzchnik sił zbrojnych nie kwestionuje potrzeby dozbierania. Podkreśla jednak „wątpliwości suwerennościowe” i chce odpowiedzi na pytania, co konkretnie ma być finansowane z Safe, jak będzie wyglądała kontrola wydatków i jak państwo zabezpieczy się przed długofalowym ryzykiem pożyczki weuro. Ponadto prezydent wskazuje, że Bruksela może np. walcząc z następnym rządem, wstrzymać

WYDAWCA
GALINDIA
Sp. z o.o.
ul. Tracka 7b,
10-364
Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera
zarzad@gazetaolsztynska.pl
DYREKTOR BIURA REKLAMY
Agnieszka Weder-Gryglewicz
a.weder@gazetaolsztynska.pl
885 998 201

ZASTĘPCY REDAKTORA
NACZELNEGO
Michał Podolak
Zuzanna Leszczyńska

REDAKTORZY WYDANIA
Michał Podolak
Zuzanna Leszczyńska
wydawca@gazetaolsztynska.pl
sport@gazetaolsztynska.pl

WYDANIE ONLINE
Ania Głazek
internet@gazetaolsztynska.pl
519 839 562

GAZETAOLSZTYNSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 502 499 515

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
502 499 531

REKLAMA W OLSZTYNIE
ul. Tracka 7b
tel. 885 998 201
reklama@gazetaolsztynska.pl

CENTRALNE
BIURO OGŁOSZEŃ
tel. 514 800 517

REDAKCJA W ELBLĄGU
Ewelina Gulińska
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 505 766 681
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
Elwira Kowalska
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 604 408 305
reklamy@dziennikelblaski.pl
PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@dziennikelblaski.pl
502 499 531

DRUK
Polska Press Sp. z o.o.
Oddział Poligrafia
Drukarnia
w Białymstoku
Ignatki,
ul. Przemysłowa 26
16-001 Kleosin

pożyczkę, wykorzystując ją jako szantaż, oraz że pożyczka będzie spłacana przez następne pokolenia, które będą mniej liczne (spadek liczby ludności). Dzisiaj dowiedzieliśmy się również, że prezydent wraz z prezesem NBP ma alternatywny pomysł: żeby do zakupu broni dla polskiej armii wykorzystać zasoby złota w banku centralnym i nie pożyczać żadnych pieniędzy z Safe, bo mamy własne zapasy środków. Sytuacja staje

się arcyważna i arcyinteresyjną. Będziemy ją dla Państwa śledzić i opisywać.

Prezydent może ustawę podpisać, zawetować albo skierować do Trybunału Konstytucyjnego. Jednak niezależnie od decyzji pozostanie najważniejsze pytanie: jak dozbrajać Wojsko Polskie, tak by jednocześnie rozwijać własny przemysł, nie dublować zobowiązań, nie uzależniać bezpieczeństwa państwa od mechanizmów, których logika może się zmieniać? **JB**

Dla naszego regionu dyskusja ma praktyczny wymiar. Warmia i Mazury to teren 16. Pomorskiej Dywizji Zmechanizowanej – jednostek w Giżycku, Bartoszycach i Braniewie oraz artylerii w Węgorzewie. Tu najbardziej liczą się „brakujące ogniwa”: amunicja, osłona przeciw dronom, łączność oraz sprawna logistyka i infrastruktura, która pozwala przerzucać sprzęt i szybko, i bezpiecznie. Jeśli pieniądze z Safe przyspieszą te zakupy i inwestycje w ramach Tarczy Wschód, efekty zobaczymy właśnie tutaj. Podobnie jak efekty potencjalnego wstrzymania finansowania już po podpisaniu umów, np. jako nacisk polityczny z Brukseli. Tak jak było z KPO.

MŁODZIEŻOWA DROGA KRZYŻOWA W OLSZTYNIE

W piątek, 6 marca, młodzi przejdą ulicami Olsztyna w Młodzieżowej Drodze Krzyżowej. Poprzedzi ją msza św. o godzinie 18 w Kościele Najświętszego Serca Pana Jezusa. Do udziału zaprasza Warmińskie Duszpasterstwo Młodzieży.

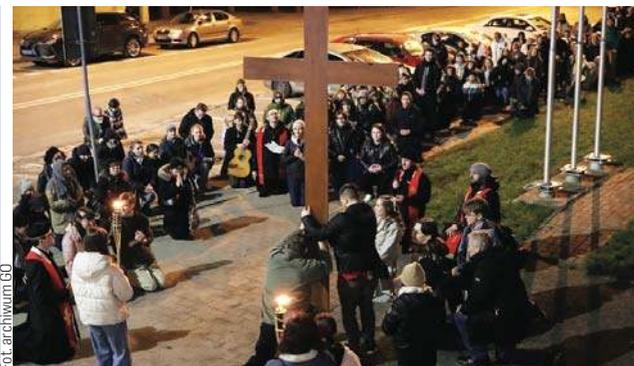
Olsztyn znów pójdzie za krzyżem. W piątek, 6 marca, Warmińskie Duszpasterstwo Młodzieży zaprasza na Młodzieżową Drogę Krzyżową ulicami miasta. Przed procesją odprawiona zostanie o godzinie 18 msza św. w Kościele Najświętszego Serca Pana Jezusa przy ulicy Mickiewicza. Po Eucharystii młodzi wyruszą w drogę. Tego dnia świątynia będzie też jednym z kościołów stacyjnych, dodatkowo dając okazję do spowiedzi.

To inicjatywa, która w Olsztynie pojawiła się niedawno. W marcu 2025 roku uczestnicy pierwszej edycji przeszli trasą: Kościół NSPJ – Al. Piłsudskiego – Stare Miasto

– Konkatedra św. Jakuba. Uczestnicy zatrzymywali się m.in. przy urzędzie wojewódzkim, na Pl. Jana Pawła II, pod Wysoką Bramą i na Starym Mieście. Rozważania dotyczyły m.in. grzechu języka.

— To jest piękne, że za każdym razem, gdy wołamy młodzież, to ta młodzież przychodzi — mówi ks. Kamil Wyszyński, diecezjalny duszpasterz młodzieży archidiecezji warmińskiej.

Warmińskie Duszpasterstwo Młodzieży w ciągu roku organizuje m.in. Przystań Młodych, Dzień Wspólnot Młodzieżowych, rekolekcje i pielgrzymki, a także wspólne wyjazdy na ogólnopolskie spotkania, takie jak Lednica.

Młodzieżową Drogę Krzyżową organizuje Warmińskie Duszpasterstwo Młodzieży

Wielki Post to również czas rekolekcji szkolnych i parafialnych — dla wielu młodych to moment decyzji, czy wiarę przeżywać także poza niedzielą.

Trwają też przygotowania do wyjazdu na Świato-

we Dni Młodzieży w Seulu w 2027 roku. — Warmia leci do Seulu — zachęca ks. Wyszyński. Organizatorzy proszą, by na Drogę Krzyżową przyjść z grupą, ministrantami, scholą i przyjaciółmi. **JAN BERDYCKI**

REKLAMA

Wojewoda Warmińsko-Mazurski

Radostaw Król

Szanowne Panie,
z okazji

Dnia Kobiet

*składam serdeczne życzenia zdrowia,
spokoju i dobrych dni,
zarówno w pracy, jak i poza nią.*

*Dziękuję za profesjonalizm, determinację
i zwykłą codzienną solidność.*

*Dzięki Pań pracy Warmia i Mazury
działają sprawniej wszędzie:
w urzędach, szkołach, służbach, firmach i w domach.*

*Życzę Paniom satysfakcji z tego, co robicie,
poczucia docenienia oraz czasu dla siebie i swoich planów.*

Z wyrazami szacunku

Radostaw Król

Wojewoda Warmińsko-Mazurski

BYĆ KOBIETĄ, BYĆ KOBIETĄ, MARZĘ CIĄGLE...

Każda z nas chciała kiedyś dorosnąć, aby nosić piękne sukienki i wysokie obcasy. Kim chciałyśmy być? Księżniczkami, nauczycielkami, lekarkami, policjantkami, piosenkarkami. Nie wszystkie dziecięce marzenia się spełniły, ale niezależnie od tego, co miałyśmy robić, chciałyśmy być po prostu szczęśliwe! Spełniona kobieta lubi siebie, realizuje się w konkretnej dziedzinie życia. Pokonuje własne słabości...

Po co nam Dzień Kobiet? Odpowiedź jest prosta: zasługujemy na to, żeby choć raz w roku poświęcono nam szczególną uwagę. Dlatego 8 marca możemy bez wyrzutów sumienia sprawić sobie mnóstwo przyjemności i poprosić męża o wyręczenie z domowych obowiązków. To dobra okazja do wyjścia z domu i spędzenia czasu w miłym towarzystwie.

Tego dnia wspominamy dzielne kobiety, które ponad 100 lat temu w USA stawiały czoło wyzyskującym je właścicielom fabryk, wywołując strajk. Domagały się lepszych warunków pracy, sprawiedliwego wynagrodzenia i możliwości uczestniczenia w życiu politycznym swojego kraju. W 1910 roku został ustanowiony Dzień Kobiet, którego ideą było poprawienie pozycji kobiet w społeczeństwie pod względem politycznym i ekonomicznym.

Z biegiem lat sytuacja płci pięknej na świecie faktycznie się poprawiła. Była to trudna i długa droga, na której ostateczny kres niestety będziemy musieli jeszcze poczekać, szczególnie w krajach arabskich. Na szczęście pozycja kobiet w Europie jest wbrew powszechnemu przekonaniu naprawdę dobra i wiele zmieniło się na lepsze.

Warto w dalszym ciągu działać na rzecz kobiet, należy jednak pamiętać, że nie polega to na postrzeganiu mężczyzn jako wrogów, którymi nie są. Jest wielu mądrych i rozsądnych facetów z mocnym kręgosłupem moralnym, którym zależy na tym, abyśmy mogły bez najmniejszych problemów wrócić do pracy po ciąży, spełniać się zawodowo i mieć nieograniczone możliwości rozwoju. Doskonale wiedzą, że tego potrzebujemy. Kobiety, które są szczęśliwe i spełnione, są najpiękniejsze. Ich uroda to nie duży biust czy nogi do nieba, o których wiele z nich marzy. Całe piękno opiera się na tym, ile wysiłku wkładają w swój osobisty rozwój, i wspaniałych efektach w postaci sukcesów zawodowych i osobistych. Dlatego szczególnie zasługujemy na poświęconą tylko nam kartkę w kalendarzu.

TRZEBA SIĘ REALIZOWAĆ

Krystyna Cholubska: Życie każdej kobiety może być źródłem przyjemności w każdym momencie. Na każdym jego etapie pojawiają się inne potrzeby. Ważne jest, by umieć je odnaleźć i czerpać pełną radość z ich zaspokajania. Żyć pełnią życia. Chciałabym, żeby kobiety zrozumiały, że mogą być niezależne, że nie muszą zawieszać się na facetach i uzależniać swojego życia od mężczyzny; żeby uwierzyły, że mogą niezależnie robić swoje rzeczy, czegokolwiek nie wymyślą. Nie powinny myśleć o tym, żeby złapać bogatego męża, ale żeby się rozwijać, kształcić i coś fajnego zrobić dla siebie, podążać własną drogą. Znam wiele zagubionych osób, które nie wiedzą, co zrobić ze swoim życiem. Boją się kolejnego dnia. Nie próbują wyjść

naprzeciw problemom ani walczyć o marzenia. Mechanizm przyjemności jest prosty, a zarazem tajemniczy, bo to, co dla jednego jest przyjemnością, dla drugiego wcale nią być nie musi. Ważne jest to, by się realizować. Tego życzę wszystkim kobietom!

WYRZUĆ NEGATYWNE EMOCJE

Elżbieta Kowalewska: Miejsce kobiety jest dokładnie tam, gdzie jest ona szczęśliwa. Miłość, szacunek i lojalność to nie są jakieś bonusy. To podstawowe elementy zdrowej, partnerskiej relacji z ukochaną osobą. Szczerość i zaufanie należą się nam w przyjaźni. Zasługujemy na to, co najlepsze. Jeśli w to uwierzmy, przestaniemy za-

dawać się półśrodkami i docenimy zalety zdrowej asertywności. Będziemy na najlepszej drodze do samoświadomości — rozpoznania i zrozumienia swoich potrzeb. W życiu zawsze kieruję się pewnymi zasadami. Każdy z nas szuka różnych dróg do osiągnięcia celów i czasem gubi się, podejmując nowe decyzje, bo wszyscy chcemy poczuć się potrzebni i kochani. Potrzebujemy poczucia bezpieczeństwa, ciepła i nadziei w trudnych chwilach. Trzeba kierować się sercem, ale mieć na uwadze rady przyjaciół. Jeśli kogoś wkurza to, co robisz, a tobie sprawia to przyjemność, to czym się przejmujesz? Wyrzuć z głowy negatywne emocje i nie daj innym wchodzić z butami w twoje życie.

TO JEST MÓJ CZAS

Krystyna Polejewska: Odkąd jestem na emeryturze, żyję pełnią życia i jestem szczęśliwa. Starość nie musi kojarzyć się z odrzuceniem, ułomnościami, kalectwem, smutkiem i niechęcią do życia. Może być tak piękna jak młodość. Jest to jeden z etapów życia, które powinniśmy przeżyć jak najlepiej. Starość czeka przecież każdego. Nie może być pejoratywnym pojęciem. Przeciwnie, powinna wiązać się z szacunkiem i poszanowaniem. Starsi ludzie często żyją na uboczu. Czują się niepotrzebni, niechciani, zepchnięci na margines życia. Ukrywają się przed światem, czują się bezbronni na skutek swoich ułomności i słabości oraz niezauważeni. Młodzi pędzą, są w ciągłym biegu.

Przechodzą obok starszych, nie zauważając ich, dopóki sami się starymi nie staną. Uważam, że jesień życia powinno się spędzić na realizowaniu swoich marzeń i spełnianiu się. Zawsze marzyłam o podróżach i udało mi się już dwa razy pojechać na wczasy za granicę. Pracując i wychowując dzieci, nie miałam czasu na czytanie książek, spotkania z koleżankami, wyjścia do kina. Teraz korzystam z tego, ile mogę. Mam czas na staranny makijaż, na spacer. Teraz jest mój czas i zamierzam go dobrze wykorzystać.

PIERWSZY LOT SAMOLOTEM

Janina Korościak: Po 50 kobieta też może być piękna — wbrew temu, co myślałam inni, na przekór światu, który goni za młodością. Wiedzą o tym seniorzy, którzy decydują się wyjść z domu i spotykać w klubach seniora. My w naszym klubie nie nudzimy się nigdy. Organizujemy spotkania, wieczorki taneczne i wycieczki albo jeździmy na wczasy. Razem spełniamy swoje marzenia, rozwijamy pasje. Ten czas bardzo nas zintegrował, umocnił w działaniach i spowodował, że funkcjonujemy jak jedna wielka rodzina. Mamy wiele pięknych wspomnień i jeszcze wiele marzeń do zrealizowania. Wciąż mamy nowe pomysły. Chętnie włączamy się w różne akcje charytatywne. W wieku 54 lat po raz pierwszy leciałam samolotem. Marzeniem moim było zobaczyć Włochy i dwa lata temu udało mi się to marzenie zrealizować. Spełniłam się jako matka, babcia, pracownik. Teraz odnajduję swoje pasje i realizuję je. Jestem naprawdę szczęśliwa i dumna z siebie.

MOJE NAJWIĘKSZE SZCZĘŚCIE

Małgorzata Jaroszevska: Uważam, że pierwszym krokiem do bycia szczęśliwą kobietą jest... pokochanie siebie. Musisz czuć się dobrze sama ze sobą, nie zarzucać sobie, że mogłaś dla siebie zrobić więcej. Myślę, że szczęśliwa ko-

bieta musi być spełniona. Składają się na to macierzyństwo oraz zadowolenie z życia osobistego i rodzinnego. Natomiast sukces zawodowy wiąże się z realizacją planów i pasji. Ja czuję się spełniona. Moja rodzina to moje największe szczęście. Jestem dumną mamą trójki dzieci i czwórki wnuków. To moje największe szczęście.

POMAGAM, PODRÓŻUJĘ I GOTUJĘ

Bożenna Skowron: Spełniona kobieta jest zadowolona z siebie i swojego życia. Ma marzenia i odwagę do ich realizacji. Wierzy w siebie i swoje możliwości, ufa swojej mądrości i wie, że w życiu nigdy nie jest za wcześnie ani za późno. To kobieta, która ma apetyt na życie i jest otwarta na nowe doświadczenia. To osoba, która ma siłę do pokonywania trudności, ale daje sobie prawo do słabszych dni. Kocha siebie i swoich najbliższych. Czuje się kochana. Ma swoje pasje i swoje radości. To kobieta, która czuje się piękna i wie, że jest ważna. Czy czuję się szczęśliwą kobietą? Oczywiście, że tak! Mam wspa- niałą rodzinę: męża i dzieci. Praca zawodowa daje mi wiele satysfakcji, natomiast pasje pozwalają na rozwijanie się i czerpanie radości z twórczości. Uwielbiam rękodzieło. Tworzę z ka- wałków drewna, papieru i innych materiałów różne

kompozycje, które zdobią mój dom i moje biuro. Część prac przeznaczam na aukcje charytatywne. Cieszy mnie, że pieniądze z ich sprzedaży pomagają innym ludziom. Uwielbiam podróżować i eksperymentować w kuchni. Każdego dnia zasypiam z uśmiechem na ustach, bo jestem naprawdę szczęśliwa.

SILNA PLEĆ

Karolina Wasilewska: Silne, aktywne, ambitne, pracowite i wielozadaniowe — takie jesteśmy my, kobiety. Realizujemy się jako matki, spełniamy się zawodowo, wolny czas spędzamy aktywnie, bo kochamy sport i zdrowy styl życia. Dla nas nie ma rzeczy niemożliwych! Bo kobieta to przecież silna, a nie słaba pleć. Szczęśliwa i zadowolona kobieta dojrzała to spełniona kobieta, która ma rodzinę i świadomość, że ma w niej oparcie. Wydaje mi się, że w ostatnim czasie bardzo dużo się zmieniło. Na dobre. Znacznie zwiększyła się świadomość dojrzałych kobiet co do ich możliwości i potencjału i coraz śmielej po to sięgają. Coraz też więcej kobiet w tym wieku podnosi głowę i domaga się należnych im praw oraz szacunku. Chcą żyć aktywnie i radośnie, spełniać marzenia i rozwijać swoje zainteresowania. I mówią o tym głośno.

i rodzinnego. Natomiast sukces zawodowy wiąże się z realizacją swoich planów i pasji. Ja czuję się spełniona. Moja rodzina to moje największe szczęście i to ona pozwala mi być kobietą, która nigdy nie rezygnuje z marzeń. Wiem, że wszystko można osiągnąć ciężką pracą i pozytywnym nastawieniem do życia.

WYRZUCIĆ Z GŁOWY NEGATYWNE EMOCJE

Danuta Kurowska: Żyjemy w czasach, gdy wszystko się zmienia w mgnieniu oka. Trzeba być otwartą na chłonięcie wiedzy, na ustawiczne zwiększanie swoich kompetencji, być odważną i nie bać się zmian, uczyć się, rozwijać swoje zainteresowania, pasje i hobby, nie ograniczając się do jednej dziedziny. To, ile możesz zrobić, zależy tylko od ciebie. I trzeba mieć dobry kontakt z drugim człowiekiem. Miejsce kobiety jest... dokładnie tam, gdzie jest ona szczęśliwa. Miłość, szacunek i lojalność to nie są jakieś bonusy — to podstawowe elementy zdrowej, partnerskiej relacji z ukochanym. Szczerłość i zaufanie należą się nam w przyjaźni. Zaslugujemy na wszystko, co najlepsze. Jeśli wto uwierzamy, przestaniemy zadowolawać się półśrodkami i docenimy zalety zdrowej asertywności. Będziemy na najlepszej drodze do samoświadomości — rozpoznania i zrozumienia swoich potrzeb. Choć każdy z nas szuka różnych dróg do osiągnięcia ce-

łów i gubi się, podejmując nowe decyzje, wszyscy chcemy czuć się potrzebni i kochani. Potrzebujemy poczucia bezpieczeństwa, ciepła i nadziei w ciężkich chwilach. Trzeba kierować się własnym sercem, lecz mieć na uwadze rady przyjaciół. Jeśli kogoś wkurza to, co robisz, a tobie sprawia to przyjemność, czym się przejmujesz? Wyrzucić z głowy negatywne emocje i nie daj innym wchodzić z butami w Twoje życie. Nie przeżyją go za ciebie.

BYCIE NIEIDEALNĄ TO NIC ZŁEGO

Justyna Majewska: Szczęśliwa kobieta to taka, która wie, że zna swoją wartość i nie szuka jej potwierdzenia u innych. To wolna kobieta, która umie i wie, kiedy odpocząć, zatrzymać się; kobieta, która odkryła, że szczęście to stan umysłu, a nie chęć posiadania; to kobieta, która wie, że bycie nieidealną to nic złego, i czuje się wolna z tego powodu; mająca przy sobie osoby, które kochają ją, a nie oceniają. Daje jej to spokój i ciepło, a tym samym ogromne pokłady szczęścia, które może przekazywać dalej. Bo kobieta szczęśliwa to światło i ciepło. Taka kobieta wspiera innych, nie ocenia. Daje z siebie tyle, ile może, ale też wie, że żeby być dla innych, musi być dla siebie. Pielęgnuje swoje pasje i pomaga je rozwijać innym. Spełnia marzenia, by uczyć swoje dzieci tego samego.

JOANNA KARZYŃSKA

j.karzyńska@gazetaolsztynska.pl

PERŁY Z MAZURSKIEJ ŁUSKI. JAK UKLEJA ZE ŚNIARDW PODBIŁA AMERYKĘ

Znacie sposób na to, jak przetransportować zimą ponad 100 ton żywych ryb przez zamrożone jezioro. Nie da się? Da się. Tak samo da się wykorzystać mazurską ukleję do produkcji sztucznych pereł.

W pobliżu naszego domu, nie daleko brzegu, zaobserwowaliśmy oznaki ogromnego stada leszczy. Na łodzi wytyczono zaciąg, a sieć opuszczono do wody. Każde skrzydło sieci miało 350 metrów długości; łącznie odlawiano obszar o długości od 700 do 800 metrów i szerokości 80 metrów. Przez lśniąca, całkowicie pozbawioną śniegu pokrywę lodową widzieliśmy pod sobą wypełnioną po brzegi sieć. Wynik przerósł wszelkie oczekiwania; nawet najstarsi mieszkańcy nad jeziorem Śniardwy nie pamiętali takiego połowu. Przypadł nam bowiem połów leszcza w ilości 2500 cetnarów – wspominał w latach 50. XX wieku Heinrich Stöwahse połów ryb w Głodowie koło Rucianego-Nidy w 1938 roku.

Cetnar to 50 kilogramów. Wychodzi więc, że złowiono wtedy 125 ton tej ryby. Choć może bardziej niezwykły był sposób transportu leszczy.

„Jak jednak udało nam się przetransportować ryby, które pluskały się w szybko sprowadzonych sadzach, do najbliższej stacji kolejowej? Odległość do Mikołajek, skąd możliwy był transport kolejowy, wynosiła przecież od 12 do 13 kilometrów, a chcieliśmy sprzedać leszcze żywe. Trudności było wiele, lecz w tamtych dniach przezwyciężyliśmy wszystkie przeszkody i cały nasz połów przeciągnę-

liśmy w skrzyniach rybackich o pojemności od 80 do 100 cetnarów pod lodem aż do Mikołajek. Co to oznacza, potrafi ocenić jedynie fachowiec” – wyjaśniał Heinrich Stöwahse.

Szczupak do Francji, sielawy do Szwajcarii

Głodowo nie leży nawet 15 kilometrów od Rucianego-Nidy, ale to zupełnie inny świat, pełen totalnego spokoju, szczególnie poza sezonem. Dzisiaj to niewielka osada rybacko-turystyczna o długiej historii, sięgającej XVII wieku. Najpierw była leśniczówka, potem rybacka osada. A pod koniec XIX wieku pojawił się w Głodowie Martin Stöwahse, dziadek wspomnianego Heinricha.

Wydzierzał Śniardwy i Roś, a potem Beldany. Zatrudnił kilkudziesięciu rybaków oraz ponad 10 kobiet do szycia i naprawiania sieci i stworzył nowoczesną jak na tamte czasy firmę. Zbudował na przykład basen do przechowywania żywych ryb

i zatrudnił dwóch inspektorów, których zadaniem było kontrolowanie skali odłowu ryb. Jeżeli liczebność jakiegoś gatunku niebezpiecznie się zmniejszała, to wstrzymywano połowy. Przestrzegano też okresów tarła.

Firmę przejęli po nim syn i wnuk, wspomniany kilka linijek wyżej Heinrich Stöwahse. Gospodarstwo to było wtedy jednym z największych na Mazurach. Ryby sprzedawano nie tylko na lokalnym rynku, lecz także wysyłano do Niemiec, Polski, Szwajcarii i Francji. Duże szczupaki (ważące od 7,5 do 17,5 kilograma) ze Śniardw trafiały na przykład do Francji, a sielawy do Szwajcarii. Z kolei odlawiane w Kanale Jeglińskim węgorze trafiały do Szwecji.

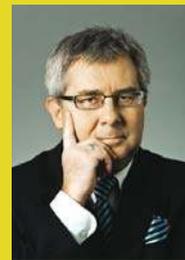
Kobiety miały pełne ręce roboty

Niezwykła była jednak kariera pospolitej dzisiaj uklei. W dawnych bowiem czasach ich drobnej, srebrzystej, o metalicznym połysku i bardzo delikatnej łuski używano do produkcji esencji orientalnej (guaniny), a ta z kolei służyła do wyrobu masy perłowej i sztucznych pereł, przeznaczonych między innymi na amerykański rynek.

Ukleje łowili rybacy z Głodowa, a ich oskrobywaniem z łusek zajmowało się kilkadziesiąt Mazurek w Mikołajkach. I miały one pełne ręce roboty, bo jednego dnia trafiało do nich od 15 do 25 ton uklei.

Po 1944 roku w Głodowie powstało państwowe gospodarstwo rybackie, a za demokracji gospo-

ŚWIAT WRACA DO „STREFY WPLYWÓW”...

Miałem zaszczyt prowadzić trzy ważne debaty na już XI Europejskim Kongresie Samorządowym. Pierwsza dotyczyła sportu i o niej w tym miejscu pisać nie będę, choć dyskusja z sekretarzem generalnym PKOL Markiem Palusem w formule „face to face” była interesująca, bo dotyczyła m.in. Letnich Igrzysk Olimpijskich

w naszym kraju. Skupię się jednak na dwóch stricte politycznych panelach, które moderowałem. Pierwszy był w praktyce polsko-rumuńskim samorządowym „okrągłym stołem”. Wzięło w nim udział sześciu polityków: po trzech z obu krajów. Zaprosiłem do niego ze strony polskiej specjalnie przedstawicieli samorządów różnych szczebli: wojewódzkiego - marszałek województwa lubelskiego Jarosław Stawiarski, prezydent Stalowej Woli Lucjusz Nadbereżny (przedstawiłem go naszym gościom jako „rising star” - „wschodzącą gwiazdę” polskiej polityki...) i burmistrz Halinowa, przedstawiciel Polski w Komitecie Regionów Europy i prezes Stowarzyszenia Samorządów Polskich Adam Ciszkowski.

Stronę rumuńską reprezentowali Marius Apopei - burmistrz Piatra-Neamț, Ștefan Cucoradă z Suczawy, gdzie jest największe skupisko Polaków w tym kraju (mają nawet własnego posła do parlamentu) oraz Alina Barbu z okręgu Teleorman. To, co najbardziej różniło wystąpienia gości i gospodarzy to całkowicie różne odpowiedzi na moje pytanie o stopień wykorzystania środków z Unii Europejskiej. U nas: na Podkarpaciu, Lubelszczyźnie i Mazowszu (reprezentanci tych regionów byli obecni podczas tej debaty) bardzo wysoki, blisko 100%! U nich 10-20 do 50% - ta ostatnia jest uważana w Rumunii za... sukces, gdy u nas uznana byłaby za klęskę!

To, co obie strony: polską i rumuńską łączy, to wspólne narzekania na słabą współpracę z rządem - tym w Bukareszcie i tym w Warszawie. O to, że władze centralne dają pieniądze samorządom „po uważaniu”, według kryteriów politycznych. To rzeczywiście spory problem.

Druga debata dotyczyła geopolityki i bezpieczeństwa. Na moje zaproszenie wzięli w niej udział: Jarosław Domański, b. ambasador Polski w Islamskiej Republice Iranu, w imieniu ONZ, OBWE i Komisji Europejskiej obserwował wybory w ponad 20 krajach, Jacek Protasiewicz, b. wiceprzewodniczący Parlamentu Europejskiego z ramienia PO, potem poseł PSL, Michał Dworczyk, wiceprzewodniczący Komisji Bezpieczeństwa i Obrony Parlamentu Europejskiego oraz Wojciech Skurkiewicz, obecny wiceszef Komisji Bezpieczeństwa i Obrony Senatu RP. Z jednej strony wszyscy podkreślali swoje, nazwijmy to - „proamerykańskie” stanowisko (najbardziej Protasiewicz!). Z drugiej, przyznawali, że świat wraca do „strefy wpływów”. A to jest dla Polski niedobre...

RYSZARD CZARNECKI

darstwo rybackie Śniardwy, które do dzisiaj administruje między innymi tym jeziorem. Można tu zanocować i wypożyczyć łódź wędkarską. A jeżeli nie będzie to kolidowało z pracą rybaków, to można także wynająć kuter rybacki i popływać nim po Śniardwach. Na miejscu jest też plaża. Zimą zaś rybacy zapraszają z kolei na podlodowe po-

łowu. Na miejscu sprzedawane są wędkarskie zezwolenia.

We wsi zachowały się resztki dawnego cmentarza.

Warto zajrzeć do Głodowa, bo nadal trudno natknąć się tam na innych ludzi, za to jest bardzo, bardzo dużo lasu. No i Śniardwy ma się prawie tylko dla siebie.

IGOR HRYWNA

NA WOJNIE JEST MIEJSCE NA CZŁOWIECZEŃSTWO

Dzień Kobiet kojarzy się nam stereotypowo z kwiatkiem i słodyczami. Ale naszym sąsiadom ze wschodu, jak każdy inny, z wybuchami i śmiercią. To im nadzieję niosą takie kobiety jak Olsztynianka Rosslyn Stevenson-Szwec, historyczka sztuki, kapelan wojskowa i ratowniczką pola walki. Od początku wojny pomaga ukraińskim żołnierzom z Ewangelią w rękę.

oddziału, pomyślałem: co tu robi kobieta? A potem usiadła obok mnie i zapytała: »Czego się boisz?«. Nikt wcześniej mnie o to nie zapytał – wspomina Olsztynianka słowa jednego z żołnierzy. Inny opowiedział jej o synu, o lęku, że już go nie zobaczy. Był wdzięczny za to, że go wysłuchała.

Rosslyn Stevenson-Szwec w czasie jednego ze swoich wyjazdów na front otrzymała wiadomość od młodego żołnierza: „Rosslyn, kiedy pani przyjeżdża, czuję, że świat jeszcze o nas pamięta. Dziękuję za to”. Kapelanka przechowuje takie kartki w kieszeni kurtki taktycznej. – Przypominają mi, po co tu jestem – mówi.

Na froncie trudno się nie bać. Każdy radzi sobie ze strachem tak, jak potrafi. Jednej nocy ostrzał był szczególnie intensywny. Baza trzęsła się od wybuchów Shahedów i rakiet. Zgasło światło. W ciemności Robin zaczął się modlić półgłosem. Rosslyn cicho zaintonowała pieśń. Była to pieśń ufności, cicha, spokojna, jakby ktoś zapalał małą świecę w środku burzy. „Choćbym szedł doliną cienia śmierci, zła się nie ulękę, boś Ty ze mną...”

Rosslyn nie ukrywa, że się boi. – Strach jest ludzki, to jedna z emocji, naturalna reakcja – stwierdza.

Ale większa niż strach jest wierność Bogu. Jej przestaniem są słowa z Księgi Jozuego: „Czyż nie rozkazałem ci? Bądź mocny i dzielny! Nie bój się i nie przerażaj! Bo Ja, Pan, twój Bóg, będę z tobą wszędzie, dokądkolwiek pójdziesz”.

„Nawet tutaj?” – pytała żołnierze, a ona odpowiada: „Właśnie tutaj”.

Rosslyn i Robin na froncie

Rosslyn namaszcza olejem tych, którzy za chwilę wyruszą na niebezpieczną misję

Marzec 2026: miasto Drużkiwka we wschodniej Ukrainie po rosyjskim ataku

chodzą z Ewangelią. Przypominają, że Chrystus nie stoi z daleka od cierpienia, że przeszedł przez krzyż. Zna ból, zdradę, samotność i śmierć. I zmartwychwstał.

– Najważniejsze, by żołnierz wiedział, że jego życie ma wieczną wartość – mówi Rosslyn. Dlatego cieszy ją każdy z żołnierzy, który klęka do modlitwy po latach milczenia. Wielu po raz pierwszy świadomie oddaje swoje życie Chrystusowi. Nie dlatego, że ktoś ich zmusza, a dlatego, że w obliczu śmierci odkrywają prawdę o swojej kruchości i potrzebie zbawienia.

Dla Rosslyn Dzień Kobiet nie jest świętem kwiatów. To dzień silnych kobiet. Silnych siłą, która klęka do modlitwy, siłą, która nie ucieka przed cierpieniem innych, siłą, która idzie do okopów, by powiedzieć: „Bóg cię nie opuści!”.

– Jestem tylko narzędziem – stwierdza skromnie Olsztynianka.

– Jeśli choć jedna osoba pojednała się z moją pomocą z Bogiem, to warto jeździć na front. Bo tam, gdzie ziemia drży od wybuchów, Bóg nadal działa. A czasem Jego odpowiedzią na ludzki strach jest kobieta, która odważyła się uwierzyć i pójść.

W okopach Ukrainy, wśród huku wybuchów, rodzi się coś niezwykłego: ludzie odnajdują Boga. – Bo gdy wszystko inne się chwieje, jedna prawda pozostaje niewzruszona: Chrystus żyje, zbawia i jest obecny, nawet tam, a może przede wszystkim tam, gdzie ziemia drży od ognia – mówi Rosslyn Stevenson-Szwec.

Rosslyn modli się z żołnierzami, którzy tego chcą. Namaszcza olejem tych, którzy za chwilę wyruszą na niebezpieczną misję. Czyta im słowa pocieszenia z Księgi Psalmów. – Jeden z żołnierzy powiedział mi, że przypominam mu jego mamę – opowiada. – I dodał, że mówię o Bogu z taką pewnością, że zaczyna wierzyć, że On naprawdę jest blisko.

Ewangelia silniejsza niż strach

Rosslyn i Robin nie przychodzą do żołnierzy na froncie z jakimś politycznym przesłaniem. Przy-

POLITYCZNI LIDERZY KOMENTUJĄ

W naszym cotygodniowym cyklu polityczni liderzy z Warmii i Mazur komentują wydarzenia mijającego tygodnia bądź odnoszą się do kwestii, które uznają za wartę społecznej uwagi. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść poniższych komentarzy.

Jacek PROTAS
poseł do Parlamentu
Europejskiego
(Koalicja Obywatelska)

Komisja Europejska przedstawiła nową strategię dla przygranicznych regionów Unii Europejskiej, w której wschodnia granica została uznana za kluczowy obszar dla bezpieczeństwa całej Unii. To kierunek, o który od wielu miesięcy zabiegaliśmy wspólnie z samorządowcami z przygranicznych terenów. Dziś wyraźnie widać, że postulaty zgłaszane przez te regiony znalazły odzwierciedlenie w strategicznych planach Unii.

Strategia wskazuje, że priorytetem będą inwestycje wzmacniające bezpieczeństwo i stabilność przygranicznych regionów. Chodzi przede wszystkim o budowę i modernizację dróg oraz linii kolejowych o znaczeniu cywilno-wojskowym, ochronę infrastruktury krytycznej, takiej jak szpitale, wodociągi i sieci energetyczne, a także rozwój łączności kryzysowej i cyberbezpieczeństwa. Istotne będzie również lepsze powiązanie tych obszarów z głównymi korytarzami transportowymi oraz wsparcie lokalnej gospodarki. Bezpieczna granica to nie tylko sprawne usługi publiczne, lecz także odporna infrastruktura, zdolna do funkcjonowania w kryzysowych sytuacjach.

Kluczowym narzędziem wdrażania tej strategii jest program EastInvest, który ma uruchomić co najmniej 28 miliardów euro inwestycji publicznych i prywatnych

w regionach graniczących z Rosją, Białorusią i Ukrainą. Oznacza to, że już teraz potrzebne jest szybkie przygotowanie dojrzałych projektów inwestycyjnych oraz ich włączenie do lokalnych strategii rozwoju. To moment, który trzeba dobrze wykorzystać, aby wzmocnić bezpieczeństwo i perspektywy rozwojowe przygranicznych regionów, a tym samym całej Unii Europejskiej.

Urszula PASŁAWSKA
postanka
(Polskie Stronnictwo
Ludowe)

Praca zamiast sporów. Urszula Paśławska o kobiecym obliczu Warmii i Mazur.

Kobieca siła to przede wszystkim praktyczne myślenie i zaradne działanie. Jak powiedziała Margaret Thatcher, „jeśli coś ma być zrobione, powierz to kobiecie”. My wiemy, że rachunki trzeba zapłacić, dzieci zaprowadzić do przedszkola, podatki rozliczyć. Dlatego nie mamy luksusu tracenia czasu na jałowe dyskusje. A już szczególnie na wsi, gdzie pracy nigdy nie brakuje.

Już co trzecie gospodarstwo rolne w Polsce prowadzi kobieta. W małych firmach ten udział jest jeszcze większy. Coraz więcej jest też sołtyszek i radnych. W listopadzie ja objęłam stery Polskiego Stronnictwa Ludowego w regionie. Ale w życiu publicznym powinno nas być jeszcze więcej. Budżet ma pleć, a nikt nie zadba o nasze sprawy tak dobrze jak my same.

Wychowałam się w rodzinie, w której taka aktywność była naturalna. Jedną z moich ciec była posłanka na Sejm Dzielnicowy, druga angażowała się w działania plebiscytowe. Babcia i mama były silnymi osobowościami. Od dziecka widziałam, że kobiety potrafią brać odpowiedzialność za sprawy wspólnoty.

W Biesowie koło gospodyń wiejskich stworzyło Warmińską Ucztę Pierogową – jedną z najważniejszych imprez kulinarnych regionu. W Stawigudzie panie opiekują się seniorami i współpracują ze szkołami. W Bartągu z koła gospodyń powstał teatr organizujący festiwal teatrów amatorskich. Takich przykładów są setki, jeśli nie tysiące. Kobiety budują markę Warmii i Mazur.

Stereotypy jednak zmieniają się wolniej. W niektórych środowiskach wciąż pokutuje obraz „siermiężnej wsi”. Tymczasem dzisiejsza mieszkanka wsi nierzadko zarządza firmą, gospodarstwem, rodziną i inicjatywą społeczną jednocześnie. To się musi zmienić i nad tym pracuję.

Przed Dniem Kobiet wszystkim kobietom życzę więcej odwagi i wiary w siebie. Nie umniejszajmy swoich sukcesów, nie przepraszajmy za ambicją. Róbmy dalej swoje, konsekwentnie, odpowiedzialnie, bez oglądania się na innych. Bo właśnie cicha, systematyczna praca zmienia świat na lepsze.

Marcin KULASEK
minister nauki
i szkolnictwa wyższego
(Nowa Lewica)

Nagroda przyznana przez Forum Ekonomiczne za budowanie mostów między nauką, biznesem i samorządem to dla mnie ogromne wyróżnienie, ale przede wszystkim potwierdzenie, że dialog ma sens. To właśnie rozmowa, wzajemne słuchanie i gotowość do współpracy są fundamentem realnych zmian. Mosty nie powstają z dnia na dzień. Buduje się je cierpliwie, w oparciu o zaufanie i wspólną wizję rozwoju.

Od początku stawiam na tworzenie przestrzeni, w których akademie spotyka się z praktyką – z przedsiębiorcami i samorządowcami. Wierzę, że tylko w ten sposób nauka może skutecznie odpowiadać na wyzwania współczesności, a gospodarka i lokalne społeczności mogą w pełni korzystać z jej potencjału. Coraz wyraźniej widzimy, że polska nauka odważnie wychodzi poza mury uczelni i instytutów. To proces, który przynosi korzyści wszystkim stronom.

Ta nagroda jest efektem wspólnej pracy wielu osób. Dziękuję moim współpracownikom za zaangażowanie, konsekwencję i codzienny wysiłek. Bez ich profesjonalizmu i wiary w sens dialogu nie byłoby tych rezultatów. To nasze wspólne osiągnięcie i motywacja do dalszego działania.

Jerzy SZMIT
prezes Fundacji
im. Piotr Poleskiego
(Prawo i Sprawiedliwość)

Robert Szewczyk razem z Mariuszem Sieniewiczem przygarnia to, czego nie chce Dobre Miasto. Jak twierdzi dyrektor Miejskiego Ośrodka Kultury, w imię „otwartości”. Chodzi o występy estradowe, które podobają się bardzo wąskiej grupie, ale zawsze są kreowane jako wiekopomne wydarzenie wnoszące bezcenne treści. W Dobrym Mieście radni nie dali się namówić na promowanie pseudokultury i powiedzieli, że po prostu nie życzą sobie tej imprezy na swoim terenie.

Sieniewicz z Szewczykiem nie mogli przegapić takiej okazji wykazania się, że biorą wszystko, co chce udowodnić, że zło jest w sumie dobre. Trzeba wspierać: czarne marsze domagające się zabijania dzieci nienarodzonych na życzenie, pokazy wulgarnych, obrzydliwych instalacji obrażających wierzących w Chrystusa, chronić, a nawet konserwować szubienice, bo to przecież wielkie dzieło sztuki postawione na chwałę zbrodniczej Armii Sowieckiej, odebrać żołnierzom V Wileńskiej Brygady Armii Krajowej prawa do posiadania w Olsztynie ulicy ich imienia – przecież Pstrowski to był w porządku człowiek, hojnie wspierać Campus Polska – zjazd młodych ośmiogwiazdkowców, bo to przecież wspaniała promocja Olsztyna, organizować koncerty transwestytów pod hasłem „otwartości” czy wręcz kursy dla młodych ludzi, jak zmieniać sobie pleć – żeby się lepiej poczuli w swoim ciele.

Koncert jakiejś tam kapeli głupio zbuntowanych młodzieńców nie jest wielkim problemem. Jakie miasto, tacy buntownicy. Problemem jest to, że władza publiczna w Olsztynie wspiera działania skierowane przeciw wartościom stanowiącym podstawę

naszej tożsamości, wolności, człowieczeństwa. Inie robi tego incydentalnie, przypadkowo, ale w sposób zaplanowany i w pełni świadomy.

Na różne rzeczy można machnąć ręką, ale na te nie można.

Piotr LISIECKI
(Konfederacja
/Ruch Narodowy)

Ostrzegaliśmy przed tym, że umowa z krajami Mercosuru doprowadzi do importu żywności, która nie spełnia podstawowych norm. Niestety mieliśmy rację. „KE opublikowała wyniki audytu w Brazylii w sprawie wołowiny. Wnioski są jasne: kluczowe zalecenia nie zostały wdrożone. Brazylia nie wywiązała się w pełni ze swoich zobowiązań” – poinformował na Facebooku Jacek Zarzecki, wiceprzewodniczący zarządu Polskiej Platformy Zrównoważonej Wołowiny.

Zalecenia nie zostały wdrożone, żywność jest niekontrolowana i będzie funkcjonować na europejskim rynku. Kolejne kontrole wykazują zawartość zakazanych w UE substancji. Ile jednak żywności zostało skonsumowane bez wiedzy, że zawiera zakazane środki? Wołowina i drób pochodzące z Warmii i Mazur, najzdrowszego regionu Europy, musi konkurować z taną żywnością płynącą w głębokim zamrozeniu statkiem przez ocean. To zupełne szaleństwo.

6-12 marca 2026

dodatek
TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE POŃSI OD POWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek s.p. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl, Redaktor naczelny: Sławomir Gzmiel ISSN 1643-2460 • Sąd komputerowy: Magraf sp. j.

NR 10

Poniedziałek

20:30 **Pewność**

Teatr Telewizji, 2025

Widowisko poetyckie oparte na poezji Ewy Lipskiej. W rolach głównych: Anna Polony i Jan Peszek.

Piątek

22:50 **Popiół i diament**

TVP1

Dramat, Polska, 1958

8 maja 1945 roku. Młody akowiec Maciek Chelmiecki otrzymuje rozkaz zastrzelenia sekretarza KW PPR - Szczuki. Nieszczęśliwy zbieg okoliczności powoduje, że ginie ktoś inny. Maciek musi powtórzyć zamach. Miłość do przypadkowo poznanej barmanki Krystyny uświadamia mu bezsens zabijania na chwilę przed końcem wojny. Kolejny zbieg okoliczności każe Chelmieckiemu zamieszkać w hotelu przez ścianę ze Szczuką. Mijają się na korytarzu, pozdrawiają, Maciek przypala Szczucę papierosa... Prawie jak ojciec i syn. Jednak rozkaz jest rozkazem...
INNE DATY EMISJI: SOBOTA, 02:20

Sobota

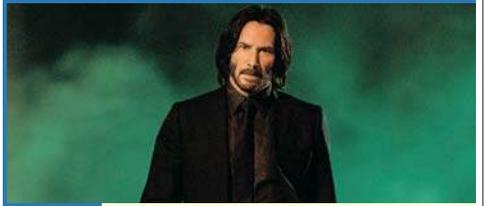
21:55 **Jeden gniewny człowiek**

TV PULS

Akcja, USA, Wielka Brytania, 2021

Pewna kalifornijska firma zajmująca się transportem ogromnych sum w gotówce zatrudnia nowego ochroniarza. W ostatnim czasie kilka konwojów zostało napađených, a ekipa ochraniająca - zabita. H (Jason Statham), tajemniczy i milczący nowy pracownik, ma za zadanie zadbać o bezpieczeństwo konwojów i wykryć sprawców. Wkrótce okazuje się, że kieruje nim chęć zemsty. Co takiego wydarzyło się w przeszłości H?

Niedziela

20:00 **John Wick 4**

TV PULS

Akcja, USA, 2023

W poszukiwaniu wolności John Wick (Keanu Reeves) będzie musiał stoczyć wymagającą walkę na śmierć i życie w największych metropoliach takich jak: Nowy Jork, Paryż, Osaka i Berlin. Przeciwno sobie ma całą organizację płatnych zabójców doskonale znających się na swoim fachu, na czele z ich osobiwym i bezlitosnym szefem Markizem de Gramonem (Bill Skarsgård). Każdy z nich z przyjemnością zgarnie ogromne pieniądze wyznaczone za głowę Johna Wicka. Legendarny bohater po raz kolejny może liczyć tylko na siebie.

Poniedziałek

20:30 **Pewność**

Teatr Telewizji, 2025

Widowisko poetyckie oparte na poezji Ewy Lipskiej. W rolach głównych: Anna Polony i Jan Peszek.

Wtorek

20:00 **Bigda idzie!**

TVP

Teatr Telewizji, 1999

KULTURA Główny bohater książki i inscenizacji to ambitny, żądny władzy działacz chłopski, pod wieloma względami przypominający Wincentego Witosa. Prze dstawienie ukazuje sejmowe intrygi Bigdy, zmierzające do obalenia dotychczasowego rządu i zastąpienia go nowym, rzecz jasna z nim na czele. Lider stronnictwa chłopskiego ma całkowitą świadomość, że jest „chamem” na salonach. Stanowi to dlań wszakże źródło siły, a nie kompleksów. Bigdę cechuje nieufność, arogancja, prymitywizm, ale zarazem piekielny spryt i całkowity brak skrupułów. Te cechy idealnie sprawdzają się w zakulisowych grach, kiedy można wreszcie machnąć ręką na wyborców...

Środa

22:25 **Kamdesz. Afgańskie piekło**

TV PULS

Wojenny, przygodowy, USA, 2019

Położona w odizolowanej części Afganistanu, otoczona górami baza wojskowa Keating służy do kontroli działań Talibów i przepływu ich zaopatrzenia. 3 października 2009 roku stacjonujący tam mały oddział amerykańskich żołnierzy, po latach sporadycznych i lekkich starć, staje się celem zmasowanego ataku ze strony talibskich rebeliantów. Skazani na siebie i odcięci od posiłków żołnierze, muszą zrobić wszystko, by stawić czoła czterokrotnie większej armii wroga i za wszelką cenę utrzymać obłożoną płacówkę. Ich walka o przetrwanie stanie się światwem historycznego męstwa i heroizmu.

Czwartek

00:00 **Gdzie jesteś, Bernadette?**

POLSAT

Obyczajowy, dramat, komedia, USA, 2019.

Bernadette Fox (Cate Blanchett) wydaje się mieć wszystko, czego kobiecie potrzeba do szczęścia - piękny dom w Seattle, kochającego, choć zapracowanego męża Elgie oraz wspaniałą nastoletnią córkę, Bee, dla której jest najbliżej przyjaciółką. Pewnego dnia Bee zaskakuje rodzinę biletem na wycieczkę na Antarktydę, ale za dni z rodziców w tej chwili nie jest zainteresowane tą propozycją. To się zmienia i to dość niespodziewanie... Pewnego deszczowego dnia wyjeżdża w miejsce, o którym od dawna myślała. Bee, która postanawia za wszelką cenę ją „odnaleźć” - w sensie metaforycznym, stopniowo odkrywa zaskakujące fakty z jej życia.

PIĄTEK • 6 marca

TVP 1

06:10 Akacja 38 - serial, 2018
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Agape Blisko Ciebie - mag.
08:00 Serwis Info; Pogoda Info
08:20 Zaraz wracam - serial, 2026
08:45 Ranczo - serial kom., 2013
09:45 Komisarz Alex - serial krym.
10:40 Ojciec Mateusz - serial
11:30 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 Program rolny
12:55 Fascynujące migracje - dokument, Franc., 2018
14:00 Wichrowe wzgórce - serial
15:00 Serwis Info
15:15 Reporterzy - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziedzictwo - serial
17:00 Telexpress; Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny

TVP 2

04:40 Na dobre i na złe - serial obyczajowy, Polska
05:30 M jak miłość - serial obyczajowy, 2023
06:25 Anna Dymna - spotkajmy się
06:55 Dla niesłyszanych - rozmowa
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz - magazyn poranny
11:55 Operacja zdrowie - magazyn medyczny
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Panna młoda - serial obycz., 2024
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:05 La Promesa - serial obyczajowy

TVN

05:35 Uwaga! - program interwencyjny
05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
13:40 Ukryta prawda - program obyczajowy
15:45 Młode gliny - program kryminalny
16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
17:55 Detektywi - program kryminalny
19:00 Fakty - program informacyjny
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga! - program interwencyjny

POLSAT

06:00 Nowy dzień
08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjno-rozrywkowy
11:30 Gliniarze - Motocyklista ulega kolizji i trafia w stanie śpiączki do szpitala. Przy mężczyźnie patrol znajduje broń z tłumikiem z wytartym numerem seryjnym...
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokulentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na Ratunek 112 - Jerzy wraca z córką Justyną z pogrzebu żony Aliny, która popełniła samobójstwo. Jerzy nie zna powodów jej śmierci.
17:00 Gliniarze - serial paradokulentalny

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny ekstra
06:15 Muzyczne poranki
07:00 Tamte lata, tamte dni - Joanna Żółkowska - mag.
07:40 Jak zostać husarzem? - dokument, Polska, 2015
08:25 Wydarzenia aktualne
09:00 Pan wzywał, Milordzie? - serial kom., Wlk. Bryt., 1988
10:05 Wielki bieg - dramat, Polska, 1987
12:00 Transmisja z Sejmu
13:15 Portrety - Andrzej Wajda i jego szkoła - dok., 2006
14:30 Kulturalni - magazyn
15:25 Rewia Chaplina - kom., Wlk. Bryt., USA, 1959
17:40 Dzień, w którym umarła gwiazda rocka - Hank Williams - dok., Wlk. Bryt.
18:15 Video Killed the Radio Star - David Mallet - Wlk. Bryt., 2009
18:40 Wydarzenia aktualne
19:10 Wojciech Kilar - „Pan Tadeusz” - koncert, 2000

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Nash Bridges dowiaduje się, że „Komórkowy morderca” zamierza zabić swojego lekarza.
08:00 Kobra - oddział specjalny - W pobliżu autostrady dochodzi do morderstwa. Policjanci ruszają w pościg za sprawcami. Wkrótce Ben decyduje się przysiąc psa ofiary.
10:00 Triumf miłości - serial obyczajowy
12:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy
13:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
16:00 Ranczo - serial komediowy
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

TVN 7

05:20 Ten moment - program opowiada o ludziach i chwilach, które na zawsze odmiennie ich los
05:55 Szkoła - Gimmazjalistka Sandra Falkowska, chcąc podobać się starszemu o trzy lata kolegę im przejuje z licealistami, którzy nie traktują jej poważanie i z niej żartują...
08:45 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:55 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
14:00 Detektywi - program kryminalny
15:00 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
18:00 Opowieści małżeńskie - program obycz.
19:00 Idź na całość - program rozrywkowy

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu - film akcji
07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradokulentalny
08:55 Policjantki i Policjanci - serial paradokulentalny
10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy
11:55 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:55 Dlaczego ja? - serial paradokulentalny
15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej
18:00 Policjantki i Policjanci - serial paradokulentalny
20:00 A na deser...
20:05 Osadzone - sens., USA, 1989
22:25 Gwiazdy Kabaretu - program rozrywkowy
00:25 STOP Drogówka - serial policyjny
01:30 Love Island. Wyspa miłości - reality show
02:35 Interwencja - magazyn reporterów
02:55 Śmierć na 1000 sposobów
04:25 Top 10 - Lista Przebojów
05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:35 Św. na każdy dzień
09:45 Jestem mamą
10:00 Inf. dnia
10:15 Czarny sufity
11:25 Głos Polski
11:35 Puszcza Białowieża - leśny komentarz
12:00 Anioł Pański
12:03 Inf. dnia
12:20 Głos serca
13:05 W gotowości
13:30 Msza św.
14:30 Drzwi do lasu
14:55 Słowo życia
15:00 Modlitwa do Bożego Miłosierdzia
15:20 Mocni w Wierze
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Inf. dnia
16:10 Natura
Obiektywne
16:40 Zniwolenie
16:55 4 dni ze św. Franciszkiem
17:00 Droga Krzyżowa
17:30 Łączy Nas Historia
18:00 Poczet Wlk. Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Inf. dnia
18:15 Westerplatte
18:05 Młodych
19:00 Warto zauważyć...
19:30 Brat Franciszek
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Mysłąg Ojczyzna
21:00 Apel Jasnog.
21:20 Inf. dnia
21:40 Polski Punkt Widzenia
22:00 Wywiad z Ks. Bp. Edwardem Frankowskim**17:55 Klan** - telenowela, Polska
18:20 Andrzej Wajda - reportaż
18:55 Akacja 38 - serial, 2018
19:30 Program inform.
19:30 Pogoda
19:55 Pytanie dnia - rozmowa
20:10 Sport; Pogoda
20:30 Głina. Nowy rozdział - serial krym., Polska, 2025
21:30 Sekielski wieczorową porą
22:30 Andrzej Wajda - reportaż
22:50 Popiół i diament - dram., Polska, 1958
00:45 Godziny strachu - fab., Kan., USA, 2007
02:25 Sekielski wieczorową porą - talk-show
03:25 Film do kumtalny
03:50 Wykrywacz kłamstw - magazyn
04:10 Pytanie dnia - rozmowa
04:30 Reporterzy - magazyn
04:45 Oko na świat - magazyn**16:00 Koło fortuny** - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:20 Panna młoda - serial obycz., 2024
18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2026
20:45 Kocham Cię, Polsko! - zabawa quizowa, 2026
22:20 25 lat miłości: Jubileusz M jak miłość - widowisko
23:25 To jest grane - magazyn muzyczny
23:55 Mroczne wody - dramat, USA, 2019
02:15 Słońce też jest gwiazdą - obycz., USA, 2019
04:05 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016**20:00 Top Gun: Maverick** - przyg., USA, 2022. Po ponad 30 latach służby, jeden z najlepszych lotników Marynarki Wojennej, Pete "Maverick" pracuje jako pilot testowy, który pomimo wybitnych osiągnięć wciąż jest znany ze swej niesubordynacji.
22:55 Geostorm - katastrof., USA, 2017
01:05 Kuba Wojewódzki - talk-show
02:20 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
03:25 Uwaga! - program interw.
03:40 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA
04:35 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy
05:05 Kto was tak urządził - program poradnikowy**18:00 Pierwsza miłość** - serial obyczajowy
19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:55 Farma - reality show
21:00 Must Be The Music - program muzyczny
23:00 Nowe oblicze Greya - obycz., USA, Chiny, 2018
01:30 Komediova środa - American Pie - kom., USA, 2011. Bohaterowie serialu „American Pie” spotykają się po latach podczas zjazdu absolwentów. Zjazd przetrodzi się w odjeżdżając imprezę...
04:40 Disco Grammy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje**20:00 Pokolenie** - dram., Polska, 1954
21:45 Tygodnik Kulturalny
22:40 Przygody Sherlocka Holmesa - serial, Wlk. Bryt., 1984
23:40 Czwartkowy klub filmowy - Wstęp do filmu - Brzezina
23:50 Czwartkowy klub filmowy - Brzezina - dram., Polska, 1970
01:35 Noc krótkich filmów - Przypadek Jana Pampucha - Parada atrakcji
02:25 Kino nocne - Dziewczęta z Nowolipiek - dram., Polska, 1985
04:05 Porozmawiajmy szczerze - Eliza Kącka
04:45 Teledyski**20:00 Liberator** - akcja, USA, 1992
22:05 Człowiek zasad - akcja, Rum., 2015
00:00 Tajna broń - akcja, USA, 1996. Major Vic Deakins i komandor Riley Hale są wojskowymi pilotami i dobrymi przyjaciółmi. Pewnego dnia otrzymują rozkaz przeprowadzenia ćwiczenia z bombowcem uzbrojonym w prawdziwe pociski nuklearne
02:15 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
03:15 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
03:50 Menu na miarę - program kulinarny
04:50 Dyzur - serial medyczny**20:00 Król Richard: Zwycięzca** - obycz., USA, 2021. Opowieść o Richardzie Williamsie, niezręczającym się problemem ojcu, który wychował dwie najbardziej utalentowane sportsmenki wszechczasów - Venus i Serenę.
23:05 Królowa przetrwania - reality show
00:30 Małżeństwo na skróty - kom., Australia, 2021. Teddy jest przekonany, że na wszystko ma mnóstwo czasu i staje się mistrzem odwlekania spraw, „na później”. Pewnego dnia jego życie zmienia się na zawsze.
02:30 Hotel Paradise - reality show
03:30 SOS Ekipy w akcji

SOBOTA • 7 marca

TVP 1

05:20 Film dokumentalny
06:20 Balans bieli - magazyn
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:40 Rok w ogrodzie
08:05 Rok w ogrodzie Extra - magazyn
08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych
08:55 Ranczo - serial komediowy, Polska, 2013
09:55 Komisarz Alex - serial kryminalny
10:55 Ojciec Mateusz - serial kryminalny
11:50 Gwiazdy w południe - Dwaj jeźdźcy - western, USA, 1961
14:25 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
15:00 Żona dla Polaka - reality show
16:05 Dziedzictwo - serial obyczajowy
17:00 Teleexpress

17:20 Pogoda
17:35 Finał Polskich Kwalifikacji - Eurowizja, 2026 - widowisko
18:25 Przed ekranem
18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia - rozmowa
20:05 Sport
20:10 Pogoda
20:25 Komisarz Alex - serial kryminalny
21:25 Hit na sobotę - Marzec 68 - dram., Polska, 2022
23:40 Krew z krwi - serial, 2024
00:40 Candyman - fab., USA, 2020
02:20 Popiół i diament - dram., Polska, 1958
04:10 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny

TVP 2

05:10 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, 2026
06:25 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obyczajowy, 2026
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz - magazyn poranny
11:30 Super Gary. Gotuj z Bosacką! - program kulinarny
12:10 Andrzej Wajda - Notatki - reportaż
12:40 Dobre strony - Margaret, Tomasz Kot - rep.
13:05 Panna młoda - serial obycz., 2024
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:15 Szansa na sukces. Opole 2026 - widowisko muzyczne

16:15 Na dobre i na złe - serial obyczajowy
17:15 Panna młoda - serial obycz., 2024
18:15 Va Banque - teleturniej
18:45 Słowo na niedzielę - rozmowa
18:55 Informacje kulturalne - magazyn
19:25 Rodzinka.pl - serial kom.
20:30 The Voice Kids - Przesłuchania w ciemno - widowisko muzyczne
22:50 Gabi Drzewiecka zaprasza - magazyn muzyczny
23:45 Kino relaks - Poradnik pozytywnego myślenia - kom. romant., USA, 2013
01:55 Mroczne wody - dram., USA, 2019

TVN

05:35 Uwaga! - program interwencyjny
05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:25 Na Wspólnej Omnibus - serial obycz., Polska
13:15 Czego pragną dziewczyny - kom., USA, 2003. Libby Reynolds (Kelly Preston) przeżyła kiedys gorący romans z brytyjskim arystokratą, Henrym Dashwoodem (Colin Firth). Jego rodzina nie była za chwyconą i zmusiła młodą dziewczynę do wyjazdu z kraju.
15:35 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy

16:40 Skoki narciarskie: Puchar Świata, Lahti
19:10 Fakter
19:40 Pogoda
19:45 Mam talent - program rozrywkowy
21:45 Wilk z Wall Street - kom. krym., biograf., USA, 2013. Jordan Belfort był złotym dzieckiem świata amerykańskich finansów. Szybki i oszalałymi sukcesem przyniósł mu fortunę, władzę i poczucie bezkarności. Pokusy zaciły się wszędzie...
01:15 Wcienienie - horror, USA, Chiny, 2021
03:35 Uwaga! - program interwencyjny
03:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
04:45 Nauka jazdy - reality show

POLSAT

06:00 Nowy dzień
08:00 Halo tu Polsat - program informacyjno-rozrywkowy
11:35 Ewa gotuje - program kulinarny. W dzisiejszym odcinku zobaczymy potrawy, które królowały na rodzimych stołach w czasach PRL-u: tymbaliki, bryzol, domową kielbasę w słoiku, a na deser ciasto orzechowe-korzenne aromatyzowane przyprawą do piekarnika... Mniem!
12:10 Rolniczki - serial dok.
13:15 Kurodziej 2: Nowa era - anim., USA, 2020
15:25 Ninja vs Ninja - program rozrywkowy
17:30 Awantura o kasę - teleturniej
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Prezydenci i Premierzy - rozmowy Jarosława Gugały

19:30 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Kabaret na żywo. Chyba Czesław
21:55 Szybki i wściekły 10 - sens., USA, Chiny, Jap., 2023
01:05 Inwazja: Bitwa o Los Angeles - sens., USA, 2011. Deszcz meteoroidów wpada do Pacyfiku, u wybrzeża Kalifornii. Okazuje się, że to nie fragmenty skał, a upodobnione do nich statki kosmiczne z wrogimi istotami pozaziemskimi.
03:45 Świat według Kiepskich - serial komediowy
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Teleshopy TV Okazje

TVP Kultura

06:05 Jadzia - kom., Polska, 1936
08:00 Informacje kulturalne - magazyn
08:30 Co nam w duszy gra - Nie ma jak kino!
09:35 Tamte lata, tamte dni - Krystyna Janda - magazyn
10:10 Dokument tygodnia - Kredyt i debet. Andrzej Wajda o sobie - dokument, Polska, 2000
11:15 Z biegiem lat, z biegiem dni
14:00 Wojciech Kilar - „Pan Tadeusz” - Suita do filmu Andrzeja Wajdy - koncert, 2000
14:50 Joanna Mallwitz - we własnym tempie - dokument, Niemcy, 2024
16:40 Bar. Okowa ucza Cezarego Tomaszewskiego - reportaż
17:15 Pokolenie - dram., Polska, 1954

18:55 Andrzej Wajda - Notatki - reportaż
20:00 0!Lśnienia 2026 - Nagrody Kulturalne Onetu i miasta Warszawy - widowisko
21:20 Wesele - dram., Polska, 1972
23:10 Kod Dedala - sens., Belgia, Franc., 2019
01:10 Tamte lata, tamte dni - Krystyna Janda - magazyn
01:50 Kino nocne - Agnes Varda o Jane Birkin - dram., Franc., 1988. Wymykający się gatunkom filmy portret Jane Birkin, brytyjskiej piosenkarki i ikony mody
03:40 Co nam w duszy gra - Nie ma jak kino!

TV Puls

06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny. Ben i Semir ścigają męczyznę, który ukradł wyjątkowo niebezpieczne materiały wybuchowe. Przesłucha zawsze o krok wyprzedza działania służb.
09:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne, gospodarcze i naukowe ciekawostki.
09:35 Wojciech Cejrowski. Boso - Meksyk, Paragwaj - W tej części podróży Wojciech Cejrowski zabierze nas do Paragwaju. Odwiedzimy wioskę tamtejszych Indian, poznamy ich zwyczaje i zobaczymy jak wygląda życie codzienne.
10:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

20:00 Rambo: Pierwsza krew - akcja, USA, 1982. John Rambo, żołnierz jednostek specjalnych Armii Stanów Zjednoczonych postanawia odnaleźć przyjaciela z frontu. W miasteczku, do którego dojecha, wdaje się w konflikt z szeryfem.
21:55 Jeden gniewny człowiek - akcja, USA, Wlk. Bryt., 2021
00:10 Triumf sprawiedliwości - akcja, USA, 2016
02:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
02:45 Menu na miarę - Olga Głębicka przygotowuje dla Ciebie idealne menu na każdą okazję
04:55 Dyżur - serial medyczny

TVN 7

05:00 Szkoła - Nowa uczennica gimnazjum, Kasia Bartosik, naraża się złośliwej koleżance Marice Wronieckiej. W odwecie dziewczyna planuje zemstę...
06:00 Wiza na miłość - serial paradokumentalny
07:00 Bugs Bunny Builders - animacja
07:15 Lassie, wróć! - przygod., Niemcy, 2020. Historia najmniejszego psa świata i jego niezwykłej podróży w poszukiwaniu domu i najlepszego kupła.
09:20 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:20 Mówię Wam - talk-show polityjny
12:30 Ukryta prawda - program obyczajowy
13:30 The Floor - teleturniej
14:50 Pogromcy Chaosu - program poradnikowy

15:50 Superman: Powrót - przygodowy, USA, Australia, 2006
19:00 Idź na całość - program rozrywkowy
20:00 Władca Pierścieni. Pierścienie władzy - miniserial, USA, N. Zel., Kan. Akcja serialu rozgrywa się w Śródziemiu w czasie Drugiej Ery i koncentruje się na losach bohaterów, którzy muszą stawić czoła odradzającemu się złu.
22:55 Kobieta-Kot - przygodowy, USA, Australia, 2004
01:00 Blade: Wieczny łowca - horror, USA, 1998
03:30 Żyjąc z potworem - historie ludzi dzielących dom z zabójcą

TV 4

06:00 Łowcy skarbow. Kto da więcej
07:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki
09:05 Jesteśmy Dla Dzieci - program edukacyjny
09:30 A na deser... 09:35 Gwiazdy Kabaretu - program rozrywkowy
09:55 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki
12:55 Linia ryzyka - sens., USA, 2007
14:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny
00:00 Gwiazdy Kabaretu - program rozrywkowy
02:05 STOP Drogówka - serial
12:30 Ukryta prawda - magazyn reporterów
03:25 Lubię disco!
04:25 Top 10 - Lista Przebojów
05:30 Teleshopy TV Okazje

10:00 Inf. dnia
10:15 Retrospekcja
10:35 Słowo życia
10:40 Polski Punkt Widzenia
11:00 Kropelka radości
12:00 Anioł Pański
12:03 Inf. dnia
12:20 Warto zauważyć...
12:50 Natura Obiektywnie
13:20 Ocalić od zapomnienia
13:30 Msza św.
14:30 Przegład Tyg. „Niedziela”
14:35 Słowo życia
14:40 Św. na każdy dzień
14:45 Jak wygrać małżeństwo?
15:00 Dzienna niewiasta
15:15 Młodzi
15:30 Wierzę w Boga
16:00 Inf. dnia
16:10 Historia PL
17:00 Od miłości do wieczności
17:30 Przelamując barierę
17:55 Poczet Wlk. Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Inf. dnia
18:15 W naszej Rodzinie
19:25 40 dni ze Św. Franciszkiem
19:30 Manna z Nieba
19:45 Modlitwa z udziałem dzieci
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnog.
21:20 Inf. dnia

TV Trwam

10:00 Inf. dnia
10:15 Retrospekcja
10:35 Słowo życia
10:40 Polski Punkt Widzenia
11:00 Kropelka radości
12:00 Anioł Pański
12:03 Inf. dnia
12:20 Warto zauważyć...
12:50 Natura Obiektywnie
13:20 Ocalić od zapomnienia
13:30 Msza św.
14:30 Przegład Tyg. „Niedziela”
14:35 Słowo życia
14:40 Św. na każdy dzień
14:45 Jak wygrać małżeństwo?
15:00 Dzienna niewiasta
15:15 Młodzi
15:30 Wierzę w Boga
16:00 Inf. dnia
16:10 Historia PL
17:00 Od miłości do wieczności
17:30 Przelamując barierę
17:55 Poczet Wlk. Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Inf. dnia
18:15 W naszej Rodzinie
19:25 40 dni ze Św. Franciszkiem
19:30 Manna z Nieba
19:45 Modlitwa z udziałem dzieci
20:00 Inf. dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnog.
21:20 Inf. dnia

NIEDZIELA • 8 marca

TVP 1

05:25 Sprawa dla reportera
06:20 Słownik polsko@polski - talk-show prof. J. Miodka
06:55 Słowo na niedzielę - rozmowa
07:00 Transmisja Mszy Świętej
08:00 Tydzień - magazyn
08:40 Zmienicy - serial, 1986
09:55 Ojciec Mateusz - serial krym.
10:55 Komisarz Alex - serial krym.
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański, Watykan
12:15 Między ziemią a niebem
12:45 Między ziemią a niebem - rep.
13:05 Łabędź niemy, 2023
13:45 Dom - serial, 1980
15:30 0!Lśnienia 2026 - Nagrody Kulturalne Onetu i miasta Warszawy - widowisko
16:05 U Pana Boga w Królowym Moście - serial, 2025
17:00 Teleexpress; Pogoda
17:35 Daję słowo - Maciej Orłós - Ewa Bem - talk-show

18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia - rozmowa
20:05 Sport; Pogoda
20:25 Wojna zastępcza - serial,
21:25 Sanatorium miłości - reality show
22:15 Sanatorium miłości. Kulisy programu - felieton
22:20 Życie po Sanatorium Miłości - reportaż
22:50 Wielkie wesele - komedia, USA, 2013
00:30 Marzec 68 - dram., Polska, 2022
02:40 Candyman - fab., USA, 2020
04:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
05:15 Film dokumentalny
05:40 Sprawdzamy - magazyn

TVP 2

04:40 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, Polska, 2026
06:25 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial obyczajowy, Polska, 2026
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz - magazyn poranny
11:15 Jak tak się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - magazyn
11:50 The Voice Kids - Przesłuchania w ciemno - widowisko muzyczne
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:10 Szansa na sukces. Opole 2026 - widowisko muzyczne
16:15 Tak to leciało - teleturniej muzyczny

17:15 Sandokan, książkę piratów - serial, Włochy, 2025
18:20 Pan Mama - serial komediowy, 2026
18:55 Kocham Cię, Polsko! - zabawa quizowa, 2026
20:20 Postaw na milion - teleturniej
21:20 Kwiatki Polskie duże - program publicystyczny-rozrywkowy
22:25 Gwiazdy w akcji - Gambit, czyli jak ograć króla - komedia, USA, 2012
00:05 Krucjata - Prawo serii - serial krym., Polska, 2020
01:10 Poradnik pozytywnego myślenia - komedia romant., USA, 2013
03:20 Akcyjowa 38 - serial kostiumowy

TVN

05:35 Uwaga! - program interwencyjny
05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:45 Bitwa o gości - program rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:25 Niezwykłe Stany Prokopa - program podróżniczo-rozrywkowy
12:25 Co za tydzień - program rozrywkowy
12:55 Mam talent - program rozrywkowy
14:45 Skoki narciarskie: Puchar Świata, Lahti
17:35 Magda gotuje internet - program kulinarno-rozrywkowy
18:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda

19:45 The Traitors. Zdrajcy - reality show
21:25 Chłopaکی nie płaczą - kom., Polska, 1999. Kuba Brenner (Maciej Stuhr) jest młodym, dobrze zapowiadającym się skrzypkiem, który w wyniku splotu wyjątkowo niekorzystnych okoliczności zostaje wpłątany w gangsterskie porachunki.
23:30 Top Gun: Maverick - przygod., USA, 2022
02:15 Superwizjer - magazyn reporterów
03:00 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
04:00 Uwaga! - program interw.
04:20 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA
05:10 Nauka jazdy - reality show

POLSAT

06:00 Nowy dzień
08:00 Halo tu Polsat - program informacyjno-rozrywkowy
11:50 Sing 2 - anim., USA, Jap., 2021. Miś koala Buster Moon i jego przyjaciele zmienili teatr New Moon we wspaniałe miejsce, ale niepoprawny optymista Buster marzy o większym muzycznym przedsięwzięciu - scenie oświetlającego teatru Crystal w mieście Redshore...
14:05 Must Be The Music - program muzyczny
16:15 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
17:30 Awantura o kasę - teleturniej
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Sport
19:25 Pogoda
19:35 Państwo w Państwie - program interwencyjny

19:55 Dancing with the Stars. Taniec z Gwiazdami - prog. taneczno-rozrywkowy
22:30 Jak zostać gwiazdą - obycz., Polska, 2020. Kontrowersyjny program telewizyjny „Music Race” poszukuje muzycznych talentów na terenie całej Polski. Na castingu dochodzi do awantury.
00:55 To tylko seks - kom., USA, 2011. Dwoje romantyków, którzy spotykają się w Nowym Jorku naiwnie wierząc, że dodanie seksu do ich przyjaźni nie doprowadzi do komplikacji.
03:15 Świat według Kiepskich - serial komediowy
04:40 Disco Gramy
05:25 Teleshopy TV Okazje

TVP Kultura

06:05 Perpetuum mobile pani Hanki - widowisko
07:05 Rozmowy poSzczególne - z Andrzejem Wajdą rozmawia Agnieszka Holland - 2012
07:45 Bajnutki - Wielkie marzenie małego grzybka - widowisko kameralne, 2026
08:00 Liturgia prawosławna w Białymstoku
09:05 Przystań nad Biblią - program religijny, 2025
09:25 Dlaczego wielki post? - reportaż
10:00 Podróż księcia - anim., Franc., 2019
11:35 Pan wzywa, Milordzie? - serial kom., Wlk. Bryt., 1988
12:40 Dokument tygodnia - Andrzej Wajda i jego szkoła - dok., Polska, 2006
13:55 W poszukiwaniu dobrego filmu - magazyn
14:35 Wesele - dram., Polska, 1972

16:30 Dobry tytuł - magazyn
17:15 Niedziela z... Andrzejem Wajdą
18:05 Niedziela z... Andrzejem Wajdą - koncert
19:10 Przekładaniec - komedia, Polska, 1968
20:00 Teatr Telewizji - Pogarda - spektakl teatralny, 1975
21:10 Kulturalni - magazyn
22:05 Więcej niż fikcja - Oasis - dokument, Wlk. Bryt., 2004
23:10 Noc krótkich filmów - Do raję - fab., Polska, 2023
23:50 Polowanie na ćmy - dram., Polska, 2022
02:00 Niedziela z... Andrzejem Wajdą - koncert
03:10 Niedziela z... Andrzejem Wajdą
04:15 Wykluczeni - dok., Pol., 2017
05:15 Teledyski

TV Puls

06:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
06:20 Kobra - oddział specjalny - W pobliżu autostrady dochodzi do morderstwa. Policjanci ruszają w poszukiwaniu sprawcami. Wkrótce Ben decyduje się przyszywać psą ofiarę, jednak zwierzęk przysparza mu sporo kłopotów.
08:15 Ranczo - serial komediowy
13:10 Królowa Snieżka - obycz., USA, 2012. Dawno, dawno temu... W zacczarowanym królestwie żyła piękna królowna, której skóra była czysta jak śnieg, a włosy czarnej jak heban. Szczęśliwe dzieciństwo Snieżki (Lily Collins) zostaje gwałtownie przerwane, gdy jej ojciec żeni się z okrutną czarownicą (Julia Roberts).

15:30 Niania i wielkie bum - kom., Wlk. Bryt., 2010
17:40 Sahara - przygod., Wlk. Bryt., Hiszp., Niemcy, USA, 2005. Badacz i poszukiwacz przygód Dirk Pitt (Matthew McConaughey) trafia do Afryki i przypadkowo staje się posiadaczem historycznej monety, która jest...
20:00 John Wick 4 - akcja, USA, 2023
23:30 Kula w łeb - akcja, USA, 2012
01:05 Everly - akcja, USA, 2014
03:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne, gospodarcze i naukowe.
03:50 Dyżur - serial medyczny
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

05:00 Szkoła - Uczennica trzeciej klasy gimnazjum, Marika Wroniecka ucieka z domu i nocuje u Sary Czarnieckiej, której rodzice wyjechała. Dziewczyna ujawnia się, kiedy policja i media nagłaśniają jej zniknięcie.
05:55 Wiza na miłość - serial paradokumentalny
06:50 Bugs Bunny Builders - animacja
07:05 Przygoda na Alasce - przyg., USA, 1995. Po śmierci żony, Jake Barnes postanawia przeprowadzić się z synem i córką na Alaskę. Na miejsce zamieszkania wybiera małą wioskę. Ma nadzieję, że piękna, dzika przyroda pozwoli mu odzyskać spokój wewnętrzny, a jego dzieciom zapomnieć o stracie matki.
09:20 Ukryta prawda - program obyczajowy

14:25 Detektywi - program kryminalny
16:25 The Floor - teleturniej
17:45 Starcie Tytanów - przygod., USA, 2010
20:00 Legion samobójców II - przygod., USA, 2021
22:55 Gran Torino - obycz., USA, Niemcy, 2008. Will Kowalski (Clint Eastwood) jest emerytowanym żołnierzem, weteranem wojny koreańskiej, nie znosi Latynosów, Azjatów i wszelkich emigrantów. W jego sąsiedztwie zamieszkuje rodzina Chinzyków.
01:20 Król Richard: Zwycięska rodzina - obycz., USA, 2021
04:15 Dorota was urządzi 5 - program lifestyleowy

TV 4

06:00 Łowcy skarbow. Kto da więcej
07:05 Wielkie tajemnice historii - serial dok.
08:55 Ewa gotuje - program kulinarny
09:25 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki
11:30 Szalone wakacje na kółkach - kom., USA, 2006
13:35 Robin Hood - faceci w rajtachach - kom., USA, Franc., 1993
15:45 Siódmy syn - sens., USA, Wlk. Bryt., Kan., 2015
17:55 Uroczysko - serial krym.
20:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto
00:00 STOP Drogówka - serial policyjny
01:00 Wielkie tajemnice historii - serial dokumentalny
02:55 Interwencja - magazyn reporterów
03:25 Lubię disco!
03:25 Top 10 - Lista Przebojów
05:30 Teleshopy TV Okazje

PONIEDZIAŁEK • 9 marca

TVP 1

06:10 Akacja 38 - serial, 2018
 07:00 Transmisja Mszy Świętej
 07:30 Studio Raban - magazyn
 08:00 Serwis Info; Pogoda Info
 09:00 Ranczo - serial kom., 2013
 10:00 Komisarz Alex - serial krym.
 11:00 Ojciec Mateusz - serial
 12:00 Serwis Info
 12:10 Agrobiznes; Agropogoda
 12:40 Rok w ogrodzie Extra - magazyn
 12:55 Natura w Jedynce - W krajnie pszczoły miodnej - dok., Franc., 2023
 14:00 Wichrowe wzgórza - serial, 2024
 15:00 Serwis Info
 15:15 Reportery - magazyn
 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
 16:05 Dziedzictwo - serial
 17:00 Teleexpress
 17:15 Pogoda

TVP 2

04:35 Na dobre i na złe - serial
 05:30 M jak miłość - serial, 2023
 06:25 Rodzina (nie od) święta - Jak pomóc dziecku budować zdrowe przywiązanie, a nie tylko „koleżeństwo”? - magazyn
 06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2026
 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz
 11:55 Dla niesłyszących - Okrasa tamie przepisy - magazyn kulinarny
 12:30 Koło fortuny - teleturniej
 13:15 Panna młoda - serial obycz., 2024
 14:05 Va Banque - teleturniej
 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
 15:05 La Promesa - serial

17:25 **Jaka to melodia?** - teleturniej muzyczny
 17:55 Klan - telenowela, Polska
 18:20 Zaraz wracam - serial, 2026
 18:55 Akacja 38 - serial, 2018
 19:30 Program inform. 19.30
 19:55 Pytanie dnia - rozmowa
 20:10 Sport
 20:30 Pogoda
 20:30 Teatr Telewizji - Pewność - 2025
 21:40 Polskie Nagrody Filmowe Orły - relacja
 23:00 Balans bieli - magazyn
 23:45 Lalka - fab., Polska, 1968
 02:30 Dwaj jeźdźcy - western, USA, 1961
 04:25 Wykrywacz kłamstw
 04:45 Pytanie dnia - rozmowa
 05:10 Reportery - magazyn
 05:20 Oko na świat - magazyn
 05:40 Notacje - Janina Ochojska - dokument, 2025

16:00 **Koło fortuny** - teleturniej
 16:35 **Familiada** - teleturniej
 17:20 **Panna młoda** - serial obycz., 2024
 18:15 **Va Banque** - teleturniej
 18:50 **Jeden z dziesięciu** - teleturniej
 19:25 **Barwy szczęścia** - serial obycz., 2026
 20:40 **Kulisy serialu „M jak miłość”** - 20:55 **M jak miłość** - serial obycz., 2026
 21:55 **Na sygnale** - serial fabularyzowany
 22:55 **Na przekór losowi** - dram. wojenny, Włochy, 2023
 23:50 **Medicus** - dramat historyczny, Niemcy, 2013
 02:30 **Instykt** - serial krym., Polska, 2011
 03:25 **Akacja 38** - serial

TVN

05:35 **Uwaga!** - program interwencyjny
 05:50 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
 06:45 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
 07:45 **Dzień Dobry TVN** - magazyn poranny
 11:20 **Doradca smaku** - program kulinarny
 11:25 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy. Dzisiaj jesteśmy zaproszeni do włoskiej restauracji „La Trattoria” w miejscowości Wschowa koło Zielonej Góry.
 13:40 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
 15:45 **Młode gliny** - program kryminalny
 16:50 **Szpital św. Anny** - serial obycz., Polska
 17:55 **Detektywi** - program kryminalny

19:00 **Fakty**
 19:35 **Sport**
 19:45 **Pogoda**
 19:55 **Uwaga!** - program interw.
 20:15 **Na Wspólnej** - serial obycz.
 20:50 **The Floor** - teleturniej
 21:30 **Bitwa o gości** - program rozrywkowy
 22:40 **Zabójczy koktajl** - sens., Franc., Niemcy, USA, 2021. Sam dorastała w grupie przestępczej zwanej „Firma” i została wyszkolona na specjalistkę od najniebezpieczniejszych zleceń. Podczas jej dnegu z zadań zabija niewłaściwą osobę.
 00:55 **Wilk z Wall Street** - obycz., USA, 2013
 04:35 **Uwaga!** - program interw.
 04:55 **Co za tydzień** - program rozrywkowy

POLSAT

06:00 **Nowy dzień**
 08:30 **Malanowski i Partnerzy** - Detektywi obserwują żonę Klienta, która je dzie w kierunku swojego domu. Kie dy kobieta podchodzi do drzwi i wyciąga klucz,
 09:30 **Trudne sprawy** - program obyczajowy
 11:35 **Gliniarze** - serial paradokumentalny
 14:40 **Dlaczego ja?** - serial paradokumentalny
 15:50 **Wydarzenia** - program informacyjny
 16:15 **Pogoda**
 16:20 **Interwencja** - magazyn reporterów
 16:30 **Na Ratunek 112** - serial obyczajowy
 17:00 **Gliniarze** - serial paradokumentalny
 18:00 **Pierwsza miłość** - serial obyczajowy

18:50 **Wydarzenia** - program informacyjny
 19:15 **Gość Wydarzeń** - rozmowa dnia
 19:30 **Sport**
 19:55 **Milionerzy** - teleturniej
 20:30 **Farma** - reality show
 21:40 **Mega hit - Szklana pułapka 4.0** - sens., USA, Wlk. Bryt. John McClane musi stawić czoła nowemu wymiarowi terroryzmu - przestępczości internetowej, która w Dzień Nie podle gości paraliżuje cały kraj.
 00:15 **W stronę słońca** - sens., USA, 2005
 02:25 **Boogeyman** - sens., USA, Kan., 2023
 04:50 **Disco Gramy** - program muzyczny
 05:40 **Teledziewczyny TV Okazje**

TVP Kultura

07:05 **Od ucha do ucha** - Ślimak Niecnota • Jak działa jamniczka - filmy animowane
 07:35 **Podróż z historią** - Na straż Gdańską - dok., Polska, 2015
 08:20 **W poszukiwaniu dobrego filmu** - magazyn
 09:00 **Pogranicze w ogniu** - serial, 1991
 10:10 **Wenecja** - dram., Polska, 2010
 12:30 **Joana Mallwitz** - we własnym tempie - dok., Niemcy, 2024
 14:05 **Dobre strony** - Andrzej Stasiuk i Serhij Żadan - rep.
 14:30 **Tamte lata, tamte dni** - Andrzej Pągowski - magazyn
 15:05 **Szatan z siódmej klasy** - fab., Polska, 2006
 17:00 **Pogranicze w ogniu** - serial, 1991

18:15 **Tygodnik Kulturalny**
 19:10 **Poszukiwacze zaginionych dzieł sztuki: Złoto Gustava Klimta** - serial dok., Wlk. Bryt., 2015
 19:45 **Polskie Nagrody Filmowe Orły** - czerwony dywan
 20:15 **Polskie Nagrody Filmowe Orły 2026** - relacja
 23:00 **Poniedziałek z Bondem** - Żyje się tylko dwa razy - sens., Wlk. Bryt., 1967
 01:05 **Pozromawiajmy szczerze**
 01:45 **Piłkarski poker** - komedia sens., Polska, 1988
 03:45 **Więcej niż fikcja - Oasis** - dok., Wlk. Bryt., 2004
 04:50 **Kulturalni** - magazyn

TV Puls

06:00 **Nash Bridges** - Przysięgli wstępują do straży obywatelskiej, aby pomóc ofiarę morderów. Tymczasem Evan trafił do aresztu. Prosi o pomoc Cassidy.
 08:00 **Kobra - oddział specjalny** - W tajemniczych okolicznościach znikła 18-letnia Sarah. Okazuje się, że ojciec dziewczyny odbywa wyrok w więzieniu. Uwikłany w morderstwo mężczyzna podczas przepustki uświadczył odcórki.
 10:00 **Triumf miłości** - serial obyczajowy
 12:00 **Nie igraj z aniołem** - serial obyczajowy
 13:00 **Wspaniałe stulecie** - serial kostiumowy
 14:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument fabularny
 16:00 **Ranczo** - serial komediowy

18:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument
 20:00 **Z podniesionym czołem** - akcja, USA, 2004
 21:50 **Liberator** - akcja, USA, 1992. Casey Ryback, w przeszłości doskonały agent do zadań specjalnych, dziś wie dzie spokojnie życie kucharza określone go na statku USS „Missouri”...
 23:55 **Minuta po śmierci** - thriller, USA, 2022
 01:35 **Dzielnica strachu** - serial kryminalny
 02:30 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument
 03:25 **Dyżur** - serial medyczny
 04:00 **Taki jest świat** - przegląd wydarzeń z całego globu.
 04:25 **Dyżur** - serial medyczny
 05:00 **Dzielnica strachu** - serial

TVN 7

05:20 **Ten moment** - program opowiada o ludziach i chwilach, które na zawsze odmieniły ich los
 05:55 **Szkoła** - Adam Rybiński z maturalnej klasy 3c czuje się urażony po tym, jak koleżanka nie zgodziła się pójść z nim na randkę i umówiła się z innym chłopakiem. Zazdrosny nastolatek postanawia...
 08:45 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
 11:55 **W-11 Wydział Śledczy** - program kryminalny
 14:00 **Detektywi** - program kryminalny
 15:00 **Szpital św. Anny** - serial obycz., Polska
 16:00 **Sędzia Anna Maria Wesołowska** - serial sądowy
 18:00 **Opowieści małżeńskie** - program obycz.
 19:00 **Ukryta prawda** - program obyczajowy

20:00 **Hotel Paradise** - reality show
 21:00 **Gniew Tytanów** - przygod., USA, Hiszp., 2012. Pomiedzy bogami i tytanami toczy się szalona walka o władzę. Niebezpiecznie oslabieni brakiem czci ze strony ludzi, bogowie tracą kontrolę nad uwiecznionymi tytanami i ich okrutnym przywódca Kronosem, ojcem Zeusa, Hadesa i Posejdana.
 23:10 **Kac Vegas** - kom., USA, Niemcy, 2009
 01:25 **Skok na głęboką wodę**
 02:30 **Mówię wam** - talk-show
 03:40 **Fachowcy** - program paradokumentalny
 04:20 **Dorota was urządzi 5** - program lifestyleowy

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu - film akcji
 07:55 **Bogaty Dom** - Biedny Dom - program paradok.
 08:55 **Policjantki i Policjanci** - serial paradok.
 10:55 **Na Ratunek 112** - serial obyczajowy
 11:55 **Dlaczego ja?** - serial paradokumentalny
 12:55 **Trudne sprawy** - program obyczajowy
 15:55 **Łowcy skarbów**. Kto da więcej?
 18:00 **Policjantki i Policjanci** - serial paradok.
 20:00 **Uroczysko** - serial krym.
 20:30 **Sprawiedliwi** - Wydział Kryminalny - serial policyjny
 21:30 **Sprawiedliwi**. Trójmiasto
 22:40 **Krwawa rozgrywka** - sens., Chiny, Hong Kong, 2017
 00:55 **Love Island**. Wyspa miłości - reality show
 02:00 **Hardkorowy lombard**
 02:40 **Intervencja** - magazyn reporterów
 02:50 **SuperLudzie** - serial o osobach z niepełnosprawnościami
 05:30 **Teledziewczyny TV Okazje**

TV Trwam

09:15 **Słowo życia**
 09:20 **Mateczniki** - Polska
 09:30 **Baśniowy teatr lalek**
 09:55 **Św. na każdy dzień**
 10:00 **Inf. dnia**
 10:15 **Rozmowy niedok.**
 11:20 **Stan Bezp.** Państwa
 11:30 **Warto być ojcem**
 12:00 **Anioł Pański**
 12:03 **Inf. dnia**
 12:20 **Kocham życie**
 13:05 **Droga pięknego życia**
 13:30 **Msza św.**
 14:30 **Splawy zawierzenia**
 15:00 **Piloci**. Białe-czerwony z Dębina
 15:50 **Ma się rozumieć**
 16:00 **Inf. dnia**
 16:10 **Sanktuarium polskie**
 16:30 **Proaody** Medycyna Bonifratów 17:00 **Świądłowie**
 17:30 **Moja parafia**
 17:55 **Poczet Wlk. Polaków**
 18:00 **Anioł Pański**
 18:05 **Inf. dnia**
 18:15 **Rozmowy niedok.**
 19:25 **40 dni ze Św. Franciszkiem**
 19:30 **Poznajemy Polskę**
 19:45 **Modlitwa z udziałem dzieci**
 20:00 **Inf. dnia**
 20:20 **Różaniec**
 20:50 **Mysłąc Ojczyzna**
 21:00 **Apel Jasnog.**
 21:20 **Inf. dnia**
 21:40 **Polski Punkt Widzenia**

TV Trwam

09:45 **Słowo życia**
 09:50 **Św. na każdy dzień**
 10:00 **Inf. dnia**
 10:15 **Jak my to widzimy**
 10:45 **Zew natury**
 11:00 **Mocni w Wierze**
 11:35 **Słowo życia**
 11:40 **Ma się rozumieć**
 11:50 **Św. na każdy dzień**
 12:00 **Anioł Pański**
 12:03 **Inf. dnia**
 12:20 **Zapomniany Sprawiedliwy** - Tadeusz Modelski
 13:05 **W sudeckiej krainie**
 13:30 **Msza św.**
 14:30 **Brigada Świętokrzyska**
 15:00 **Leśni morzarze**
 15:50 **Ma się rozumieć**
 16:00 **Inf. dnia**
 16:10 **Jestem mamą**
 16:25 **Przyroda w Obiektywie**
 16:40 **Zdrowie z Bożej Apteki**
 17:00 **Wierzę w Boga**
 17:30 **Rajd Katynski**
 17:55 **Poczet Wlk. Polaków**
 18:00 **Anioł Pański**
 18:05 **Inf. dnia**
 18:15 **Rozmowy niedok.**
 18:55 **40 dni ze Św. Franciszkiem**
 19:00 **Msza św.**
 20:00 **Inf. dnia**
 20:20 **Różaniec**
 20:50 **Mysłąc Ojczyzna**
 21:00 **Apel Jasnog.**
 21:20 **Inf. dnia**
 21:40 **Polski Punkt Widzenia**

TV Trwam

09:45 **Słowo życia**
 09:50 **Św. na każdy dzień**
 10:00 **Inf. dnia**
 10:15 **Jak my to widzimy**
 10:45 **Zew natury**
 11:00 **Mocni w Wierze**
 11:35 **Słowo życia**
 11:40 **Ma się rozumieć**
 11:50 **Św. na każdy dzień**
 12:00 **Anioł Pański**
 12:03 **Inf. dnia**
 12:20 **Zapomniany Sprawiedliwy** - Tadeusz Modelski
 13:05 **W sudeckiej krainie**
 13:30 **Msza św.**
 14:30 **Brigada Świętokrzyska**
 15:00 **Leśni morzarze**
 15:50 **Ma się rozumieć**
 16:00 **Inf. dnia**
 16:10 **Jestem mamą**
 16:25 **Przyroda w Obiektywie**
 16:40 **Zdrowie z Bożej Apteki**
 17:00 **Wierzę w Boga**
 17:30 **Rajd Katynski**
 17:55 **Poczet Wlk. Polaków**
 18:00 **Anioł Pański**
 18:05 **Inf. dnia**
 18:15 **Rozmowy niedok.**
 18:55 **40 dni ze Św. Franciszkiem**
 19:00 **Msza św.**
 20:00 **Inf. dnia**
 20:20 **Różaniec**
 20:50 **Mysłąc Ojczyzna**
 21:00 **Apel Jasnog.**
 21:20 **Inf. dnia**
 21:40 **Polski Punkt Widzenia**

TV Trwam

09:45 **Słowo życia**
 09:50 **Św. na każdy dzień**
 10:00 **Inf. dnia**
 10:15 **Jak my to widzimy**
 10:45 **Zew natury**
 11:00 **Mocni w Wierze**
 11:35 **Słowo życia**
 11:40 **Ma się rozumieć**
 11:50 **Św. na każdy dzień**
 12:00 **Anioł Pański**
 12:03 **Inf. dnia**
 12:20 **Zapomniany Sprawiedliwy** - Tadeusz Modelski
 13:05 **W sudeckiej krainie**
 13:30 **Msza św.**
 14:30 **Brigada Świętokrzyska**
 15:00 **Leśni morzarze**
 15:50 **Ma się rozumieć**
 16:00 **Inf. dnia**
 16:10 **Jestem mamą**
 16:25 **Przyroda w Obiektywie**
 16:40 **Zdrowie z Bożej Apteki**
 17:00 **Wierzę w Boga**
 17:30 **Rajd Katynski**
 17:55 **Poczet Wlk. Polaków**
 18:00 **Anioł Pański**
 18:05 **Inf. dnia**
 18:15 **Rozmowy niedok.**
 18:55 **40 dni ze Św. Franciszkiem**
 19:00 **Msza św.**
 20:00 **Inf. dnia**
 20:20 **Różaniec**
 20:50 **Mysłąc Ojczyzna**
 21:00 **Apel Jasnog.**
 21:20 **Inf. dnia**
 21:40 **Polski Punkt Widzenia**

TV Trwam

09:45 **Słowo życia**
 09:50 **Św. na każdy dzień**
 10:00 **Inf. dnia**
 10:15 **Jak my to widzimy**
 10:45 **Zew natury**
 11:00 **Mocni w Wierze**
 11:35 **Słowo życia**
 11:40 **Ma się rozumieć**
 11:50 **Św. na każdy dzień**
 12:00 **Anioł Pański**
 12:03 **Inf. dnia**
 12:20 **Zapomniany Sprawiedliwy** - Tadeusz Modelski
 13:05 **W sudeckiej krainie**
 13:30 **Msza św.**
 14:30 **Brigada Świętokrzyska**
 15:00 **Leśni morzarze**
 15:50 **Ma się rozumieć**
 16:00 **Inf. dnia**
 16:10 **Jestem mamą**
 16:25 **Przyroda w Obiektywie**
 16:40 **Zdrowie z Bożej Apteki**
 17:00 **Wierzę w Boga**
 17:30 **Rajd Katynski**
 17:55 **Poczet Wlk. Polaków**
 18:00 **Anioł Pański**
 18:05 **Inf. dnia**
 18:15 **Rozmowy niedok.**
 18:55 **40 dni ze Św. Franciszkiem**
 19:00 **Msza św.**
 20:00 **Inf. dnia**
 20:20 **Różaniec**
 20:50 **Mysłąc Ojczyzna**
 21:00 **Apel Jasnog.**
 21:20 **Inf. dnia**
 21:40 **Polski Punkt Widzenia**

TV Trwam

09:45 **Słowo życia**
 09:50 **Św. na każdy dzień**
 10:00 **Inf. dnia**
 10:15 **Jak my to widzimy**
 10:45 **Zew natury**
 11:00 **Mocni w Wierze**
 11:35 **Słowo życia**
 11:40 **Ma się rozumieć**
 11:50 **Św. na każdy dzień**
 12:00 **Anioł Pański**
 12:03 **Inf. dnia**
 12:20 **Zapomniany Sprawiedliwy** - Tadeusz Modelski
 13:05 **W sudeckiej krainie**
 13:30 **Msza św.**
 14:30 **Brigada Świętokrzyska**
 15:00 **Leśni morzarze**
 15:50 **Ma się rozumieć**
 16:00 **Inf. dnia**
 16:10 **Jestem mamą**
 16:25 **Przyroda w Obiektywie**
 16:40 **Zdrowie z Bożej Apteki**
 17:00 **Wierzę w Boga**
 17:30 **Rajd Katynski**
 17:55 **Poczet Wlk. Polaków**
 18:00 **Anioł Pański**
 18:05 **Inf. dnia**
 18:15 **Rozmowy niedok.**
 18:55 **40 dni ze Św. Franciszkiem**
 19:00 **Msza św.**
 20:00 **Inf. dnia**
 20:20 **Różaniec**
 20:50 **Mysłąc Ojczyzna**
 21:00 **Apel Jasnog.**
 21:20 **Inf. dnia**
 21:40 **Polski Punkt Widzenia**

TV Trwam

09:45 **Słowo życia**
 09:50 **Św. na każdy dzień**
 10:00 **Inf. dnia**
 10:15 **Jak my to widzimy**
 10:45 **Zew natury**
 11:00 **Mocni w Wierze**
 11:35 **Słowo życia**
 11:40 **Ma się rozumieć**
 11:50 **Św. na każdy dzień**
 12:00 **Anioł Pański**
 12:03 **Inf. dnia**
 12:20 **Zapomniany Sprawiedliwy** - Tadeusz Modelski
 13:05 **W sudeckiej krainie**
 13:30 **Msza św.**
 14:30 **Brigada Świętokrzyska**
 15:00 **Leśni morzarze**
 15:50 **Ma się rozumieć**
 16:00 **Inf. dnia**
 16:10 **Jestem mamą**
 16:25 **Przyroda w Obiektywie**
 16:40 **Zdrowie z Bożej Apteki**
 17:00 **Wierzę w Boga**
 17:30 **Rajd Katynski**
 17:55 **Poczet Wlk. Polaków**
 18:00 **Anioł Pański**
 18:05 **Inf. dnia**
 18:15 **Rozmowy niedok.**
 18:55 **40 dni ze Św. Franciszkiem**
 19:00 **Msza św.**
 20:00 **Inf. dnia**
 20:20 **Różaniec**
 20:50 **Mysłąc Ojczyzna**
 21:00 **Apel Jasnog.**
 21:20 **Inf. dnia**
 21:40 **Polski Punkt Widzenia**

TV Trwam

09:45 **Słowo życia**
 09:50 **Św. na każdy dzień**
 10:00 **Inf. dnia**
 10:15 **Jak my to widzimy**
 10:45 **Zew natury**
 11:00 **Mocni w Wierze**
 11:35 **Słowo życia**
 11:40 **Ma się rozumieć**
 11:50 **Św. na każdy dzień**
 12:00 **Anioł Pański**
 12:03 **Inf. dnia**
 12:20 **Zapomniany Sprawiedliwy** - Tadeusz Modelski
 13:05 **W sudeckiej krainie**
 13:30 **Msza św.**
 14:30 **Brigada Świętokrzyska**
 15:00 **Leśni morzarze**
 15:50 **Ma się rozumieć**
 16:00 **Inf. dnia**
 16:10 **Jestem mamą**
 16:25 **Przyroda w Obiektywie**
 16:40 **Zdrowie z Bożej Apteki**
 17:00 **Wierzę w Boga**
 17:30 **Rajd Katynski**
 17:55 **Poczet Wlk. Polaków**
 18:00 **Anioł Pański**
 18:05 **Inf. dnia**
 18:15 **Rozmowy niedok.**
 18:55 **40 dni ze Św. Franciszkiem**
 19:00 **Msza św.**
 20:00 **Inf. dnia**
 20:20 **Różaniec**
 20:50 **Mysłąc Ojczyzna**<

ŚRODA • 11 marca

TVP 1

06:10 Akacja 38 - serial, 2018
07:30 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Rodzina (nie od) święta - magazyn
08:00 Serwis Info; Pogoda Info
08:25 Zaraz wracam - serial, 2026
09:00 Ranczo - serial kom., 2015
10:00 Komisarz Alex - serial krym.
11:00 Ojciec Mateusz - serial
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 Program rolny
12:50 Wielka naturalna bariera - dok., USA, 2021
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.
15:00 Serwis Info
15:15 Reporterzy - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziezictwo - serial
17:00 Telexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny

TVP 2

04:35 Na dobre i na złe - serial obyczajowy
05:30 M jak miłość - serial obyczajowy, 2023
06:25 Pozyteczni.pl - magazyn
06:55 Dla niesytujących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2026
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz
11:55 Gwiazdorska kuchnia Ani - magazyn kulinarny
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Panna młoda - serial obycz., 2024
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
15:05 La Promesa - serial
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:20 Panna młoda - serial obycz., 2024

17:55 Klan - telenowela, Polska
18:20 Zaraz wracam - serial, 2026
18:55 Akacja 38 - serial, 2018
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia - rozmowa
20:10 Sport; Pogoda
20:30 Omnibus - szybcy i mądrzy - teleturniej
21:20 Złoty chłopak - fab., USA, 2009
23:15 Andrzej Wajda - Tatarak - dram. obycz., Polska, 2009
00:55 W przebraniu mordercy - thriller, USA, 1980
02:50 Magazyn Ekspresu Reporterów
03:45 Film do kumantalny
04:40 Wykrywacz kłamstw - magazyn
05:00 Pytanie dnia - rozmowa
05:25 Reporterzy - magazyn
05:35 Oko na świat - magazyn

18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2026
20:40 Przepis dnia - program kulinarny
20:55 Na dobre i na złe - serial obyczajowy
21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany
22:55 Peaky Blinders - serial, Wlk. Bryt., 2022
00:05 Druga córka - kryminał, Niemcy, 2020. Zaginione dziecko zostaje odnalezione wiele lat po porwaniu...
01:50 Na przekór losowi - dram. wojenny, Włochy, 2023
02:45 Nic nie czuję - dok., Polska, 2023

TVN

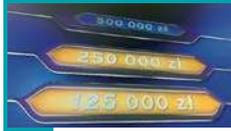
05:35 Uwaga! - program interw. obyczajowy
05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:20 Doradca smaku - program kulinarny
11:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
13:40 Ukryta prawda - program obyczajowy
15:45 Młode gliny - program kryminalny
16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
17:55 Detektywi - program kryminalny
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Uwaga! - program interwencyjny

20:15 Na Wspólnej - serial obycz.
20:50 The Floor - teleturniej
21:30 Królowa przetrwania - reality show
22:55 Jak się pozbyć cellulitu - kom., Polska, 2011. Dwie przyjaciółki - Ewa i Maja - poznają w ekskluzywnym SPA pomoc z masażystką Kornelią, która wciąga je w wir szalonych przygód.
01:10 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
02:15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA
03:15 Uwaga! - program interwencyjny
03:30 Dubaj. Pustynia pełna bogactwa
04:45 Nauka jazdy - reality show
05:10 Kto was tak urządził - program poradnikowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień
08:30 Malinowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:30 Trudne sprawy - program obyczajowy
11:35 Gliniarze - serial paradokumentalny
14:40 Dłaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:30 Sport
19:40 Pogoda

19:55 Milionerzy - teleturniej
20:30 Farma - reality show
21:30 Bez pudru czyli Kabaret plus...
22:45 Komediowa środa - 22 Jump Street - kom., USA, 2014. Oficerowie policji Schmidt jako tajemnicy trafiają do lokalnego college'u. Ich zadaniem jest działać pod przykrywką jako studenci i zlokalizować dostawcę zabójczego narkotyku, o nazwie „WHYPHY”...
01:05 Gończy towar - sens., USA, 2013
03:40 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:55 Disco Gramy - program muzyczny
05:40 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:55 Tamte lata, tamte dni - Grzegorz Turnau - mag.
07:35 Podróże z historią - W staropolskiej zagrodzie - dok., Polska, 2015
08:20 Porozmawiajmy szczerze
09:00 Pogranicze w ogniu - serial, 1991
10:10 Stan posiadania - dram., Polska, 1989
12:10 Portret Janusza Gajosa - dok., Polska, 1994
13:05 Tygodnik Kulturalny
14:10 Co mówią lekarze - film krótkometrażowy, 2009
14:50 Dama Kameliowa - melodramat, Polska, 1994
16:45 Pogranicze w ogniu - serial, 1991
18:00 Dobre strony - Jerzy Owiak i Areta Szpura - reportaż
18:30 Informacje kulturalne - magazyn

18:50 Reżyserzy - Victor Fleming - dok., Wlk. Bryt., 2018
19:45 WTEM - Kamila Janiak - Piotr Janicki - felietony
20:00 Panorama kina polskiego - Fin del Mundo? - fab., Polska, 2023
21:40 Przygody Sherlocka Holmesa - serial, Wlk. Bryt., 1984
22:45 Hala odlotów - talk-show
23:50 Scena muzyczna - Gang Tango - Piazzolla Tango Show - koncert, 2020
00:45 Lekkie obyczaje - Pan Verdoux - fabularny, USA, 1947
03:00 Informacje kulturalne
03:30 E. 1027 - Eileen Gray i dom nad morzem - dok., Szwajc., 2024

TV Puls

06:00 Nash Bridges - serial kryminalny. Frankie Dwyer powraca. Tym razem importuje z Wietnamu niewolnice seksualne. Tymczasem Caitlin wciela się w rolę sprzedawczyni.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Komisarze udaremniają porwanie Melanie cierpiącej na zaburzenia osobowości. Niestety wrócić sprawa się komplikuje. Okazuje się, że kobieta zniknęła.
10:00 Triumf miłości - serial obyczajowy
12:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy
13:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
16:00 Ranczo - serial komediowy
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument

20:00 Niepokonani - akcja, USA, 2010. Polski oficer - Janusz (Jim Sturgess) zostaje aresztowany i skazany na 20 lat ciężkiej pracy w obozie na Syberii. W młodym oficerze za czyna rodzi się pomysł ucieczki. Niestety, gałąki są w Rosji do dzisiaj.
22:25 Kamdehs. Afgańskie piekło - przygod., USA, 2019
01:10 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
02:15 Dzielnica strachu - serial kryminalny
03:15 Menu na miarę - program kulinarny
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

05:20 Ten moment - program opowiada o ludziach i chwilach, które na zawsze odmieniły ich los
05:55 Szkoła - Kamila Kamińska i Darek Wrzesiński ukrywają swój związek w obawie przed bratem dziedzicznym. Licealiści ci zostają przyłapani na pocałunku...
08:45 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:55 W-11 Wydział Śledczy - W trakcie buntu w zakładzie poprawczy gminie jeden z wychowawców. Nagranie z monitoringu ujawnia, że mężczyźni zaatakowali i pobili na śmierć jego podopieczni.
14:00 Detektywi - Do detektywów zgłasza się mężczyzna, który chce odnaleźć syna. Podejrzewa, że...
15:00 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska

16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
18:00 Opowieści małżeńskie - program obycz.
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Hotel Paradise - reality show
21:00 Gran Torino - obycz., USA, Niemcy, 2008
23:30 Miasto złodziei - sens., USA, 2010. Doug MacRay (Ben Affleck) jest kryminalistą i przywódcą szajki bezwzględnych złodziei okradających banki.
02:05 Hotel Paradise - reality show
03:10 Pogromcy Chaosu - program poradnikowy
04:10 Dorota was urządzi - program lifestyle'owy

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu - film akcji 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Policjantki i Policjanci 10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Dłaczego ja? - serial paradok. 12:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej 18:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Uroczysko - serial krym. 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial 21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto 22:40 Osadzone - sens., USA, 1989
00:55 Love Island. Wyspa miłości - reality show 02:00 Hardkorowy Lombard 02:30 Interwencja - magazyn reporterów 02:40 Cudownych rodziców mam 02:55 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Lubie discol 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:30 Sanktuaria polskie 09:50 Św. na każdy dzień 10:00 Audycja Generalna Ojca Św. Leona XIV z Watykanu 11:10 Mateczniki Polkości 11:25 Jestem mamą 11:40 Myśląc Historia 11:50 Odnałezcie siebie 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Przepaszam za marzenia 13:00 Hospicjum św. Anny w Lubartowie 13:30 Msza św. 14:30 Ona nigdy nie była sama - Czigodna Sługa Boża Matka Teresa Kierocińska 15:00 Kurierskim szlakiem. Azymut Węgry 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 K. duchowy Sekretarki Bożego Miłosierdzia 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:20 Odnałezć siebie 19:30 Bóg z nami 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia

CZWARTEK • 12 marca

TVP 1

06:10 Akacja 38 - serial, 2018
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Pełnia Wiary - magazyn
08:00 Serwis Info; Pogoda Info
08:25 Zaraz wracam - serial, 2026
09:00 Ranczo - serial kom., 2015
10:00 Komisarz Alex - serial krym.
11:00 Ojciec Mateusz - serial
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:55 Wielka naturalna bariera - dok., USA, 2021
14:00 Złoty chłopak - serial obycz.
15:00 Serwis Info
15:15 Reporterzy - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziezictwo - serial
17:00 Telexpress
17:25 Jaka to melodia? - telet. muzyczny
17:55 Klan - telenowela, Polska
18:20 Zaraz wracam - serial, 2026

TVP 2

04:35 Na dobre i na złe - serial obyczajowy
05:30 M jak miłość - serial obyczajowy, 2023
06:20 Operacja zdrowie - magazyn medyczny
06:55 Dla niesytujących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2026
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Serwis Info i Pogoda Flesz
11:50 Wywiad z Lady i Lordem Carnarvon
12:20 Nabożeństwo Kościoła Chrześcijan Baptystów w Olsztynie, 2026
13:15 Panna młoda - serial obycz., 2024
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
15:05 La Promesa - serial
16:00 Koło fortuny - teleturniej

18:55 Akacja 38 - serial, 2018
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia - rozmowa
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Omnibus - szybcy i mądrzy - teleturniej
21:20 Ojciec Mateusz - serial
22:20 Sprawa dla reportera
23:20 Tischner - dok., Polska, 2025
00:35 Głina. Nowy rozdział - serial krym., Polska, 2025
01:35 Złodziejski kodeks - fab., USA, 2009
03:30 Sprawa dla reportera
04:25 Wykrywacz kłamstw - magazyn
04:45 Pytanie dnia - rozmowa
05:10 Reporterzy - magazyn
05:20 Oko na świat - magazyn
05:40 Notacje - Józef Wilkoń - dokument, 2020

16:35 Familiada - teleturniej
17:20 Panna młoda - serial obycz., 2024
18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2026
20:40 Super Gary. Gotuj z Bosacką! - program kulinarny
21:15 Tak to leciało - teleturniej muzyczny
22:15 Syn - serial, USA, 2017
23:55 Rodzinka.pl - serial komediowy
00:25 Konwój - thriller, Polska, 2016
02:05 Lepsza połowa - serial, 2020
02:40 Akacja 38 - serial kostiumowy

TVN

05:35 Uwaga! - program interwencyjny
05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:45 Kuchenne rewolucje - Magda Gessler otrzymała błagalny list z prośbą o pomoc z restauracji z Kielc, w której już raz, kilka lat temu, zrobiła rewolucję, i to z sukcesem.
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
11:20 Doradca smaku - program kulinarny
11:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
13:40 Ukryta prawda - program obyczajowy
15:45 Młode gliny - program kryminalny
16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
17:55 Detektywi - program kryminalny

19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Uwaga! - program interwencyjny
20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska
20:50 The Floor - teleturniej
21:55 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
23:05 Chłopaki nie płaczą - kom., Polska, 1999
01:10 Skok na głęboką wodę
02:20 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
03:20 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA
04:20 Uwaga! - program interw.
04:35 Nauka jazdy - reality show
05:05 Kto was tak urządził - program poradnikowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień
08:30 Malinowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:30 Trudne sprawy - program obyczajowy
11:35 Gliniarze - paradokument
14:40 Dłaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:25 Sport
19:40 Pogoda
19:55 Milionerzy - teleturniej

20:30 Farma - reality show
21:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
22:55 Sortownia - Na SORze pojawia się Justyna. Jest nadpobudliwa i cała we krwi.
00:00 Gdzie jesteście, Bernadette? - obycz., USA, 2019. Bernadette Fox wydaje się mieć wszystko, czego kobieta potrzebuje do szczęścia. Pewnego deszczowego dnia znika w dziwnych okolicznościach - a konkretnie, wyjeżdża w miejsce, o którym od dawna myślała.
02:30 Pani z przedszkola - obycz., Polska, 2014
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:55 Tamte lata, tamte dni - Włodzimir Nahoorny - magazyn
07:35 Życ jak Słowianin - dokument, Polska, 2015
08:10 Przysłań nad Biblią - program religijny, 2025
08:30 Informacje kulturalne - magazyn
09:00 Pogranicze w ogniu - serial, 1991
10:10 Dama Kameliowa - melodramat, Polska, 1994
12:10 Reżyserzy - Victor Fleming - dok., Wlk. Bryt., 2018
13:10 Kolekcja - Wojciech Fangor - felietony
13:25 Niedziela z... Andrzejem Wajdą
14:30 Janio Wodnik - obycz., Polska, 1993
16:25 Pogranicze w ogniu - serial, 1991
17:35 Bar. Okowa ucztą Cezarego Tomaszewskiego - reportaż

18:10 Którego po sztukę - Sanja Iveković - magazyn
18:20 Portrety - Na krawędzi - Witold K. - dok., Polska
20:00 Hala odlotów - talk-show
21:00 Zemsta - kom., Polska, 2002
23:00 John Denver - dokument, Wlk. Bryt., 2018
23:35 Video Killed the Radio Star - Russel Mulcahy - Wlk. Bryt., 2009
00:10 Fin del Mundo? - fab., Polska, 2023
01:50 Scena muzyczna - Gang Tango - koncert, 2020
02:45 Tamte lata, tamte dni - Włodzimir Nahoorny - magazyn
03:25 Co mówią lekarze
04:05 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - magazyn

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Nash udaje płatnego zaborcę na usługach kartelu narkotykowego. Tymczasem znajomi Nicka planują napad na bank.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Jenny razem z Benem rusza tropem Vlada Markovicia, handlarza żywym towarem. Prześpca zostaje aresztowany, jednak jego współpracownicy przeprowadzają atak na policjantów konwoj.
10:00 Triumf miłości - serial obyczajowy
12:00 Nie igraj z aniołem - serial obyczajowy
13:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
16:00 Ranczo - serial komediowy

18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
20:00 Taxi - komedia, Francja, 1998
21:55 Alibi.com 2 - kom., Franc., 2023. Greg specjalizuje się w profesjonalnym wymyślaniu alibi: jeśli masz coś do ukrycia, zgłoś się do Alibi.com...
23:30 Oto koza! - kom., Francja, 2023
01:30 Dzielnica strachu - serial kryminalny
02:30 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
03:30 Menu na miarę - program kulinarny
04:20 Taki jest świat - przeгляд wydarzeń z całego globu.
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

05:20 Ten moment - program opowiada o ludziach i chwilach, które na zawsze odmieniły ich los
05:55 Szkoła - Licealistki Karolina i Wiktoria udają parę, żeby podbić popularność swojego vloga. Jedną z nich umawia się na randkę z chłopakiem, który wpadł jej w oko.
08:45 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:55 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
14:00 Detektywi - program kryminalny
15:00 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
18:00 Opowieści małżeńskie - program obycz.
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy

20:00 Hotel Paradise - reality show
21:00 Kac Vegas w Bangkoku - kom., USA, 2011. Po niezapomnianym wieczorze kawalerskim w Las Vegas Stu nie chce przyjechać i planuje przed weselmem bezpieczne i spokojne późne śniadanie w Bangkoku. Jednak życie nie zawsze układa się zgodnie z planem.
23:15 Król Richard: Zwycięzca rodziny - obycz., USA, 2021
02:15 Hotel Paradise - reality show
03:20 SOS Ekipy w akcji - program policyjny
04:20 Dorota was urządzi - program lifestyle'owy

TV 4

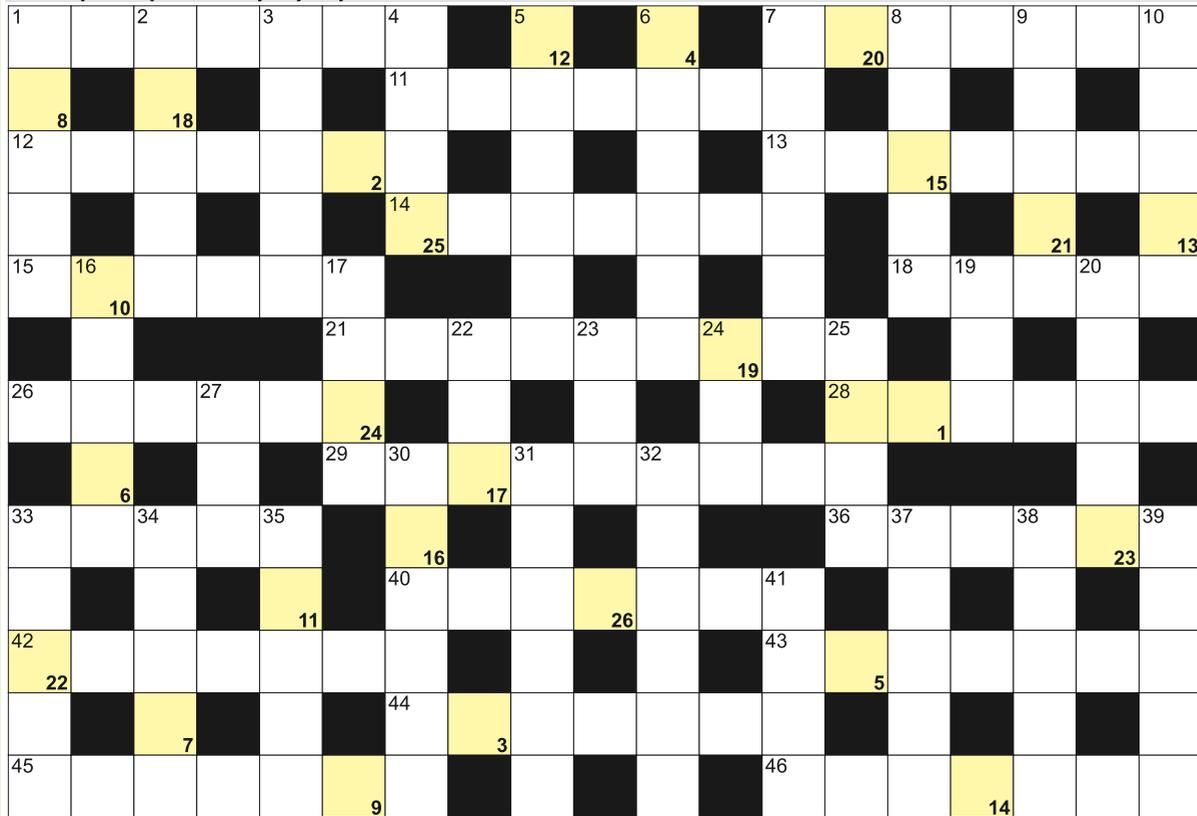
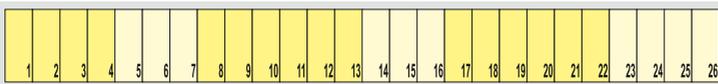
06:00 Strażnik Teksasu - film akcji 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Dłaczego ja? - serial paradokumentalny 12:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej 18:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Uroczysko - serial krym. 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto 22:40 Nikita - sens., Franc., 1990 01:05 Love Island. Wyspa miłości - reality show 02:30 Interwencja - magazyn reporterów 02:55 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Lubie discol 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:45 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:25 Myśląc Ojczyzna 11:35 Przyroda i ludzie 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Wykładały z kongresu 12:50 Mateczniki Polkości 13:00 Kantorowice 13:20 Przegląd Tyg. „Niedziela” 13:30 Msza św. 14:30 Lubieszów 15:00 Po stronie prawdy 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Z wędką nad wodę 16:35 Sól ziemi 17:05 Akademia pro-life 17:30 Odpowiedzialni za Kościół 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 4 dni ze św. Franciszkiem 19:30 Każdy małuch to potrafi 19:45 Modlitwa z dziećmi 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Głos Polski 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia

KRZYŻÓWKA z HASŁEM

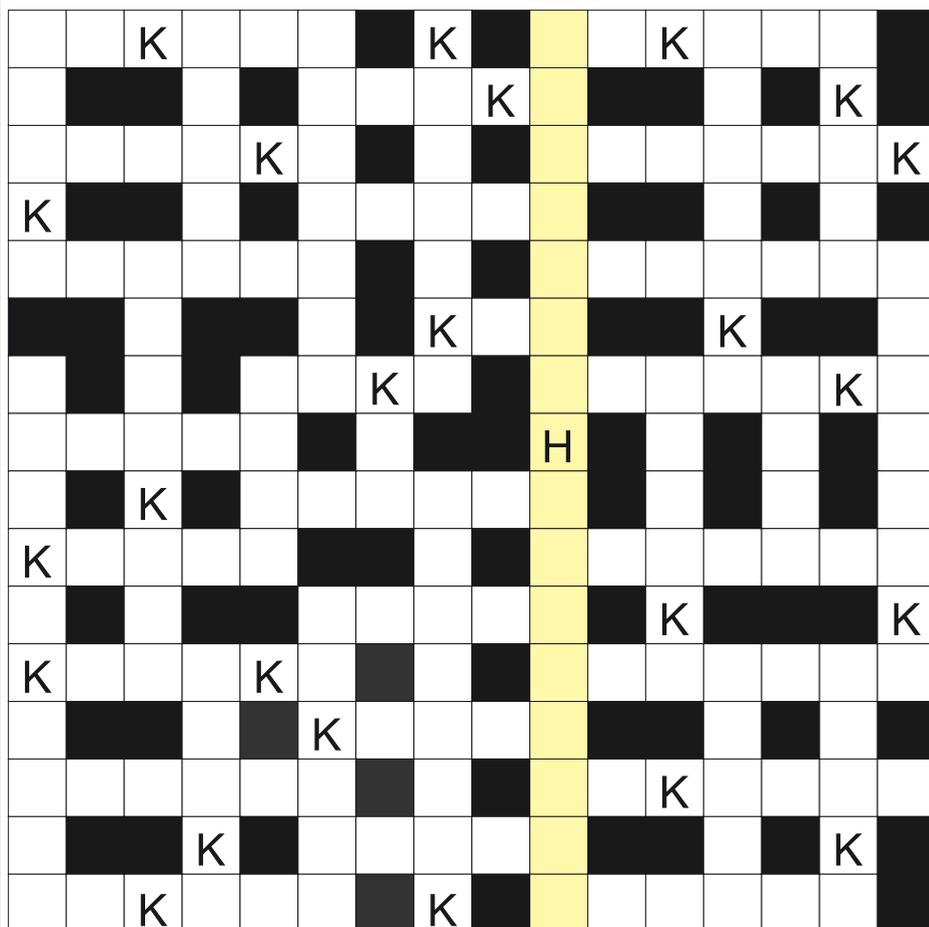
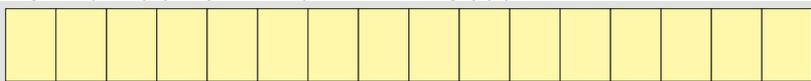
Litery z pól ponumerowanych od 1 do 26 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

POZIOMO: 1) stolica Serbii; 7) oznajmia początek lekcji; 11) halogenowa w samochodzie; 12) inaczej przysmaki, słodkości; 13) kraj z Paryżem; 14) kukła człowieka na wystawie; 15) wynik dzielenia; 18) przejście na wyższe stanowisko; 21) najjaśniejsza w gwiazdozbiornie Byka; 26) nie lekki; 28) hodowla buraków lub marchewki; 29) Harmenszoon van Rijn, sławny malarz; 33) sedesowa lub do prasowania; 36) śliwa wiśniowa krócej; 40) parząca woda do herbaty; 42) rzymska bogini mądrości; 43) kosmetyk do włosów; 44) kąpielowy do wytarcia ciała; 45) kelner w samolocie; 46) stolica Falklandów. **PIONOWO:** 1) kajzerki z piekarni; 2) Lesley, autorka powieści "Gorzka czekolada"; 3) wyznaczona porcja żywności; 4) truskawkowy w stoiku; 5) wyciągane z pralki; 6) buraki z chrzanem; 7) inaczej rozwiłtka; 8) daszek nad przystankiem; 9) miasto z Promenadą Anglików; 10) Josef, były kanclerz Austrii; 16) płynie przez Hanower; 17) ze stolicą w Kinszasie; 19) rzeczny wciąga pod wodę; 20) jest nim obornik; 22) jednorodzinny na parceli; 23) pierwiastek Ba; 24) rzeka w Bazylei; 25) ósemka na pięciolinii; 27) dawny student; 30) i Gierek, i Stachura; 31) z pępkiem pośrodku; 32) stolica Kazachstanu; 33) Alexandre, napisał "Hrabiego Monte Christo"; 34) pojazd Świętego Mikołaja; 35) główna tętnica; 37) meble do spania; 38) obywatel dla mundurowego; 39) pozycje w jodze; 41) środek dopingujący potocznie.

JOLKA z HASŁEM

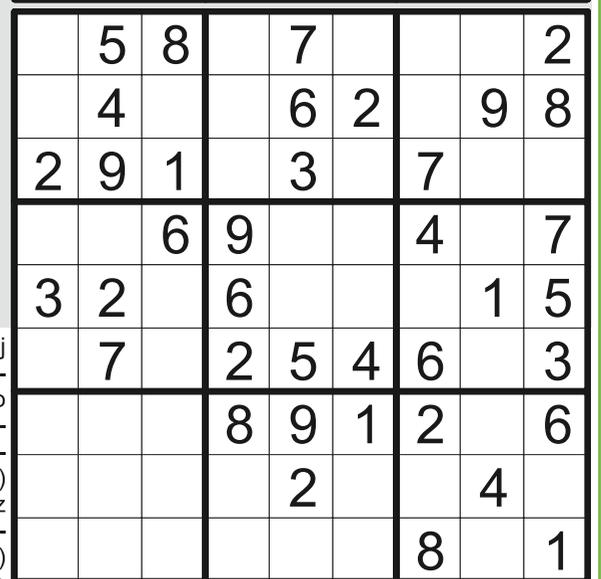
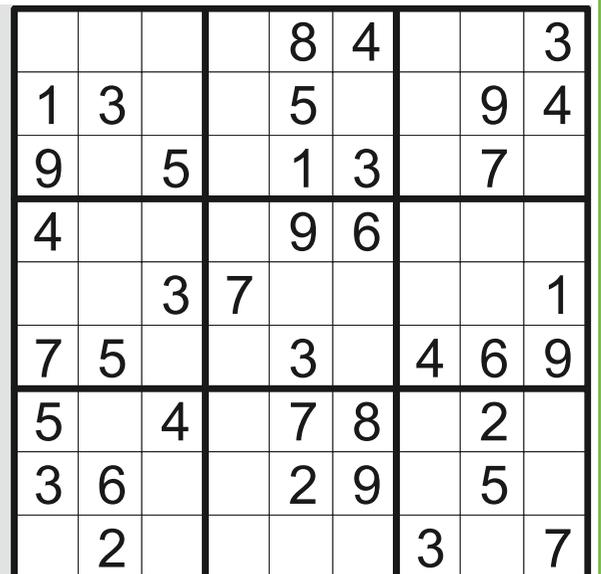
Litery z kolorowych pól czytane pionowo utworzą rozwiązanie:

Ujawniliśmy wszystkie spółgłoski "K". Miejsce wpisu hasła do odgadnięcia. Rozwiązaniem jest hasło z kolorowych pól, czytanych pionowo.

Dochody z prowadzonej działalności; amerykański stan z Austin; baśniowy skarbiec Ali Baby; inna nazwa zawilca; kolce przy butach tatarnika; grecki bóg muzyki i poezji; pomieszczenie na kurtki w teatrze; "... Dąbrowskiego", hymn Polski; szósta planeta od Słońca; pracownik starostwa za biurkiem; stolica Turcji; jabłko Adama inaczej; w niej leżakuje wino; naciskana przy drzwiach; najdłuższa rzeka Ameryki Południowej; poranne krople na trawie; opakowanie pasty do zębów; na półkach w bibliotece; Białowieska z żubrami; producent jogurtów Twist; дума słońca; stół ma cztery; droga nad miastem; w parze z igłą do szycia; inaczej o Romce; niejeden perski na wystawie; wymiotnica prawdziwa inaczej; kotki na wierzbie; państwo z Wyspą Wielkanocną; dział spraw personalnych w firmie; tors kulturysty; model osiedla na stole; tafla lodu na rzece; drzewo smocze inaczej; komiczna scenka kabaretowa; córka córki; słynne muzeum w Madrycie; chlebowy zaczyn z bakteriami; plynie w Koblencji; czekolada z alpejskiego mleka; znany dramat Zygmunta Krasińskiego; stan w USA z Augustą.

Sprawdź się w SUDOKU: wypełnij diagram 9x9 w taki sposób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3x3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9:

WYKREŚLANKA: poniżej ukryliśmy 25 gatunków ryb. Wykreślisz je wszystkie od góry do dołu, od lewej do prawej oraz na ukos. Znajdź i wykreśl wyrazy: Aloza, Kleń, Krąp, Molwa, Sargus, Sielawa, Amur, Barrakuda, Belona, Boleń, Brzana, Dorada, Dorsz, Karaś, Karp, Kiełb, Trewal, Makrela, Mintaj, Miruna, Okoń, Sieja, Ukleja, Lin, Certia.

MŁODZIEŻ UCZY NAS DIALOGU

Umiejętność dyskusowania z poszanowaniem oponenta jest niezwykle trudna. Wymaga i zaangażowania, i empatii; i wiedzy merytorycznej, i umiejętności szybkiego, logicznego wyciągania wniosków. Tym razem tego zadania podjęli się uczniowie z II Liceum Ogólnokształcącego im. K.I. Gałczyńskiego w Olsztynie. I wywiązali się z niego lepiej niż doskonale!

Jak to zwykle bywa, o tym, że zajmuje się dziś debatami oksfordzkimi w naszym liceum, zdecydował przypadek — opowiada Iwona Krasowska, nauczycielka języka polskiego w II LO i opiekunka Szkolnego Klubu Debat Oksfordzkich „Dictum”. — Ale to bardzo dobrze, bo umiejętność debatowania, merytorycznego prowadzenia dysput, najogólniej komunikacja werbalna jest w dzisiejszych czasach bardzo ważna. I cieszę się, że uczniowie chcą debatować i że do turnieju zgłosiło się tak wiele drużyn.

Rzeczywiście, szkolny turniej debat oksfordzkich zgromadził aż sześć drużyn. Półfinały i finał odbyły się w środę, 4 marca. Dwóm z trzech debat miałam okazję nie tylko się przysłuchiwać, ale nawet podczas nich sędziować. I od chwili, gdy głos zabrał Grzegorz Korbański, marszałek debaty, wiedziałam, że o przyszłość ogólnej debaty społecznej w moim kraju mogę być spokojna. Mogę, bo uczniowie II LO starali się nie tylko merytorycznie analizować podaną tezę, nie tylko szybko i logicznie reagować na pytania oponentów, ale i czynić to z szacunkiem zarówno wobec marszałka, innych mówców, jak i sędziów, a nawet audytorium licznie zgromadzonego w sali konferencyjnej szkoły.

Półfinał, czyli Basia i Tomek

Pierwsza z debat, półfinał, toczyła się wokół tezy „Popkulturowe romantyzowanie miłości wypacza jej prawdziwe znaczenie”. Stronę propozycji wylosowała drużyna „Rzyk Fizyk” w składzie: Lena Ługowska, Patrycja Solkiewicz, Pola Zglińska i Antoni Piedziewicz — odpowiednio mówca pierwszy, drugi, trzeci i czwarty. Jako stronę opozycji los wskazał „Żuczki”, drużynę w składzie: Alicja Czajka, Nikolaj Olsen, Julia Kotwasińska i Aleksandra Daliga — znów odpowiednio: mówca pierwszy, drugi, trzeci i czwarty. Było zatem i o historii postrzegania miłości, i o zdobywaniu doświadczenia, i o różnorodnych aspektach miłości, a nawet przejawach. Był „Titanic” oraz nieco zagadkowo Basia i Tomek. Uczest-

nicy debaty powoływali się na badania psychologiczne, mówili o emocjach w kontrze do norm społecznych. Ostatecznie wygrała drużyna propozycji, czyli „Rzyk Fizyk”, choć moim zdaniem „Żuczki” oponowały więcej niż dobrze, a już na pewno świetny popis oratorstwa, logicznej argumentacji i kultury wypowiedzi dała Aleksandra Daliga — a pamiętajmy, że czwarty mówca ma generalnie za zadanie podsumować debatę i dokonać swobodnego résumé stanowiska swojej drużyny. To on przypomina, jak drużyna rozumie tezę, jakie są jej najważniejsze argumenty, gdzie w debacie pojawił się spór oraz dlaczego drużyna mówcy go wygrała. Przy czym w przypadku czwartego mówcy opozycji to zadanie jest znacznie trudniejsze, bo z jednej strony musi wychwycić argumenty propozycji, a z drugiej bardzo umiejętnie je zbić, przedstawiając jednocześnie własną, spójną kontrargumentację. Śmiem twierdzić, że Aleksandra Daliga poradziła sobie z tym zadaniem koncertowo!

Finał, czyli tak dobrze, że prawie remis

Finałowa debata odbyła się wokół tezy „Rozpad relacji społecznych wynika bardziej z niedoboru umie-

jętności komunikacyjnych aniżeli z braku chęci bycia blisko”. Już sama teza niejednego mówcę mogłaby przestraszyć, bo jest długa (chyba nawet za długa?), ale i zawiła, i wymagająca spojrzenia na problem z bardzo wielu perspektyw. Tymczasem dla uczniów II LO to nie trudnego! Po stronie propozycji znów wystąpiła drużyna „Rzyk Fizyk”, natomiast stronę opozycji reprezentowała drużyna „Glonojady” w składzie: Jakub Wąsikowski, Maksymilian Żebrowski, Bartosz Dąbrowski i Hubert

Karwicki — odpowiednio: mówca pierwszy, drugi, trzeci i czwarty. Znów obie drużyny zachwyciły sędziów własnymi argumentami i umiejętnością szybkiej riposty na kontrargumenty. Wszyscy mówcy zauważali problemy z komunikacją i z samotnością — chorobą naszych czasów, ale też wskazywali na izolację społeczną, rolę nowoczesnych technologii, które niby mają ułatwić komunikację, a często bardzo ją spłycają. Wszyscy mówili też o potrzebie bliskości i jak trudno jej sprostać. Finałowa deba-

ta była tak wyrównana, że — co w przypadku debat oksfordzkich prawie niemożliwe — przy pięcioosobowym składzie sędziowskim wyszedł remis! Jednak matematyka nigdy nie kłamie i w tzw. małych punktach lepsza okazała się drużyna propozycji — ito „Rzyk Fizyk” wygrał cały turniej!

Natomiast wszystkich bez wyjątku zachwycił marszałek obu debat. Grzegorz Korbański jest uosobieniem spokoju, marszałkowskiej powagi i godności. Bezbłędnie wychwytuje też argumenty, kontrargumenty i... błędy obu drużyn...!

Debata oksfordzka, czyli co?

W debacie oksfordzkiej udział biorą marszałek, któremu asystuje sekretarz, drużyna propozycji, drużyna opozycji, jurorzy oraz audytorium, czyli publiczność. W zasadzie najważniejsze jest w debacie audytorium — to do publiczności przemawiają mówcy, a z kolei jurorzy debaty jej perspektywę starają się przyjąć.

W debacie biorą udział dwie drużyny, a każda składa się z czterech mówców. Pierwszy mówca rozpoczyna debatę: przedstawia i tłumaczy, jak drużyna rozumie daną tezę, jakie wobec niej zajmuje stanowisko oraz jaka jest jej zdaniem oś sporu w debacie. Drugi mówca rozwija argumentację — to na nim spoczywa obowiązek przedstawienia argumentów drużyny, ich wyjaśnienie i udowodnienie. Trzeci mówca kontrargumentuje i jeśli jest dobry, to jest w stanie obalić wszystkie argumenty przeciwnika, pokazując błędy logiczne lub zły dobór przykładów przez drugą stronę. I jak wspo-

niałam, czwarty mówca podsumowuje debatę i w ramach tego podsumowania lub przed jego rozpoczęciem może też dokończyć polemikę z argumentami adwersarzy.

Drużyna propozycji

— jedna z dwóch

debatujących drużyn

— proponuje tezę

i dowodzi jej prawdziwości.

Mówcy propozycji w toku wystąpień muszą swoją argumentacją wykazać, że zawarte w tezie postulaty

lub stwierdzenia są słuszne lub prawdziwe.

Naturalną przewagą drużyny propozycji jest fakt, że rozpoczyna ona debatę, dzięki czemu uzyskuje większy wpływ na to, w jakim zakresie będzie toczyła się dyskusja.

Propozycja zasiada zawsze po prawicy marszałka.

Z kolei drużyna opozycji obala tezę — jej zadaniem jest wykazanie, że postulaty wskazane przez propozycję są błędne lub nieprawdziwe. Drużyna opozycji argumentuje przeciw tezie, starając się jednocześnie wykazać błę-

dy w argumentacji przeciwnika. To przede wszystkim na opozycji spoczywa ciężar kontrargumentacji w debacie. Przewagą opozycji jest to, że jej czwarty mówca mówi w debacie jako ostatni, stąd ta jego lub jej wielka odpowiedzialność.

Jurorzy oceniają debatę na podstawie zawartych w karcie oceny kryteriów. Każdy juror wskazuje drużynę, która w jego mniemaniu wygrała dyskusję. Zadaniem jurora jest dokonanie swojej oceny debaty z perspektywy doświadczonej, wyrobionej i przygotowanej publiczności. Choć juror ocenia drużyny przy pomocy karty oceny, musi wskazać tylko jednego zwycięzcę (reguła ta ma odzwierciedlić dylemat każdego widza z audytorium, który finalnie wskazałby zwycięstwo propozycji lub opozycji). Oznacza to, że nawet w przypadku punktowego remisu na karcie oceny juror musi opowiedzieć się po jednej ze stron.

Marszałkowi debaty asystuje sekretarz i jest to osoba odpowiedzialna za kwestie techniczne. Podstawowym obowiązkiem

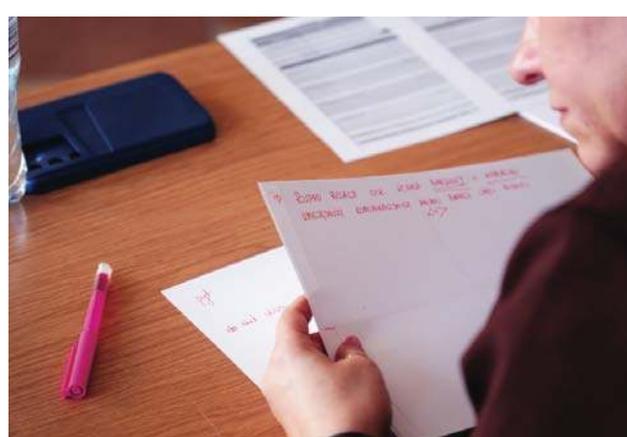
sekretarza jest mierzenie czasu wystąpień poszczególnych mówców i kontrola sprzętu wykorzystywanego podczas debaty.

Natomiast gospodarzem debaty jest marszałek, który w sposób godny i uroczysty czuwa nad jej porządkiem, przestrzeganiem regulaminu i uświęconych tradycją zwyczajów. To on ogłasza tezę debaty, przedstawia jej uczestników i udziela im głosu. Ma prawo napominać mówców i publiczność, jeśli naruszają zasady debaty. W skrajnych przypadkach może odebrać głos uczestnikowi czy nawet wyprosić go z sali. Konwencja wymaga, by podczas debaty okazywać marszałkowi należyty szacunek. To także marszałek wspólnie z jurorami decyduje o przyznaniu ewentualnych ujemnych punktów.

Takie będą Rzeczypospolite...

...jakię ich młodzieży chowanie...

— Debata jest zawsze ważna. Bardzo ważna, a jednocześnie trudna jest też umiejętność przekonania przeciwnika do swoich argumentów i do

swoich racji — powiedział Krzysztof Wiśniewski, dyrektor II Liceum Ogólnokształcącego im. K.I. Gałczyńskiego w Olsztynie. — Wielu z was po ukończeniu szkoły planuje zawód prawni-

ka, w którym nie raz i nie dwa zetkniecie się z sytuacją, gdzie trzeba będzie zanegować lub obronić jakąś tezę. I od waszej umiejętności skutecznego dowodzenia, logicznego i spójnego przekazu, argu-

mentacji i kontrargumentacji zależy będzie bardzo wiele. Tym bardziej dziękuję wam za tak aktywny udział w debatach i tak wielkie zaangażowanie.

Winston Churchill powiedział kiedyś: „Mówcy powinni mieć na uwadze nie tylko to, by wyczerpać temat, ale także, by nie wyczerpać słuchaczy”. W ubiegłą środę w II LO w Olsztynie były nerwy, drżący głos i drżące ręce. Były tezy, argumenty, kontrargumenty, ale przede wszystkim był szacunek dla drugiego człowieka i dla jego zdania. I tematy wyczerpane — ale nie słuchacze!

Uczmy młodzież debatować i uczmy się debaty od młodzieży. Bo czy to po oksfordzku, czy po olsztyńsku — kulturalna debata jest w naszych czasach szczególnie potrzebna. I im prędzej to pojmemy i tę wiedzę zdobędziemy, tym bardziej skorzystamy na tym my sami, ale i cały świat...

MAGDALENA MARIA BUKOWIECKA

Serdecznie dziękuję Pani Iwonie Krasowskiej za zaproszenie, a Pani Klarze Bogusz za bardzo profesjonalne współdziałanie!

Co, gdzie, kiedy?

Olsztyńskie kina \ Olsztyn

REPERTUAR HELIOS

Piątek, 6 marca

ZA DUŻY NA BAJKI 3: 13:15, 16:15, 18:00
HOPNIĘCI / familijny / dubbing: 13:45, 15:30, 18:30
PANNA MŁODA / napisy: 11:40, 14:30, 17:15, 19:30, 21:00
DOBRY CHŁOPIEC / napisy: 15:10, 17:45, 20:15
PIEP*ZYĆ MICKIEWICZA 3: 18:45, 20:00, 21:00
KRZYK 7 / napisy: 14:20, 18:15, 20:50
WIELKA MAŁA KOZA / familijny / dubbing: 14:30, 17:00
KICIA KOCIA W PODRÓŻY / familijny / dubbing: 10:40, 14:20
POJEDYNEK: 16:00, 20:30
EPIC: ELVIS PRESLEY IN CONCERT / napisy: 12:45
SCARLET / napisy: 15:45
WARTOŚĆ SENTYMENTALNA / napisy: 19:45
CZY MNIE SŁYCHAĆ? / napisy: 13:20

REPERTUAR MULTIKINO

Piątek, 6 marca

KRZYK 7 / napisy: 12:00, 14:40, 17:20, 20:20
POJEDYNEK: 18:10, 20:45
SCARLET / napisy: 13:10
WARTOŚĆ SENTYMENTALNA / napisy: 19:50
HOPNIĘCI / familijny / dubbing: 10:30, 13:00, 15:30, 18:00

EPIC: ELVIS PRESLEY IN CONCERT / napisy: 10:50
PIEP*ZYĆ MICKIEWICZA 3: 15:30, 17:45, 20:00
KICIA KOCIA W PODRÓŻY / familijny / dubbing: 12:20, 13:45
DOBRY CHŁOPIEC / napisy: 15:45, 18:20, 20:55
WICHROWE WZGÓRZA / napisy: 16:55, 20:00
ZA DUŻY NA BAJKI 3: 11:45, 14:00, 16:15, 18:30
WIELKA MAŁA KOZA / familijny / dubbing: 15:10, 17:30
ZWIERZOGRÓD 2 / familijny / dubbing: 14:20
DALEJ JAZDA 2: 13:15
DŹWIĘK ŚMIERCI / napisy: 20:45
PANNA MŁODA / napisy: 14:30, 17:20, 20:10

6 MARCA

RAZEM W SZTUCE: Miękkie cacko

Olsztyn

Marcowe, kameralne warsztaty dla kobiet, spotkanie tuż przed Dniem Kobiet, poświęcone małej formie tekstylnej i osobistej opowieści zamkniętej w delikatnym detalu. Podczas spotkania każda uczestniczka stworzy własną, miękką broszkę z filcu i wełny czesankowej, zdobioną drobnymi elementami, niewielki obiekt do noszenia blisko siebie, jak symbol, talizman lub fragment historii. Punk-

tem wyjścia będą natura, świat zwierząt i wyobraźnia, a także narracyjny potencjał faktury, koloru i ręcznej pracy. W atmosferze uważności i swobody twórczej rzemiosło spotka się z intymnym językiem kobiecej ekspresji. Powstaną małe „cacka”, które mają znaczenie.

Godz. 17.30, BWA Olsztyn | HALA URANIA, al. Marsz. Józefa Piłsudskiego 44.

6 MARCA

Teresa Werner

– Koncert z okazji Dnia Kobiet

Olsztyn

Teresa Werner to polska piosenkarka pochodząca z Naktła Śląskiego. Kariera Teresy Werner przyspieszyła po nagraniu takich hitów jak „Miłość jest piękna”, „Dababym Ci dała” czy „Kocham swoje morze”, które wielokrotnie i bezkonkurencyjnie wygrywały telewizyjne i radiowe listy przebojów. Jej kompozycje oraz teledyski są emitowane na antenach stacji radiowych i telewizyjnych. Dotychczas w dorobku artystki ukazały się płyty CD oraz DVD.

Godz. 18.00, Aula widowiskowo-konferencyjna im. Anny Wasilewskiej, ul. Kościńskiego 11.

NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

WWW.DOMKIHOLENDER-SKIE.EU, 503-103-703

do wynajęcia

KAWALERKA, 600-018-121

PRACA

dam pracę

ZATRUDNIĘ w gospodarstwie rolnym, 601-772-124

RÓŻNE

sprzedam

MASZYNĘ szafkową ŁUCZNIK, stół z krzesłami, tkana narzuca, 798-088-859

PRZEDWOJENNE kaloryfery, deskowy podłogowy, dachówkę sprzedam, 518-663-002

SMOKING sprzedam, 518-663-002

ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

KURY nioski z jajem, 600500710

Zawiadamiamy, że 3 marca 2026 r. zmarła
Nasza Ukochana Mama, Babcia, Siostra i Ciocia

ś. † p. **Małgorzata Wróblewska**

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się 9 marca 2026 r. (poniedziałek) o godz. 11.15 w kaplicy przy ul. Mariańskiej, skąd o godz. 11.45 nastąpi wyprowadzenie do parafii NMP Królowej Polski przy ul. Kromera na mszę świętą pogrzebową około godz. 12.00. Ceremonia pochowania odbędzie się na cmentarzu komunalnym w Dywitach. Kondukt żałobny wyruszy od głównej bramy cmentarza.

Rodzina

20126opb1-a-G

Z głębokim żalem zawiadamiamy,
że 5 marca 2026 r. zmarła

ś. † p. **Małgorzata Aldona Skatikas**

Uroczystość pogrzebowa odbędzie się 7 marca 2026 r. (sobota) na cmentarzu komunalnym przy ul. Poprzecznej 9 B. Kondukt żałobny rozpoczniemy o godz. 15.30 od głównej bramy cmentarza, skąd wyruszymy na miejsce Wiecznego Spoczynku, gdzie zostanie złożona urna z Prochami.

Pograżona w żalobie rodzina

20326opb1-a-G

Wyrazy szczerego współczucia

Andrzejowi Wyrębkowi

z powodu śmierci

Żony

składają

Jan Malarkiewicz oraz cały zespół Szpitala

20326opb1-a-G

Rodzinie zmarłego

Andrzeja Kąckiego

wyrazy głębokiego współczucia

składają

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Lidzbarku Warmińskim, pracownicy Powiatowego Inspektoratu Weterynarii oraz lekarze w eterynarii wolnej praktyki

3426lwwl-a-G

AR+KA USŁUGI POGRZEBOWE

ARKA

Elżbieta Michałowska Anna Michałowska

OLSZTYN (Zatorze), ul. M. Zientary-Malewskiej 2A

☎ 89 534 72 42, 605 635 908

OLSZTYN (Jaroty), ul. Herberta 16/24
(wejście od Wilczyńskiego, naprzeciw „Medyka”)

☎ 89 526 66 01, 605 665 909

www.arkaolsztyn.pl

Całodobowy przewóz zmarłych

13126opb1-a-G

Z głębokim żalem i smutkiem
przyjęliśmy wiadomość o śmierci
naszej Koleżanki

lek. Violetty Wyrębek

Specjalistka w dziedzinie psychiatrii
dzieci i młodzieży, ceniona przez swoich
pacjentów i ich rodziców.

**Rodzinie i Przyjaciołom
Zmarłej**

składamy
wyrazy głębokiego współczucia.

Koleżanki i Koledzy
z Warmińsko-Mazurskiej Izby Lekarskiej
w Olsztynie

20526opb1-a-G

Panu

**Zdzisławowi
Binerowskiemu**

oraz

Najbliższej Rodzinie

wyrazy głębokiego współczucia
w trudnych chwilach po stracie

Żony

składa

Zarząd

Przedsiębiorstwa Budownictwa Ogólnego
EKOBUD sp. z o.o. w Ostródzie

3326ocwo-a-G

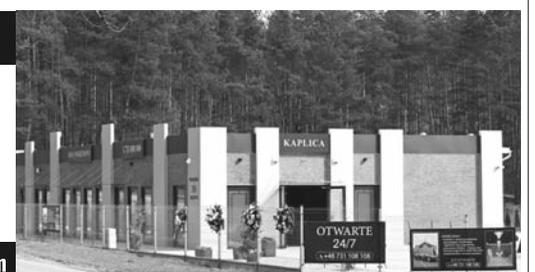
JUŻ OTWARTE! DOM POGRZEBOWY OLSZTYN-DYWITY

USŁUGI POGRZEBOWE • NAJNIŻSZE CENY

OFERUJEMY:

- * kremację w naszym krematorium
- * salę pożegnań z możliwością organizacji mszy pogrzebowej
- * nowoczesną chłodnię
- * trumny, urny
- * limuzynę pogrzebową marki Mercedes

Dom Pogrzebowy i Krematorium Drejka, Olsztyn, ul. Wadąska 50, tel. 48 731 108 108, e-mail: dompogrzebowy.olsztyn@gmail.com

PAN RYSZARD USZCZEŚLIWIA DZIECI

Od kilkunastu lat trwa akcja „Piłki na kraniec świata”, którą wymyślił Ryszard Krzemieniewski, emerytowany nauczyciel, a obecnie animator sportu z Nowego Miasta Lubawskiego. Dzięki niemu piłki trafiają do dzieci i młodzieży na całym świecie.

Ryszard Krzemieniewski, który jest wielkim fanem sportu, wybiera przede wszystkim środowiska wykluczone i o niskim statusie materialnym. Futbolówki docierają do adresatów dzięki pomocy duchownych z misji katolickich, żołnierzy uczestniczących w zagranicznych misjach pokojowych oraz dyplomatów.

- Zawsze otrzymuję zwrotną informację od adresatów wraz ze zdjęciami. Jestem za każdym razem dumny, że moje piłki docierają do dzieci i że ten skromny dar sprawił radość najmłodszym fanom sportu oraz umożliwił im aktywne spędzanie wolnego czasu. Wiem, że w niektórych miejscach dzieci grają w zwykłą szmacciankę - mówi działacz społeczny z Nowego Miasta Lubawskiego.

Według skrętnie prowadzonych notatek futbolówki od pana Ryszarda trafiły do szkół, placówek opiekuńczych oraz misji katolickich już w ponad stu krajach. Właśnie otrzymał potwierdzenie, że 150. piłka dotarła do... Nigerii.

„W imieniu dzieci i innych wiernych parafii Świętej Trójcy w Egbele chcę wyrazić moją głęboką wdzięczność za Waszą hojność. Pięć piłek dotarło za pośrednictwem o. Jonathana Malionga. Trafiły one do naszych ministrantów” poinformował Salisu Yakubu Sabo.

- Wyszukiwałem w internecie małe szkoły w dalekich krajach, które funkcjonują z dala od głównych szlaków, gdzieś w niewielkich miejscowościach w dżungli lub buszu - wyjaśnia pan Ryszard. - Kiedy miałem już zamiary takich placówek, wtedy kontaktowałem

„Dla mnie najważniejszy jest uśmiech dzieci, które zagrają polską piłką”

się z ambasadami danego kraju, zgromadzeniami zakonnymi, a nawet z misjami wojskowymi z prośbą o dostarczenie piłek. Pra-

wie nigdy mi nie odmówiono i futbolówki leciały do wybranych adresatów. Zazwyczaj po dostarczeniu piłek otrzymywałem

150. nowomiejska piłka dotarła do dalekiej Nigerii

własnoręcznie pisane listy, rysunki dzieci oraz dołączone zdjęcia. Takie podziękowanie w pełni wynagradza moje starania. Łza się w oku kręci, gdy czytam takie listy. Ostatnie piłki wysłałem do placówki dla dzieci trędowatych w Indiach, do szkół w Afganistanie i Iraku, do Tajlandii, Papui-Nowej Gwinei, Mauretanii oraz Mongolii i na Jamajkę. Nie interesuje mnie, jaką po-

litykę prowadzi dany kraj, ani jaka religia w nim dominuje. Dla mnie najważniejszy jest uśmiech dzieci, które zagrają polską piłką. Wszystkie otrzymane listy i zdjęcia z podziękowaniami za piłki znajdują się w kronikach prowadzonych przez Ryszarda Krzemieniewskiego. Pękatek tomów z opisem działalności pana Ryszarda jest już około pięćdziesięciu.

STANISŁAW R. ULATOWSKI

SPRINTEM

PIŁKA NOŻNA \\ Aleksandar Vuković został nowym trenerem zajmującego przedostatnie miejsce w ekstraklasie Widzewa. 46-letni Serb zastąpił Chorwata Igora Jovicevicia i będzie czwartym szkoleniowcem łódzkiej drużyny w tym sezonie.

>>> Zbigniew Boniek, który zaczynał swoją karierę w Zawiszy Bydgoszcz, obiecał w serwisie społecznościowym, że jeśli piłkarze tego klubu zdobędą Puchar Polski, dostaną w prezencie garnitur. Trzecioligowy (czwarty poziom) zespół awansował w środę do półfinału rozgrywek.

• Wyniki ćwierćfinałów:

Lech Poznań - Górnik Zabrze 0:1 (w 78. minucie Joel Pereira z Lecha nie wykorzystał rzutu karnego), Zawisza Bydgoszcz - Chojniczanka Chojnice 1:1, karne 5:4, GKS Katowice - Widzew Łódź 1:1, karne 4:2, Avia Świdnik - Raków Częstochowa 1:2 (po dogrywce).

Losowanie 1/2 finału odbędzie się w piątek o godz. 12 w siedzibie TVP. Półfinały zaplanowano na 8 kwietnia, a finał zostanie rozegrany 2 maja na PGE Narodowym w Warszawie.

POŻEGNANIA

\\ W środę w wieku 76 lat zmarł koszykarz Janusz Cegliński, uczestnik igrzysk olimpijskich w Monachium w 1972 roku. W barwach Wybrzeża Gdańsk rozegrał 425 meczów - najwięcej w historii. Z Wybrzeżem cztery razy triumfował w mistrzostwach Polski (1971, 1972, 1973, 1978), ponadto dwukrotnie wywalczył srebrne (1970, 1980) oraz brązowe krążki (1968, 1975). Poza tym w latach 1976, 1978 i 1979 sięgnął z gdańskim klubem po krajowy puchar. W latach 1971-77 występował w reprezentacji Polski - w 151 spotkaniach zdobył 1417 punktów.

REKLAMA

8 MARCA

Wszystkiego Najlepszego z okazji Dnia Kobiet!

Z okazji Dnia Kobiet składam wszystkim Mieszkankom Lidzbarka Warmińskiego najserdeczniejsze życzenia zdrowia, szczęścia, pomyślności i spełnienia marzeń. Niech każdy dzień przynosi radość, uśmiech i szacunek otoczenia, a życie w naszym mieście obfituje w poczucie bezpieczeństwa i sukcesy na każdej płaszczyźnie.

Z wyrazami szacunku,
Jacek Wiśniowski
Burmistrz Lidzbarka Warmińskiego

W IV LIDZE WIOSNA SIĘ ZACZYNA

PIŁKA NOŻNA Po zimowej przerwie czwartoligowcy wracają na stadiony. Tradycyjnie jedni marzą o awansie, a pozostali chcą jedynie uniknąć degradacji. No i jest jeszcze Stawiguda, którą tylko cud może uratować przed powrotem do okręgówki.

Przez niemal cały okres przygotowawczy drużynę Polonii Lidzbark Warmiński prowadził Krystian Oleszko. Szkoleniowiec nie doczekał się jednak pierwszego wiosennego meczu o ligowe punkty, bowiem posadę stracił po fatalnym występie w Wojewódzkim Pucharze Polski, w którym jego podopieczni ulegli Tęczą aż 1:5. Jego miejsce zajął doskonale znany w klubie Piotr Jacek. Co prawda w zeszłym roku trener ten nie zdołał utrzymać Polonii w III lidze, to teraz zarząd stawia przed nim jasny cel: awans. W swoim ponownym debiucie Jacek poprowadzi Polonię w wyjazdowym starciu z Mazurem Elk.

Do zmiany szkoleniowca doszło również w GKS Stawiguda. Zamykającym tabelę zespołem w lutym pożegnał się Tomasz Chałdziński, a w jego miejsce sprowadzono Beniamina Borkowskiego z FC Dajtki Olsztyn.

Przed nowym trenerem stoi niezwykle trudne wyzwanie, jakim jest utrzy-

manie drużyny w IV lidze. Biorąc pod uwagę fakt, że GKS zgromadził dotychczas zaledwie cztery punkty, uniknięcie degradacji do klasy okręgowej będzie prawdziwym piłkarskim cudem.

- Zostałem trenerem drużyny, ponieważ wierzę, że jesteśmy w stanie jeszcze powalczyć i przynieść kibicom ze Stawigudy sporo radości - powiedział dla „Skarbu Kibica WMZPN” Beniamin Borkowski. - Chcemy przede wszystkim poprawić grę w defensywie i doprowadzić do tego, by zespół stracił mniej bramek. W pierwszym meczu rundy wiosennej zmierzymy się ze Stomilem Olsztyn. To będzie dla nas ciekawe wyzwanie i cieszę się, że zagramy przed olsztyńską publicznością. Wierzę, że jesteśmy w stanie napsuć Stomilowi trochę krwi.

Z kolei wywołany do tablicy Stomil, choć w obecnych rozgrywkach z pewnością uniknie trzeciego spadku z rzędu, mierzy znacznie wyżej. Brak

Fot. Emil Marecki

Podczas okresu przygotowawczego Stomil Olsztyn pokonał 5:0 Piseń Barczewo

awansu do III ligi byłby dla olsztyńskich kibiców równie bolesnym ciosem, co degradacja z ubiegłych lat. Obecnie zespół zajmuje najniższy stopień podium w ligowej tabeli.

- W okresie przygotowawczym zrobiliśmy łącznie 50 jednostek meczowo-treningowych - wylicza Michał Kraszewski, trener

Stomilu. - Zwiększyliśmy objętość zajęć, dokładając drugą jednostkę we wtorki.

Chłopaki wykonali świetną pracę. Postawiliśmy na zrównoważony rozwój, choć dwa mikrocykle były zdecydowanie cięższe. Rozegraliśmy też kilka wartościowych gier kontrolnych z mocnymi rywalami. Biorąc pod

uwagę zimowe warunki, wycisnęliśmy z tego czasu maksimum. Często musieliśmy wykazywać się dużą determinacją, choćby przy odśnieżaniu i przygotowywaniu boiska do gry. Zamiast jednak narzekać na niedogodności, wychodzę z założenia, że trzeba po prostu działać i rozwiązywać problemy. Wykonali-

śmy swoje zadanie, a teraz - jak to mówią - liga nas zweryfikuje - kończy szkoleniowiec Stomilu.

• 16. kolejka, sobota:

Mragowia Mragowo - Mamry Giżycko (12), Mazur Elk - Polonia Lidzbark Warmiński (14), Granica Kętrzyn - PISA Barczewo (14), Stomil Olsztyn - GKS Stawiguda (14), Tęcza Biskupiec - DKS Dobre Miasto (14), Sokół Ostróda - Drwęca Nowe Miasto Lubawskie (16); **niedziela:** Olimpia II Elbląg - Start Nidzica (12); 13 maja: Rominta Gołdap - Concordia Elbląg (17).

EM

PO 15 KOLEJKACH

1. Concordia	36	48:15
2. Mamry	31	50:19
3. Stomil	31	42:16
4. Polonia	30	35:19
5. Sokół	29	35:19
6. DKS	25	30:28
7. Start	25	42:31
8. Tęcza	22	32:14
9. Drwęca	20	20:50
10. Mazur	19	25:35
11. Rominta	18	29:29
12. Granica	17	26:36
13. PISA	15	17:29
14. Mragowia	11	27:34
15. Olimpia II	6	10:44
16. Stawiguda	4	17:67

O PIŁCE

III LIGA GKS Wikielec po pierwszym meczu w rundzie wiosennej zdecydował się na zmianę trenera. Z pracą pożegnał się Mateusz Sobieraj, a tymczasowym trenerem został Gracjan Wierzbicki, dotychczasowy asystent pierwszego szkoleniowca. Wikielec słabe wyniki miał już w rundzie jesiennej, dlatego zastanawiano się nad zmianą szkoleniowca, ale w grudniu prezes Krzysztof Bączek zapowiedział, że da pracować Sobierajowi zimowy okres przygotowawczy: - Latem miał niecały miesiąc na zgranie zespołu.

Przerwa zimowa jest znacznie dłuższa, dlatego należy dać mu szansę na spokojną pracę. Jestem głęboko przekonany, że damy radę. Planujemy kolejne zmiany, choć nie tak intensywne. Szukamy czterech-pięciu jakościowych piłkarzy, którzy wejdą do pierwszego składu i stworzą kręgosłup drużyny, którego nam teraz brakuje.

Do transferów doszło, bo w meczu z Jagiellonią II Białystok w pierwszym składzie wybiegło pięciu nowych zawodników (m.in. Tadeusz Grabowski w bramce

czy Dominik Stolec w obronie), a po kontuzji do gry wrócił także Mateusz Jajkowski. Pierwsze spotkanie na wiosnę jednak rozczarowało i przy pustych trybunach w Elblągu zespół trenera Sobieraja przegrał 0:2 z rezerwami Jagiellonii Białystok. Porażka sprawiła, że Sobieraj przestał pełnić funkcję pierwszego szkoleniowca. Stery w GKS Wikielec przejął 18 czerwca 2025 roku, przygotowując zespół do kampanii 2025/26. Pod jego wodzą drużyna rozegrała 18 spotkań, gromadząc 14 punktów (3 zwycięstwa, 5 remisów i 10 porażek) przy bilansie bramkowym 16:30. Choć wyniki ligowe były wyznaniem, kadencja Sobieraja zapisała się w historii klubu

sukcesem pucharowym - po cennym zwycięstwie nad Podbeskidziem Bielsko-Biała GKS Wikielec wywalczył historyczny awans do 1/16 finału STS Pucharu Polski. Z rozgrywek Wikielec został wyeliminowany przez Zawiszę Bydgoszcz, który w środę awansował do półfinału PP.

W najbliższym meczu ligowym z Bronią Radom drużynę poprowadzi Gracjan Wierzbicki, który zimą dołączył do sztabu szkoleniowego GKS-u. Posiada licencję UEFA A, w piłce seniorskiej zbierał szlify jako trener Celulozy Kostrzyn i Dębu Dębno, a wiedzę teoretyczną uzupełnia doświadczenie z boiska, które zdobywał, reprezentując barwy m.in. Odry Wodzisław i Ślązy Wrocław.

- Chciałbym podziękować trenerowi Mateuszowi Sobierajowi za wspólną pracę - mówi Wierzbicki. - Jestem świadomy wyzwania, przed którym stoimy. Nie ma sensu patrzeć w przeszłość. Mamy w tej szatni duży potencjał i moim zadaniem jest wydobyc go z zawodników.

• **21. kolejka, piątek:** Broń Radom - GKS Wikielec (18); **sobota:** Jagiellonia II Białystok - Olimpia Elbląg (13), Znicz Biała Piska - ŁKS Łomża (13), KS CK Troszyn - Wigry Suwałki (14), KS Wasilków - Lechia Tomaszów Mazowiecki (14), Legia II Warszawa - GKS Bełchatów (12), Świt Nowy Dwór Mazowiecki - Widzew II Łódź (14), Warta Sieradz - Żąbkovia Żąbki (16), Wisła II Płock - Mławianka Mława (12).

EM

PO 20 KOLEJKACH

1. Legia II	50	57:19
2. Warta*	44	36:16
3. Łomża	43	47:20
4. Żąbkovia	38	57:33
5. Wigry	36	34:28
6. Wisła II*	31	32:28
7. Troszyn	28	48:33
8. Broń	28	26:32
9. Lechia	27	41:32
10. Olimpia*	27	32:34
11. Świt	27	31:37
12. Widzew II*	24	37:47
13. Jagiellonia II	23	23:29
14. Bełchatów	20	34:47
15. Mławianka	17	30:42
16. Wikielec**	14	16:30
17. Wasilków*	13	17:42
18. Znicz*	5	13:61

* mecz zaległy
** 2 mecze zaległe

HALABA-RDNIK NICZYM HAMLET I ROMEO!

SIATKÓWKA \\ W zaległym meczu PlusLigi Indykpol AZS w czterech setach ogrął Skrę, dzięki czemu awansował na czwarte miejsce, wyprzedzając Resovię. Ekipa Daniela Plińskiego zasłużyła na szóstkę, a olsztyńscy policjanci na pałę. Z wykrzyknikiem!

• **Indykpol AZS Olsztyn**
– **PGE GiEK Skra Bełchatów**
3:1 (25:23, 19:25, 25:21, 25:22)

INDYKPOL AZS: Tille (3), Szwarz (18), Halaba (17), Lipiński (6), Karlitzek (20), Cieślak (1), Ciunajtis (libero) oraz Kozub, Borkowski, Hadrava (2), Majchrzak (5) i Janikowski
Skra: Łomacz, Pothron (8), Szalacha (9), Souza (19), El Graoui (13), Lemański (10), Szymura (libero) oraz Kędzierski (libero), Żakieta, Kubicki i Nowak

MVP: Paweł Halaba

Bogustaw Pachniewicz - komisarz ligi, Paweł Halaba - MVP meczu, i Tomasz Błaszczak - wiceprezes Banku Spółdzielczego w Szczytnie

Halabardnik w teatrze to żargonowe określenie statysty lub aktora grającego epizodyczną rolę (tzw. ogon), zazwyczaj niemą. Nazwa pochodzi od dawnej broni (halabardy), którą tak wyposażona postać trzyma, stojąc w tle, na przykład jako strażnik w pałacu.

Jednak olsztyński Halaba-rdnik Paweł nie gra ogonów, bo jak ma swój dzień, to jest to Hamlet, Julia, Romeo i lady Makbet w jednym! Tak właśnie było w środowy wieczór w Uranii, gdy w decydującej secie poprosił rezerwowych, by na chwilę potrzymali mu halabardę, po czym wszedł na zagrywkę i w ciągu kilku minut wybił rywalom zgłowy marzenia ozwycięstwie.

Ale zaczniemy od początku, bo w wyjściowym składzie gospodarzy, po dwóch porażkach z rzędu, nastąpiła istotna zmiana, ponieważ Szwarz zastąpił Hadravę. No i trzeba przyznać, że była to bardzo udana rozszada (nic nie ujmuje sympatycznemu Czechowi), bowiem polski Kanadyjczyk zdobył dwa pierwsze punkty w meczu, a potem wielokrotnie dokładał swoją cegielkę do końcowego wyniku.

Gospodarze chwilę słabości mieli jedynie w drugim secie, w którym najpierw jeszcze jakoś gonili wynik, ale ostatecznie gładko przegrali do 19.

W trzeciej partii wyrównana walka toczyła się do stanu 22:21 - wtedy to Karlitzek zdobył 23. punkt, po czym na boisku pojawili się Hadrava, Kozub i Borkowski. No i trzeba przyznać, że Daniel Pliński wykazał się trenerskim nosem, bo Czech najpierw zablokował Souzę, po czym w decydującej akcji podbił piłkę po ataku Brazylijczyka, a „kropkę nad i” udaną kontrą postawił Karlitzek!

Najciekawszy przebieg miała jednak czwarta partia, w efekcie kibice momentami z emocji niemalże lewitowali. Skra wygrywała 10:9, ale do remisu doprowadził Szwarz, po czym na zagrywkę powędrował Halaba. I się zaczęło...

11:10 - Szwarz
12:10 - as Halaby
13:10 - as Halaby
14:10 - Karlitzek
15:10 - as Halaby
16:10 - Karlitzek
17:10 - blok Majchrzaka

W efekcie goście poczuli się niczym bokser po serii prawych prostych, dwóch sierpowych i jednym podbródkowym. Co prawda w końcówce Skra zdołała

odrobić kilka punktów - duża w tym była zasługa zagrywek El Graoui - ale ostatnie słowo należało do Indykpolu AZS, bo marokański przyjmujący przy kolejnej zagrywce w końcu się pomylił.

W efekcie Indykpol AZS w tym sezonie na Skrę zdobył aż pięć punktów - tak jak wcześniej z Częstochową, Barkomem, Treflem i ZAKSĄ.

PUNKTY INDYKPOLU

1. Stilon	6	6:0
2. Politechnika	5	6:2
3. Barkom	5	6:3
Trefl	5	6:3
ZAKSA	5	6:3
Skra	5	6:3
7. Ślepsk	3	4:3
8. Warta	1	3:6
9. Projekt	1	2:6
10. LUK	0	1:6

Resovia	3	3:1
InPost	2	3:2
Jastrzębie	1	2:3

- Szkoda drugiego seta - po meczu powiedział powiedział po Arthur Szwarz. - Niestety, zupełnie sobie w nim nie pomogliśmy, popełniliśmy dwie czy trzy proste błędy i przez to straciliśmy tę partię. To

były nasze własne pomyłki. Widać wyraźnie, że kiedy dobrze zagrywamy, wtedy nasza gra funkcjonuje tak, jak powinna, i wszystko układa się po naszej myśli.

Trzeba przyznać, że zagrywka długo nie była mocną stroną olsztyńców w tym meczu - asów było jak na lekarstwo, natomiast bardzo często siatkarze Indykpolu AZS albo ku uciesze rywali serwowali bezpiecznie, albo posyłali piłkę w siatkę lub w aut. W sumie oba zespoły w ten sposób zdobyły po osiem punktów:

W środowy wieczór trybuna Uranii były wypełnione do ostatniego miejsca. Na poniedziałkowy mecz z InPostem też już nie ma biletów

>>> **Indykpol AZS:** Halaba - 4, Tille - 2, Karlitzek - 2

>>> **Skra:** Souza - 3, El Graoui - 2, Lemański - 2, Szalacha - 1

Najwięcej punktów dla Skry zdobył Souza (19), ale jakoś specjalnie nas nie zauroczył. Zagrał poprawnie, lecz prochu nie wymyślił, co jest pewnie efektem kontuzji, przez którą większą część sezonu miał straconą.

Reasumując, siatkarze grają znakomicie, atmosfera w Uranii jest wspaniała, tak jak kibice, niestety, po wyjściu z hali już tak dobrze nie jest, a prawdę mówiąc, jest beznadziejnie. Zwłaszcza dla kierowców, którzy muszą stać w olbrzymim korku, blokując na amen Piłsudskiego oraz ulicę prowadzącą z Uranii. W uprzywilejowanej sytuacji są bowiem piesi, którzy idą, idą, idą. Mecze ogląda cztery tysiące widzów, więc taki pochód trwa około 20 minut. W tym czasie dwie ulice są zablokowane przez dziesiątki aut. W innych miastach - wiem, bo widziałem - w takich sytuacjach do akcji wkracza policja, która reguluje ruchem. Raz swój czas mają piesi, a raz kierowcy, w efekcie wszyscy są zadowoleni. Niestety, nie w Olsztynie, chociaż pod Uranią zawsze jest

radiowóz, ale panowie policjanci są zajęci albo wygniataniem samochodowych foteli, albo może przeglądają filmy na TikToku. W każdym razie nie przeszkadza im olbrzymi korek w centrum miasta, z którym przy odrobinie dobrej woli mogliby sobie szybko poradzić. Ale po co stać i regulować ruchem, skoro można wygodnie posiedzieć w aucie...

Panowie policjanci, należy wam się - nomen omen - pała z wykrzyknikiem!

>>> Partnerem środowego meczu był powiat szczytnieński wspierany przez Bank Spółdzielczy w Szczytnie, który ufundował 100 biletów dla dzieci.

>>> Głównym sponsorem Indykpolu AZS Olsztyn jest Energa z Grupy Orlen.

• **25. kolejka, piątek:** ZAKSA Kędzierzyn-Koźle - Steam Hemarpol Politechnika Częstochowa (20); **sobota:** Ślepsk Małow Suwałki - PGE GiEK Skra Bełchatów (14.45), Aluron CMC Warta Zawiercie - Cuprum Stilon Gorzów (17.30), Asseco Resovia Rzeszów - Barkom Każany Lwów (20); **niedziela:** Energa Trefl Gdańsk - JSW Jastrzębski Węgiel (14.45), PGE Projekt Warszawa - Bogdanka LUK Lublin (17.30); **poniedziałek:** Indykpol AZS Olsztyn - InPost ChKS Chetm (17.30).

ARTUR DRYHYNYCZ

TABELA PLUSLIG

1. Warta	23*	53	59:24
2. Projekt	23	48	53:30
3. LUK	22	44	55:35
4. Indykpol	23	42	54:41
5. Resovia	22	40	49:34
6. Trefl	22	34	48:44
7. Jastrzębski	22	33	43:42
8. Skra	21	33	40:40
-----			
9. ZAKSA	22	30	48:52
10. Ślepsk	23	25	36:55
11. Stilon	22	24	35:51
12. Barkom	22	23	37:54
13. InPost	23	23	31:56
14. Politechnika	22	16	29:59

* liczba rozegranych meczów

SPORT.wm.pl

PIĄTEK-NIEDZIELA 06-08.03.2026

SOBOTA Z NIEPOKONANYM LIDEREM

PIŁKA RĘCZNA Tylko kilka dni Warmia cieszyła się z prowadzenia w tabeli I ligi, bowiem zgodnie z przewidywaniami Żukowo bez najmniejszych problemów poradziło sobie z Tytanami. W sobotę w 19. kolejce niepokonany lider zagra w Morągu z Jedyńką.

W poprzedniej kolejce Jedyńka na wyjeździe ograła 43:29 Spartę, ale tym razem poprzeczka zawisnie znacznie wyżej, bowiem do Morąga przyjedzie niepokonany lider z Żukowa, który - jak zgodnie oceniają ligowi rywale - o głowę przerasta wszystkie kluby rywalizujące w grupie A I ligi.

- Jest to ekipa zbudowana już pod Ligę Centralną (drugi poziom rozgrywek w Polsce - red.) - wyjaśnia Krzysztof Farjaszewski, trener Jedyńki, który przed konfrontacją z liderem ma o czym myśleć.

- Niestety, nie będziemy mieli pełnego składu, bowiem naszych dwóch zawodowych żołnierzy właśnie dostało rozkazy wyjazdu. Chodzi o Kacpra Cichockiego, który przed tą rundą przeszedł do nas z Jezioraka i bardzo dobrze się wpasował do zespołu, oraz o Pawła Malińskiego, naszego podstawowego kołowego.

Warto przypomnieć, że od początku sezonu gra w Jedyńce Karol Cichocki (starszy brat Kacpra), który wcześniej był podporą Jezioraka. Hławianie wygrali wtedy pierwszoligowe rozgrywki, dzięki czemu wzięli udział w Turnieju Mistrzów, podczas którego walczone o awans do Ligi Centralnej. Niestety, Jeziorak awansować nie zdołał.

- Brak Kacpra i Pawła oznacza, że nasza obrona, która tak dobrze funkcjonowała w Obornikach, tym razem będzie mocno przetrzebiona - nie ma wątpliwości szkoleniowiec

Fot. facebook/Jedyńka

Jedyńka KODO Morąg chce zakończyć pierwszoligowy sezon w czołowej trójce

Jedyńki. - Największy problem będziemy mieli na środku obrony, bo zostaliśmy tylko z jednym nominalnym i młodym kołowym (Oliwier Gierszewski - red.). Dlatego w tym tygodniu staraliśmy się znaleźć jakąś receptę na te ubytki. Od wtorku pracowaliśmy nad tym, jak w tej sytuacji ustawić atak i obronę. Mimo wszystko na pewno się nie poddamy, chociaż przed nami bardzo trudny rywal. Nikt mu jeszcze punktów w tym sezonie nie urwał, ale my wychodzimy z założenia, że Żukowo musi ten mecz wygrać, a my możemy. Czyli nie czujemy jakiejś przytłaczającej presji, na dodatek lubimy grać z mocnymi przeciwnikami, bo takie mecze wyglądają zdecydowanie inaczej niż na przykład

z juniorami z Kwidzyna. Na pewno nastawiamy się na fizyczną walkę, będzie też dużo biegania, bo Żukowo preferuje szybką i dynamiczną grę. Czyli żeby się przeciwstawić liderowi, musimy jeszcze więcej i szybciej biegać.

Co stanowi o sile Żukowa? - Wyrównany skład - nie ma wątpliwości Krzysztof Farjaszewski. - To nie jest zespół, który ma mocną siódmkę i słabych rezerwowych. W Żukowie każdy zmiennik, który pojawia się na boisku, daje coś od siebie. Dlatego bardzo ciężko jest w tym zespole znaleźć jakieś słabe punkty. Oczywiście największą bramek rzuca Grzegorz Dorsz (145 w 17 meczach - red.), jest to marka sama w sobie, ale równie dobrze gra też w obronie - kończy szkoleniowiec z Morąga.

Warto przypomnieć, że w sezonie 2016/17 Dorsz rozegrał 24 superligowe mecze w barwach Wójcik Meble Elbląg, ale od tego czasu nieprzerwanie występuje w Żukowie.

NAJLEPSI SNAJPERZY

1. DORSZ Grzegorz (KPR Fit Dieta Żukowo) - 145 bramek w 17 meczach
2. GREGOR Paweł (AZS UKW Bydgoszcz) - 127/17
3. NOWAKOWSKI Adam (Silvant Handball Elbląg) - 126/18 (...)
9. STRĄCZEK Krystian (Szczypiorniak Olsztyn) - 96/18 (...)
11. MATYJASIK Marcin (Żukowo) - 93/16
12. REICHEL Dawid (Warmia Energa Olsztyn) - 93/19
13. KRYŃSKI Andrzej (Jedyńka KODO Morąg) - 90/17
14. ŁAPIŃSKI Kacper (Warmia) - 89/19

15. MAĆKOWIAK Szymon (Żukowo) - 86/17 (...)
18. SONNENFELD Dominik (Aqua-Instal Jeziorak Itawa) - 82/18 (...)
- 21-22. GOLKS Wojciech (Jedyńka) - 79/17; GUZIEWICZ Alan (Jeziorak) - 79/14

• **18. kolejka:** KPR Fit Dieta Żukowo - Tytani Wejherowo 44:27 (21:16).

• **19. kolejka, sobota:** Warmia Energa Olsztyn - Sparta Oborniki (17), Jedyńka KODO Morąg - KPR Fit Dieta Żukowo (18), Aqua-Instal Jeziorak Itawa - Silvant Handball Elbląg (18.30), Wybrzeże Gdańsk - Sambor Latocha Agropom Tczew (17), AZS UKW Bydgoszcz - SPR Polska Handball Czersk (18); **niedziela:** Tytani Wejherowo - SPHINX Grudziądz (16), Szczypiorniak Olsztyn - SMS ZPRP Kwidzyn (19.30).

I LIGA

1. Żukowo	17	51	671:437
2. Warmia	19*	49	652:540
3. Jeziorak	18	41	608:517
4. Jedyńka	18	40	588:509
5. Grudziądz	18	36	590:457
6. AZS UKW	18	31	552:555
7. Tytani	18	28	563:579
8. SMS ZPRP	18	23	580:578
9. Silvant	18	21	506:538
10. Sparta	18	21	556:602
11. Sambor	18	15	490:604
12. Wybrzeże	17	14	520:593
13. Czersk	18	8	476:614
14. Szczypiorniak	19	0	430:659

* liczba rozegranych meczów

>>> W piątek i sobotę w Morągu zostanie rozegrany turniej 1/16 finału Mistrzostw Polski Młodzików.

• **Piątek**, g. 16: Kusy Szczecin - Sambor Tczew; 17.30: Jedyńka KODO Morąg - Iskra Bydgoszcz
• **Sobota**, g. 9: Iskra - Kusy; 10.30: Jedyńka - Sambor; 13.30, Sambor - Iskra; 15: Jedyńka - Kusy

DRYH

PIĄTEK | 06 | 03 | 2026 |

GAZETA
OLSZTYŃSKA

DZIENNIK
ELBLĄSKI

PARTNER WYDANIA

Wojewódzki
Urząd Pracy
w Olsztynie

BIZNES

WARMII I MAZUR

PRACODAWCY

ZRÓB KROK DO SUKCESU!

KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY

SZANSĄ DLA PRACODAWCÓW I PRACOWNIKÓW NA PODNIESIENIE
KWALIFIKACJI W KLUCZOWYCH DLA FIRMY OBSZARACH DZIAŁALNOŚCI

/// str. 2

KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY SZANSĄ DLA PRACODAWCÓW I PRACOWNIKÓW NA PODNIESIENIE KWALIFIKACJI W KLUCZOWYCH DLA FIRMY OBSZARACH DZIAŁALNOŚCI

Wojewódzki
Urząd Pracy
w OlsztynieKrajowy
Fundusz
Szkoleniowy

Krajowy Fundusz Szkoleniowy, w skrócie KFS, jest to forma wsparcia wprowadzona w 2014 r. nowelizacją ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2025 r. poz. 214). **Od 1 stycznia 2026 r. jego funkcjonowanie regulują przepisy ustawy z 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz.U. z 2025 r. poz. 620, z późn. zm.).**

Krajowy Fundusz Szkoleniowy to fundusz celowy, finansowany ze środków Funduszu Pracy.

Krajowy Fundusz Szkoleniowy umożliwia dofinansowanie (prefinansowanie) kształcenia ustawicznego pracowników i/lub pracodawców. Celem pomocy udzielanej ze środków KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań zmieniającej się gospodarki.

Firmy z Warmii i Mazur, począwszy od 2014 roku, coraz chętniej sięgają po środki z Krajowego Funduszu Szkoleniowego. To szansa na sprostanie nowym wyzwaniom w obliczu zmieniających się wymogów krajowego, regionalnego lub lokalnego rynku pracy.

Zwiększenie inwestycji w potencjał kadrowy wpływa na poprawę zarówno pozycji firm jak i samych osób pracujących na konkurencyjnym rynku pracy. Oznacza to, że nabywane w trakcie kształcenia ustawicznego kompetencje są bezpośrednio powiązane z zakresem zadań zawodowych/obowiązków na danym stanowisku, potrzebami biznesowymi lub planami zatrudnieniowymi wnioskodawcy.

Adresaci wsparcia

Ze środków KFS mogą korzystać podmioty definiowane jako pracodawcy w rozumieniu art. 2 pkt 28 ww. ustawy, którzy w **okresie co najmniej**

6 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie środków KFS **optacali składki na Fundusz Pracy lub są zwolnieni z ich optacania.**

Zmianie uległy grupy ostatecznych beneficjentów, tj. osób, które mogą korzystać z dofinansowanych ze środków KFS form kształcenia ustawicznego, tzn. oprócz dotychczasowych pracodawców i pracowników z dofinansowań skorzystać mogą osoby prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą oraz świadczące usługi na podstawie umów cywilnoprawnych.

Ponadto podmiot starający się o dofinansowanie kosztów kształcenia musi wnieść, w koszty wnioskowanej formy kształcenia ustawicznego, wkład własny w odmiennej niż dotychczas obowiązującej formule. W przypadku działalności jednoosobowej bądź podmiotów zatrudniających do 9 osób ze środków KFS PUP może refinansować do 90% sumy kosztów wnioskowanej formy kształcenia. W pozostałych przypadkach działalności jest to kwota do 70% refinansowania kosztów wnioskowanej formy kształcenia. Jednakże całość dofinansowania środkami z KFS

nie może przekroczyć wysokości 200% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku **na jednego uczestnika kształcenia.** Ponadto ze względu na charakter wsparcia środki z KFS przekazane podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą w rozumieniu prawa konkurencji UE stanowią pomoc *de minimis*.

KFS jako realne wsparcie dla firm z regionu

Ze środków KFS chętnie korzystają specjalistyczne firmy z regionu, nieustannie szkoląc swoich pracowników. Przykładem jest spółka ZUG-Instal

pracowników o różnych specjalizacjach. – Zakres szkolenia obejmował takie zagadnienia jak np. spawanie światłowodów czy roboty teletechniczne, instalacje SAP, włącznie z obsługą koparek – mówi przedsiębiorca z Lidzbarka Warmińskiego.

Dodaje, że szkolenia pracowników są dla niego jednym z priorytetów prowadzonej działalności. – Nie oszczędzam na ludziach. Ciągłe w nich inwestujemy. Jeżeli istnieje możliwość skorzystania z dofinansowania szkoleń, to korzystam z takiej formy wsparcia – podkreśla Grzegorz Wasilewski. – Dzięki temu nasz pracownik, który podniósł swoje kwalifikacje, jest jeszcze lepiej przygotowany do wykonywania zleconych mu prac.

Szkolenia, na które ZUG-Instal pozyskał dofinansowanie z KFS, dotyczyły także spraw bezpieczeństwa i higieny pracy. – To jest bardzo istotne, bo nasi przeszkoleni pracownicy mają większe poczucie bezpieczeństwa podczas wykonywania codziennych obowiązków. Z drugiej strony nasi zlecciodawcy oczekują od nas przedstawienia zaświadczeń, że nasi pracownicy spełniają wysokie wymagania związane z prowadzoną działalnością – podkreśla prezes ZUG-Instal, i dodaje: – **Warto inwestować w ludzi.**

Grzegorz Wasilewski liczy, że jego biuro będzie starać się o pozyskanie kolejnych środków z KFS w tegorocznych naborach ogłaszanych przez PUP.

foto: Olha - stock.adobe.com

KFS odpowiedzią na brak fachowców

Od kilku lat z powodzeniem z dofinansowania ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego korzysta Dariusz Meus, właściciel firmy Elektryk Meus. Firma zajmuje się głównie wykonywaniem instalacji elektrycznych.

– Z oferty KFS korzystam dzięki informacjom uzyskanym z Powiatowego Urzędu Pracy w Lidzbarku Warmińskim – zaznacza Dariusz Meus. – Dla mnie jest to bardzo istotne wsparcie, bo jako przedsiębiorca odczuwam brak fachowców na rynku. **Dlatego pozyskane środki przeznaczam głównie na przebranie pracowników.** Należy pamiętać, że branża elektryczna stale stawia przed nimi wysokie wymagania.

Szkolenia sfinansowane w 2025 roku dzięki środkom z KFS dotyczyły m.in. nabycia umiejętności pracy na wysokościach czy prac przy urządzeniach będących pod napięciem.

Wykwalifikowani pracownicy, którzy podnieśli swoje umiejętności, są bardzo istotnym zasobem kadrowym w działalności prowadzonej przez firmę Elektryk Meus. – Współpracujemy ze spółką Energa, która stawia wysokie wymagania, a my możemy im sprostać dzięki wykwalifikowanej kadrze.

Osiągamy to właśnie przez ciągłe doszkąlanie i aktualizowanie fachowej wiedzy, dlatego, jeżeli pojawia się znowu możliwość skorzystania z dofinansowania kształcenia pracowników w ramach KFS, to na pewno będziemy tym zainteresowani – zapewnia Dariusz Meus.

KFS pomaga wzbogacić atrakcyjność ofert skierowanych dla klientów zewnętrznych

Dofinansowanie uzyskane w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego odegrało istotną rolę w obszarze kształcenia kadry pracowników także w przypadku spółki Centrum Konferencyjno-

-Wypoczynkowe Zamek w Lidzbarku Warmińskim. Również w tym przypadku o możliwości ubiegania się o środki z KFS przedsiębiorca dowiedział się z oferty Powiatowego Urzędu Pracy w Lidzbarku Warmińskim. – Dzięki uzyskaniu dofinansowania do wybranej formy kształcenia, jaką były szkolenia pracowników m.in. działu gastronomii (kuchnia) i działu wellness (spa), wzbogaciła się nasza oferta skierowana do klienta zewnętrznego. **Poszerzono ofertę gastronomiczną prowadzonej przez nas kuchni oraz swoje usługi rozszerzyło również spa funkcjonujące przy zamku** – mówi Alicja Szymańska, ze spółki Centrum Konferencyjno-Wypoczynkowe Zamek w Lidzbarku Warmińskim.

Jak konkretnie przełożyło się to na funkcjonowanie spa? – W naszym przypadku szkolenia dotyczyły m.in. pracy w zespole, różnych technik masażu, a także nowych rodzajów masażów,

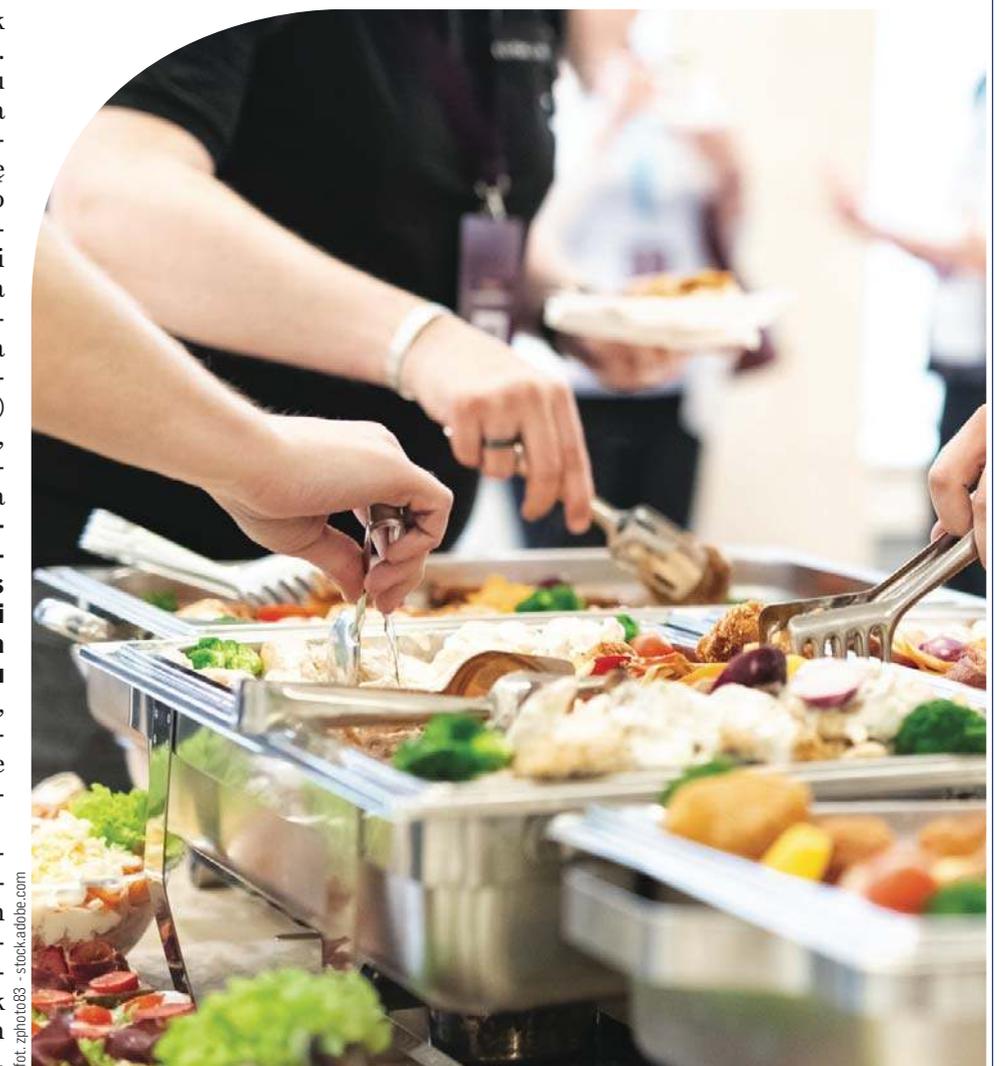

foto: zphoto83 - stock.adobe.com

które wprowadziliśmy do naszej oferty i które obecnie cieszą się dużą popularnością wśród naszych klientów. W ten sposób nauczyliśmy się łączyć wykonywane przez nas zabiegi ze sprzedażą dedykowanych kosmetyków – podkreśla Elwira Kończalska, kierownik spa w spółce Centrum Konferencyjno-Wypoczynkowe Zamek w Lidzbarku Warmińskim.

W 2025 R. W RAMACH WYBRANYCH PRIORYTETÓW, W FORMIE REALIZACJI SZKOLEŃ SKOZYSTALI M.IN.:

• ELEKTRYK MEUS – Dariusz Meus

Priorytet III z rezerwy KFS: Wsparcie rozwoju umiejętności i kwalifikacji osób z niskim wykształceniem.

- Specjalistyczne szkolenie z prac pod napięciem przy elektroenergetycznych liniach napowietrznych, kablowych oraz urządzeniach rozdzielczych do 1 kV dla elektryków.

- Specjalistyczne szkolenie w zakresie bezpiecznej pracy na wysokości – szkolenie podstawowe dla osób wykonujących i organizujących pracę na wysokości – dla elektryków.

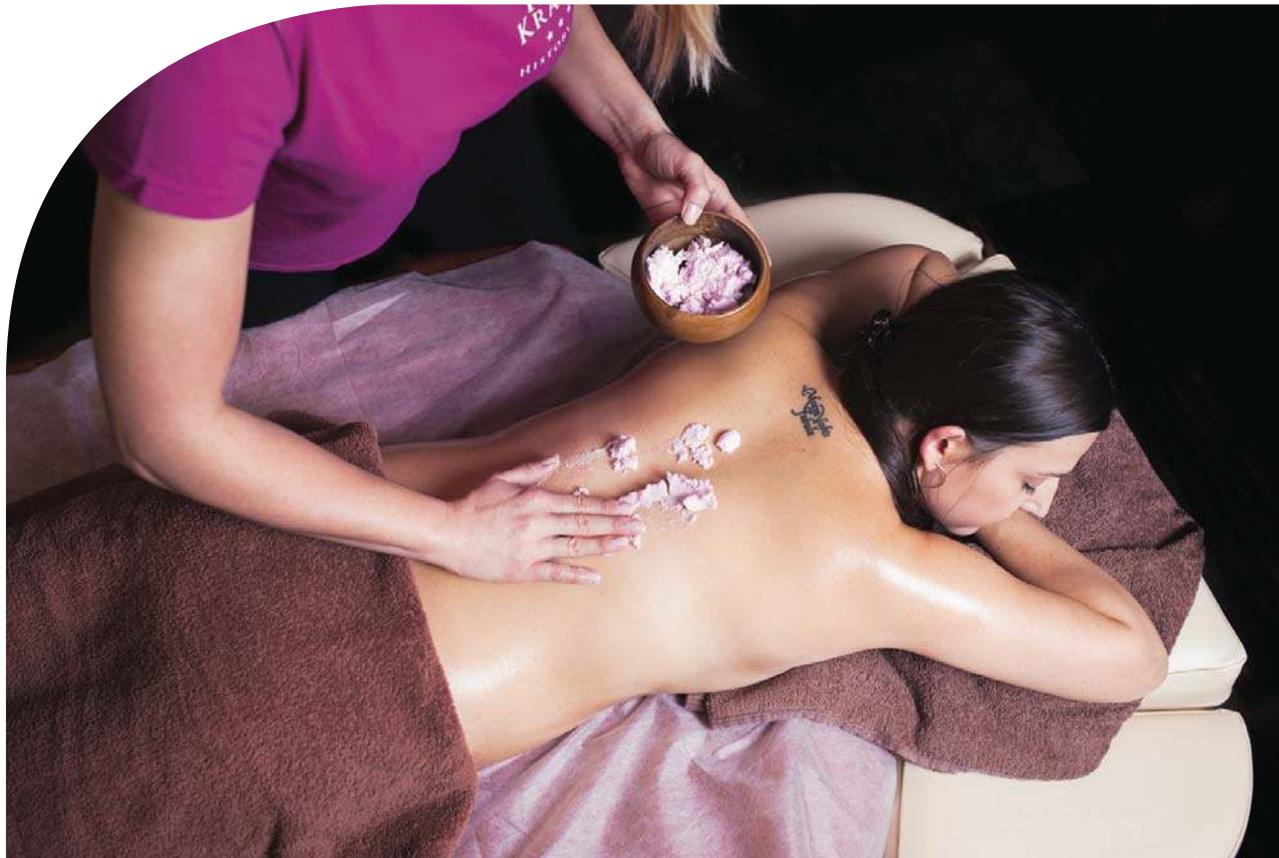
• ZUG-Instal Spółka z o.o.

Priorytet II: Wsparcie rozwoju umiejętności i kwalifikacji w związku z zastosowaniem w firmach nowych procesów, technologii i narzędzi pracy.

- Kosztorysowanie robót budowlanych z wykorzystaniem programu Norma Expert.

Priorytet I: Wsparcie rozwoju umiejętności i kwalifikacji w zawodach określonych jako deficytowe na danym terenie, tj. w powiecie lub w województwie.

- Szkolenie do prac na wysokości metodą dostępu budowlanego.
- Spawanie blach i rur spoinami pachwinowymi elektrodą otuloną MMA 111.

fot. archiwum prywatne

• Centrum Konferen- cyjno-Wypoczynkowe ZAMEK Sp. z o.o.

Priorytet IV z rezerwy KFS: Wsparcie rozwoju umiejętności i kwalifikacji w obszarach/branżach, które powiatowe urzędy pracy określają na podstawie wybranych przez siebie dokumentów strategicznych, analiz czy planów rozwoju jako istotne dla danego powiatu czy województwa

- Miofascial Lift – autorska metoda rehabilitacji estetycznej mięśni i powięzi twarzy wraz z techniką transbukalną.

Priorytet I: Wsparcie rozwoju umiejętności i kwalifikacji w zawodach określonych jako deficytowe na danym terenie, tj. w powiecie lub w województwie

- Bufet śniadaniowy – jak go urozmaicić? Od śniadań angielskich po włoskie. Od treściowych po dietetyczne. Od sałatek i past po słodkości śniadaniowe.
- Finger food – zimne i gorące, słodkie i słone.

Istotna zmiana w ustalaniu przez MRPiPS obowiązujących w 2026 r. priorytetów KFS

Zgodnie z nowymi zasadami opisanymi w ustawie o rynku pracy (...), KFS wydatkowany jest przede wszystkim zgodnie z trzema rodzajami priorytetów. Są to:

- a) nie więcej niż 4 priorytety ogólnopolskie/ogólnokrajowe, formułowane przez ministra właściwego do spraw pracy;
- b) nie więcej niż 3 priorytety regionalne/wojewódzkie, formułowane przez Wojewódzkie Urzędy Pracy;
- c) nie więcej niż 1 priorytet lokalny/powiatowy formułowany przez Powiatowe Urzędy Pracy.

Wszystkie powyższe priorytety są równorzędne, tj. mają jednakową wagę. Różnią się jedynie terenem obowiązywania. Ogólnopolskie obowiązują na terenie całego kraju, wojewódzkie na terenie zgłaszającego je województwa, a powiatowe na terenie zgłaszającego powiatu. Oznacza to, że w każdym powiecie może obowiązywać maksymalnie 8 priorytetów wydatkowania (4 ogólnopolskie, 3 wojewódzkie i 1 powiatowy).

Jakie formy kształcenia ustawicznego finansowane w 2026 r. ze środków KFS mogą wybrać pracodawcy/przedsiębiorcy z regionu?

Środki KFS otrzymane z powiatowego urzędu pracy mogą zostać przeznaczone na:

1. szkolenia i studia podyplomowe realizowane z inicjatywy podmiotu wnioskującego lub za jego zgodą,
2. egzaminy umożliwiające uzyskanie dyplomów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych,
3. badania lekarskie i psychologiczne wymagane do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończonym kształceniu,
4. ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjętym kształceniem.

Jak można uzyskać dofinansowanie ze środków KFS?

W celu uzyskania dofinansowania kosztów kształcenia ustawicznego, pracodawca (przedsiębiorca) musi złożyć wniosek do powiatowego

urzędu pracy właściwego ze względu na siedzibę podmiotu wnioskującego albo miejsce prowadzenia działalności, a w przypadku osoby fizycznej miejsce zamieszkania lub miejsce zatrudnienia uczestników działań kształcenia ustawicznego. Wnioski o dofinansowanie działań z KFS mogą być składane jedynie w formie elektronicznej. W 2026 r. wprowadzone zostaje obowiązkowe korzystanie z elektronicznego wniosku, jednakowego na terenie całego kraju. Wniosek będzie dostępny na portalu Praca.gov.pl po uruchomieniu naboru przez dany urząd (w konsoli Praca.gov.pl).

Dodatkowo należy kierować się zapisem wprowadzonym nową ustawą o wymogu posiadania przez realizatora szkolenia wpisu do Bazy Usług Rozwojowych prowadzonej przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości. Dotyczy to tylko realizatorów szkoleń.

ŹRÓDŁO: STRONY WWW MRPIPS, PRACA.GOV.PL, BUR, WUP W OLSZTYNIE

Bożena Piątek
Dyrektor WUP w Olsztynie

Na finansowanie zadań w ramach KFS w kraju w 2026 r. zostały przeznaczone środki w wysokości 419 591 tys. zł., co stanowi ponad 4% przychodów Funduszu Pracy uzyskanych z obowiązkowej składki na Fundusz Pracy. Jest to kwota identyczna jak w 2025 r. Wysoki poziom finansowania KFS został utrzymany ze względu na ciągle duże zapotrzebowanie na kształcenie ustawiczne.

Zgodnie z nowymi przepisami został zlikwidowany podział na dwie pule środków z KFS. Obecnie pula ministra i pula Rady Rynku Pracy zostały połączone w jedną, wydatkowaną od początku roku. Pula środków na finansowanie zadań związanych z obsługą KFS i będących w dyspozycji powiatowych urzędów pracy z Warmii i Mazur wyniosła **13 318 tys. zł.** Jest to kwota porównywalna do tej, która została nam przyznana na 2025 rok.

Nowe przepisy, wynikające z Ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia, nałożyły na każdy WUP obowiązek publikowania na stronach internetowych urzędu priorytetów ogólnopolskich, wojewódzkich i powiatowych, o ile takie zostały przyjęte.

MRPiPS w formułowaniu ogólnopolskich priorytetów wydatkowania środków KFS w 2026 r. uwzględniło wzorem lat ubiegłych konieczność zapobiegania coraz bardziej widocznym na rynku pracy

lukom kompetencyjnym, utrudniającym rekrutację pracowników w wielu dziedzinach działalności gospodarczej, starano się bowiem uwzględnić problemy rynku pracy występujące na terenie całego kraju. Województwom i powiatom pozostawiono możliwość sformułowania własnych priorytetów, charakterystycznych dla ich obszarów. Umożliwiono nam tym samym szybszą reakcję na pojawiające się wyzwania w obszarze kształcenia ustawicznego na lokalnych rynkach pracy.

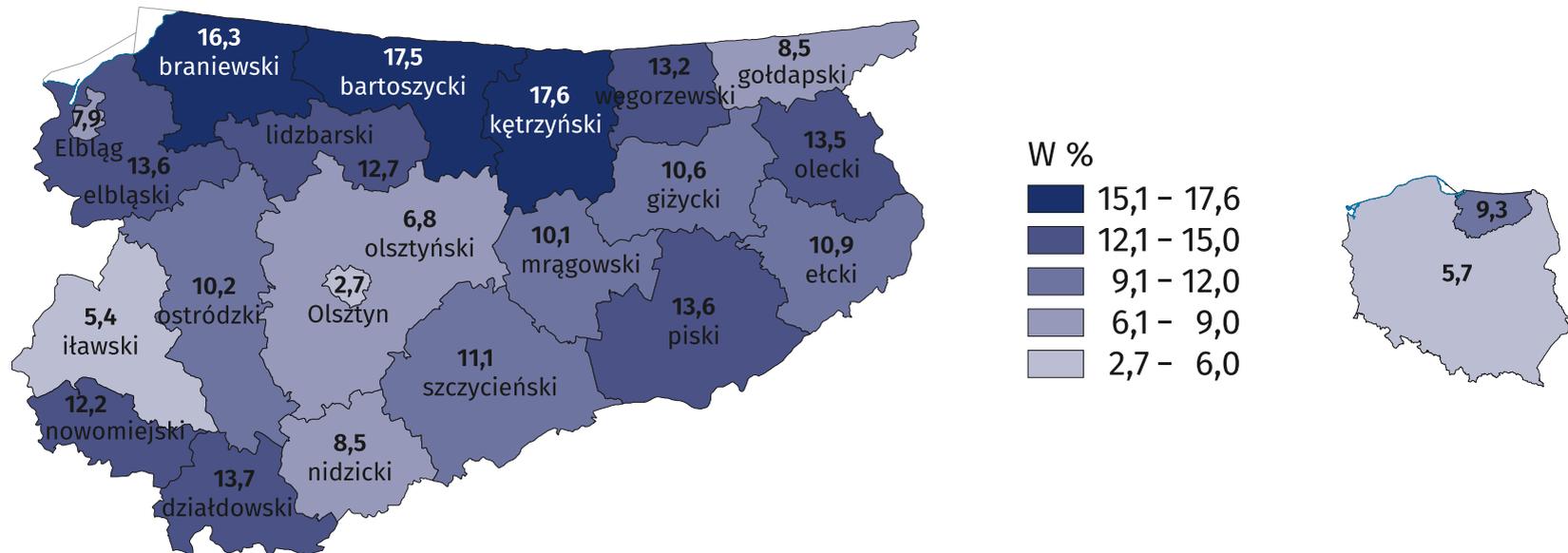
Uwzględniając powyższe przesłanki w naszym urzędzie, po zasięgnięciu pozytywnej opinii WRRP przeanalizowaliśmy specyfikę regionu i wytyczyliśmy dwa istotne obszary wsparcia, które zostały zapisane w poniższym brzmieniu jako obowiązujące w 2026 r. priorytety:

a) Priorytet nr 1. Wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 50 roku życia;

b) Priorytet nr 2. Wsparcie kształcenia ustawicznego w obszarach/branżach bezpośrednio związanych z inteligentnymi specjalizacjami (IS) województwa (...).

W celu szczegółowych informacji na temat aktualnych procedur związanych z KFS zachęcam do kontaktu z pracownikami naszego urzędu lub pracownikami powiatowych urzędów pracy w regionie.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie warmińsko-mazurskim w 2025 r.

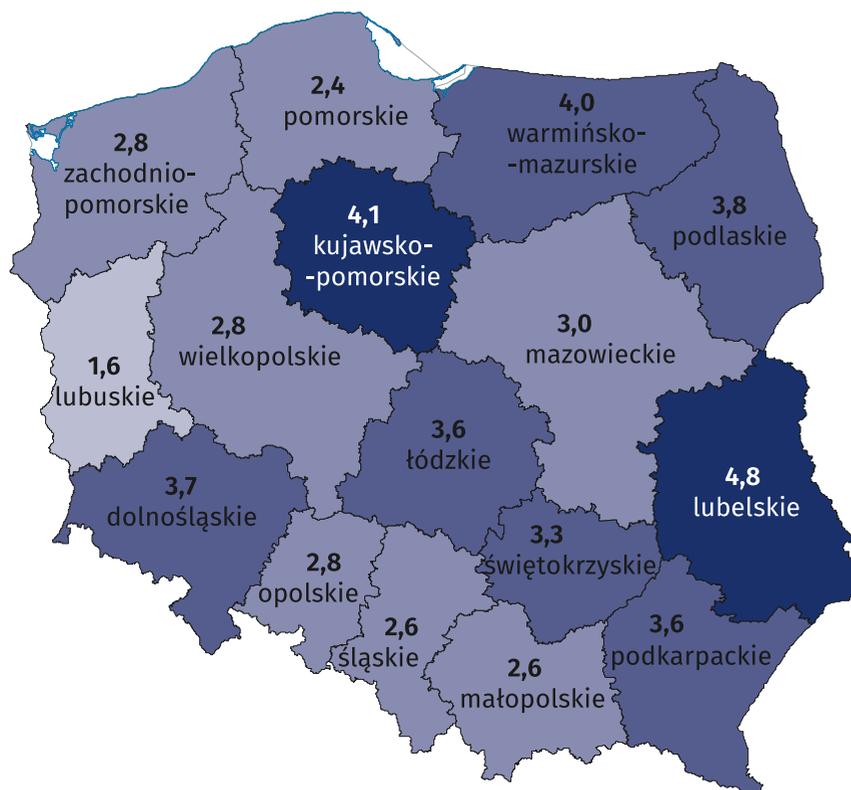

Na koniec grudnia 2025 r. do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia należały kętrzyński, bartoszycki i braniewski. Jedynie w dwóch powiatach – Olsztynie i iławskim, stopa bezrobocia była niższa od ogólnopolskiej.

W porównaniu z 2024 r. wzrost stopy bezrobocia wystąpił we wszystkich powiatach, najwyższy w powiecie mrągowskim, najniższy w etckim i węgorzewskim.

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Olsztynie

Stopa bezrobocia w 4 kwartale 2025 r. (BAEL)

Według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) stopa bezrobocia (udział bezrobotnych danej kategorii w liczbie aktywnych zawodowo danej kategorii, wśród osób w wieku 15–89 lat) w 4 kwartale 2025 r. w województwie warmińsko-mazurskim wyniosła 4,0% i była wyższa od średniej krajowej (3,2%). Najwyższa stopa bezrobocia wystąpiła w województwie lubelskim, a najniższa w lubuskim.

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Olsztynie

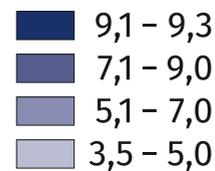

Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2025 r.

Na koniec 2025 r. stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie warmińsko-mazurskim wyniosła 9,3% (podobnie jak w podkarpackim) i była najwyższa w kraju. W porównaniu z 2024 r. stopa bezrobocia w województwie wzrosła o 0,9 p. proc. (w kraju o 0,6 p. proc.). Najniższy wskaźnik odnotowano w województwie wielkopolskim.

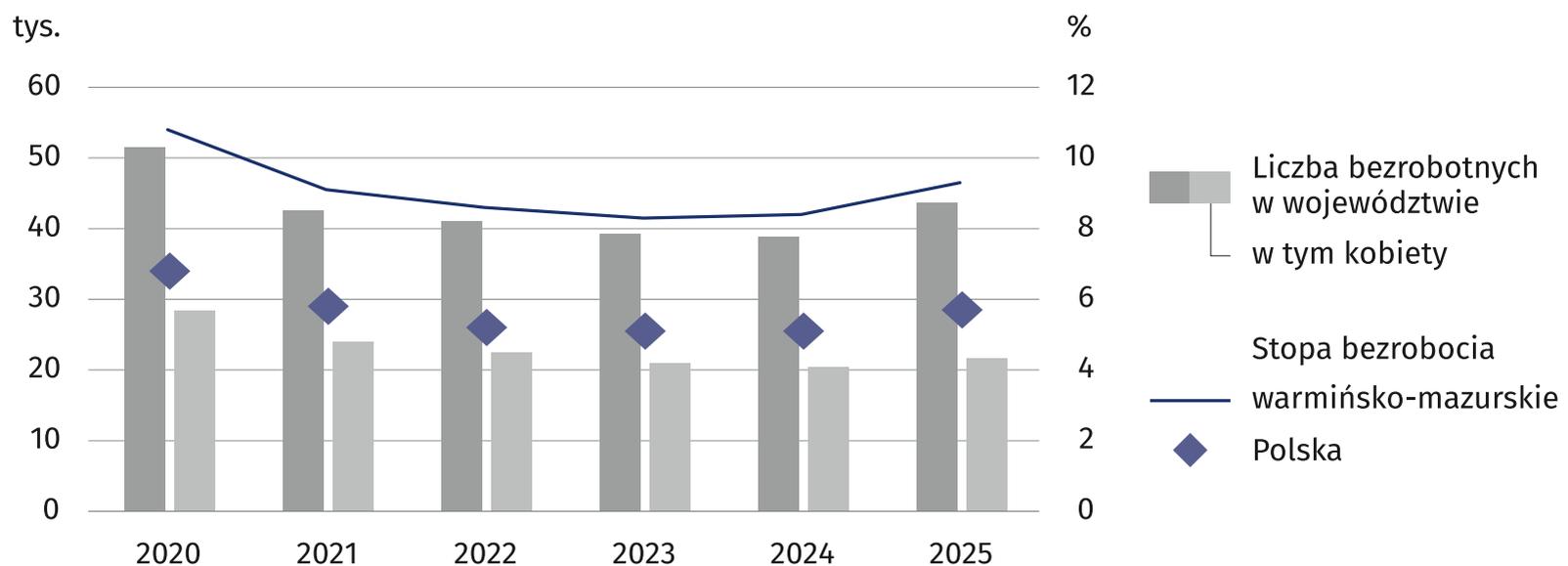
W %

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Olsztynie

Bezrobocie rejestrowane

Na koniec grudnia 2025 r. w powiatowych urzędach pracy województwa warmińsko-mazurskiego zarejestrowanych było 43,7 tys. osób bezrobotnych, tj. o 4,8 tys. więcej niż w analogicznym okresie 2024 r. (o 12,3%). Stopa bezrobocia rejestrowanego była wyższa niż rok wcześniej i wyniosła 9,3%.

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Olsztynie

ZDROWIE I BEZPIECZEŃSTWO PRZED WSZYSTKIM

Rok 2025 był dla powiatu działdowskiego czasem intensywnych inwestycji w obszarach od dróg i edukacji przez ochronę zdrowia po bezpieczeństwo i cyfryzację. O tym, co udało się zrobić i co przed samorządem w kolejnych latach, rozmawiamy dziś ze Starostą Powiatu Działdowskiego Pawłem Cieślińskim.

— **Panie starosto, zakończyliśmy 2025 rok, który dla Powiatu Działdowskiego był czasem wielu inwestycji. Jak pan ocenia ten rok?**

— Z pewnym niedosytem. Chcielibyśmy zrealizować jeszcze więcej inwestycji. Poprzednie lata pozwoliły nam na bardzo dynamiczny rozwój i realizację wielu dużych projektów. Obecnie jednak środków zewnętrznych dla powiatów jest zdecydowanie mniej. Czujemy więc niedosyt, bo jesteśmy przygotowani na prowadzenie szerokiego frontu inwestycyjnego, natomiast możliwości finansowe są dziś ograniczone.

Mimo to 2025 rok był czasem ważnych i wielomilionowych przedsięwzięć. Zakończyliśmy budowę Branżowego Centrum Umiejętności Przemysłu Szklarskiego w Malinowie wraz z adaptacją zabytkowej obory – to inwestycja o wartości ponad 10 milionów złotych. Udało się również zakończyć pierwszy etap modernizacji byłego internatu w Gródkach. W tym roku obiekt zostanie oddany do użytku. W czerwcu zakończymy także część inwestycyjną dotyczącą domu seniora.

Realizowaliśmy również inwestycje drogowe. Pożytkaliśmy środki z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, a wspólnie z gminami prowadziliśmy mniejsze projekty infrastrukturalne: budowę chodników czy zatok autobusowych m.in. na terenie gminy Iłowo-Osada oraz Lidzbarka. Były to inwestycje współfinansowane w proporcji 50 na 50 przez nas i lokalne samorządy. Inwestycji było więc sporo, jednak – jak wspominałem – pozostaje pewien niedosyt, bo potencjał powiatu i nasze przygotowanie inwestycyjne są większe niż obecnie dostępne środki finansowe.

— **Duży nacisk położyliście na ochronę zdrowia. Jakie efekty pacjenci zobaczą najszybciej?**

— Rzeczywiście, bardzo duża część inwestycji – zarówno tych zrealizowanych w ubiegłym roku, jak i zaplanowanych w bieżącym roku – dotyczy działdowskiego szpitala. W 2025 roku zakończyliśmy pięć projektów, dwa kolejne

są kontynuowane, a następne umowy będziemy wkrótce podpisywać.

W ubiegłym roku zakończyliśmy pierwszy etap modernizacji szpitalnego oddziału ratunkowego. Pacjenci mogą już korzystać z wyremontowanych i doposażonych poradni specjalistycznych. Zmodernizowany i wyposażony w nowy sprzęt został także pododdział kardiologiczny funkcjonujący w ramach oddziału wewnętrznego.

Przygotowaliśmy również projekt informatyzacji szpitala, który w tym roku będzie realizowany. To inwestycja o wartości ponad 6 milionów złotych, obejmująca przede wszystkim systemy związane z cyberbezpieczeństwem oraz bezpieczeństwem informacyjnym placówki. Nowoczesna infrastruktura IT ma usprawnić funkcjonowanie szpitala i zwiększyć bezpieczeństwo danych medycznych.

Za jeden z największych sukcesów uważam jednak trwający remont i doposażenie oddziału neurologicznego. To przedsięwzięcie zostało sfinansowane wspólnie przez wszystkie samorządy powiatu działdowskiego, powiat żuromiński, a także dzięki znaczącemu wsparciu lokalnych przedsiębiorców. Udało się przygotować sale o podwyższonym standardzie, klimatyzowane, a oddział został wyposażony w nowoczesną aparaturę oraz specjalistyczne oprogramowanie. To oprogramowanie przyspiesza odczyt tomografii komputerowej u pacjentów po udarze. A w przypadku udaru czas ma kluczowe znaczenie. Dzięki tym rozwiązaniom cały proces diagnostyczny i kwalifikacja do leczenia będą przebiegały szybciej. Obecnie w działdowskim szpitalu możemy leczyć udary nawet do 9 godzin od ich wystąpienia, co daje realną szansę na cofnięcie procesu udarowego. Po tym czasie pacjenci są już kierowani do Olsztyna, gdzie leczenie odbywa się w trybie operacyjnym.

— **Warto wspomnieć też o sukcesie czterech szkół prowadzonych przez powiat działdowski w rankingu portalu Perspektywy z 2026 roku.**

— Jeśli chodzi o oświatę, to jest to proces wieloletni. Już

od sześciu lat szkoły z powiatu działdowskiego znajdują się w czołówce placówek województwa warmińsko-mazurskiego. Jako organ prowadzący regularnie zajmujemy medalowe miejsca wśród powiatów w regionie pod względem wyników maturalnych i egzaminacyjnych. Myślę, że to bezpośrednio przekłada się na indywidualne sukcesy szkół, które dziś otrzymują wyróżnienia w rankingach. Na ten efekt składa się kilka elementów. Przede wszystkim realizacja licznych projektów edukacyjnych, które pozwalają szkołom rozwijać nowoczesne zaplecze: nowe technologie, doposażenie pracowni, specjalistyczny sprzęt. To wszystko daje uczniom realne możliwości rozwoju. Ogromną rolę odgrywa również kadra pedagogiczna. Nauczyciele stale się szkolą i podnoszą swoje kompetencje, a ta wiedza przekłada się bezpośrednio na jakość kształcenia. Uczniowie są lepiej przygotowani do dalszej edukacji i wejścia na rynek pracy.

W ubiegłym roku 133 uczniów otrzymało stypendium starosty za wysokie wyniki na egzaminach maturalnych i zawodowych. To bardzo duża grupa młodych ludzi. Na stypendia przeznaczaliśmy ponad 300 tysięcy złotych. Zawsze podkreślam, że to jedne najlepiej wydanych pieniędzy, bo to inwestycja w młodzież, która kończy nasze szkoły. I to właśnie ta konsekwentna inwestycja w edukację przekłada się dziś na wysoki poziom nauczania w powiecie oraz prestiżowe wyróżnienia dla naszych placówek.

— **Cyberbezpieczeństwo i ochrona ludności to obszary, które rzadko są widoczne na pierwszy rzut oka. Dlaczego są tak ważne dla powiatu działdowskiego?**

— Jeśli chodzi o cyberbezpieczeństwo, wszyscy musimy przygotowywać się na różne nieprzewidziane sytuacje: ataki hakierskie albo próby kradzieży danych czy blokowania systemów informatycznych. Każda instytucja publiczna przetwarza dane wrażliwe – zarówno powiat jako urząd, jak i służba zdrowia. Takie próby są podejmowane nieustannie, dlatego musimy stale

Paweł Cieśliński
Starosta Powiatu Działdowskiego

wzmacniać nasze zabezpieczenia i inwestować w nowoczesne systemy ochrony.

Realizujemy dwa duże projekty w tym obszarze. Jeden dotyczy bezpośrednio powiatu działdowskiego, drugi – o wartości ponad 6 milionów złotych – obejmuje informatyzację i systemy bezpieczeństwa w działdowskim szpitalu. To inwestycje, które mają zapewnić ciągłość pracy instytucji oraz ochronę danych pacjentów.

Równie istotna jest ochrona ludności i obrona cywilna. W ubiegłym roku uruchomiony został program wspierający te działania, z którego również korzystamy. Powiat Działdowski skoncentrował się przede wszystkim na budowie zaplecza magazynowego do przechowywania sprzętu, żywności oraz innych materiałów niezbędnych w sytuacjach kryzysowych. W Lidzbarku wybudowaliśmy pięć klimatyzowanych boksów magazynowych o wartości ponad 1,4 milionów złotych. Dodatkowo za ponad 800 tysięcy złotych zakupiony został drugi magazyn w Działdowie. Dzięki temu jesteśmy zabezpieczeni pod względem powierzchni magazynowej i przygotowani na różne warianty zagrożeń.

Zakupiliśmy również agregaty prądotwórcze. W tym roku planujemy skoncentrować się na zakupie specjalistycznego sprzętu – między innymi drogowego. Tegoroczna zima pokazała, jak ważne jest od-

powiednie przygotowanie, również w kontekście wsparcia mieszkańców w codziennym funkcjonowaniu. Sprzęt do odśnieżania czy utrzymania dróg to także element szeroko rozumianej ochrony ludności. W przypadku budowy magazynów mogliśmy liczyć nawet na 90-procentowe dofinansowanie. Przy zakupie sprzętu, który będzie wykorzystywany także do innych celów, na przykład drogowych, poziom wsparcia wynosi 50-60 procent. Pozostałe środki musimy zabezpieczyć w budżecie powiatu i to również planujemy w najbliższym czasie.

— **Budżet na 2026 rok został przyjęty jednogłośnie. Czego mieszkańcy mogą się po nim realnie spodziewać?**

— W bieżącym roku planujemy przebudowę drogi Koszelewy-Tuczki w ramach Funduszu Rozwoju Dróg. To jedna z ważniejszych inwestycji infrastrukturalnych. Kontynuujemy również modernizację internatu w Gródkach. Całość inwestycji to 10 milionów złotych, z czego w tym roku do wydania pozostaje jeszcze ponad 6 milionów złotych. To kolejny duży projekt, który realnie poprawi bazę oświatową w naszym powiecie. Planujemy także zakup specjalistycznego sprzętu związanego z utrzymaniem dróg i ochroną ludności. Wartość tego zakupu przekroczy 2 mln zł – ponad 1 milion zło-

tych pozyskamy z dofinansowania, a drugą część będziemy musieli zabezpieczyć ze środków własnych powiatu. Nie zapominamy o bieżących remontach i modernizacjach w naszych placówkach oświatowych. Co roku staramy się przeznaczać na ten cel od 100 do 250 tysięcy złotych w każdej szkole. Łącznie daje to ponad 1,5 miliona złotych na poprawę warunków nauki i pracy.

Największe inwestycje będą jednak realizowane w szpitalu. Kończymy modernizację SOR-u oraz wdrażamy projekt informatyczny związany z cyberbezpieczeństwem. Złożyliśmy również wniosek o 30 milionów złotych na modernizację oddziału ginekologiczno-polożniczego oraz OIOM-u. Liczę, że uda się te środki pozyskać.

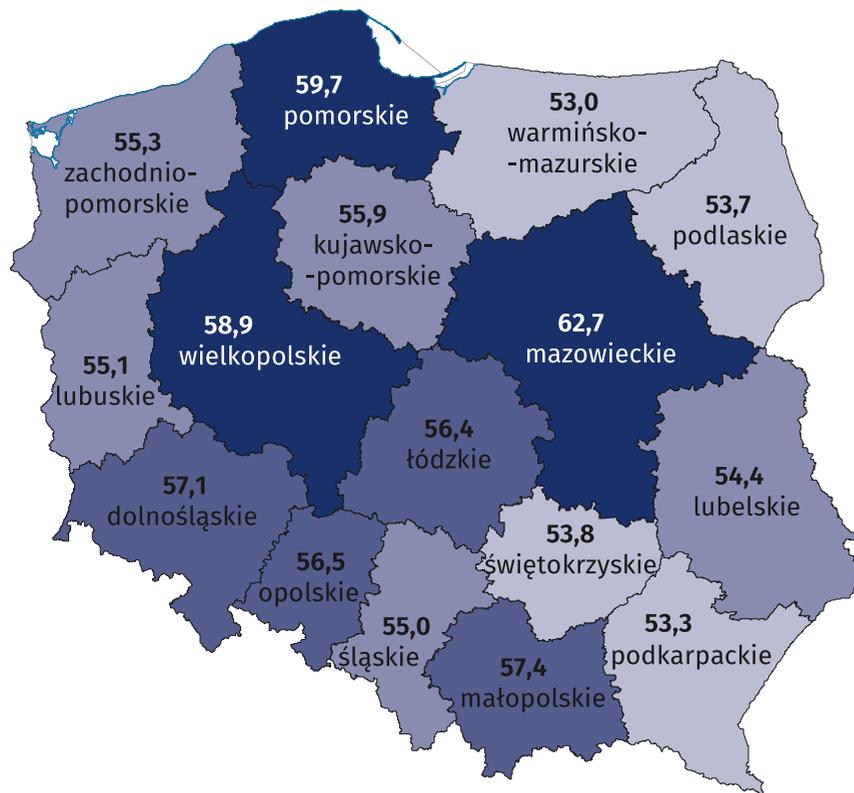
Wyzwanie w przypadku wszystkich projektów stanowi fakt, że podatek VAT jest kosztem niekwalifikowanym. Oznacza to, że 23 proc. wartości inwestycji musimy pokrywać z własnych środków. Dodatkowo szpital nie bilansuje się w swoich wydatkach i nie posiada wolnych środków na inwestycje, dlatego to powiat zabezpiecza wkład własny. W tym roku planujemy przeznaczyć na ten cel od 4 do 5 milionów złotych.

Łącznie na inwestycje zaplanowaliśmy około 20 milionów złotych. To mniej, niż byśmy chcieli, ale liczymy, że pojawią się dodatkowe konkursy i możliwość pozyskania środków zewnętrznych. Jesteśmy na to przygotowani i mamy zabezpieczone środki. Nie planujemy zaciągania kredytów w bieżącym roku. Budżet właściwy będzie jeszcze przyjmowany w marcu, ale dziś możemy powiedzieć jasno: powiat jest w dobrej kondycji finansowej. Nie ma zagrożeń związanych z realizacją zaplanowanych inwestycji czy brakiem środków.

Musimy jednak liczyć się z większymi wydatkami związanymi z zimowym utrzymaniem dróg. Tegoroczne intensywne opady sprawiły, że już teraz wykorzystaliśmy wszystkie zaplanowane środki na ten cel. Myślę, że w podobnej sytuacji znalazło się wiele powiatów w regionie.

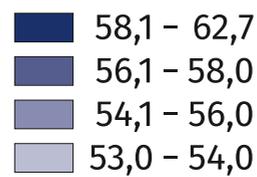

Wskaźnik zatrudnienia w 4 kwartale 2025 r. (BAEL)

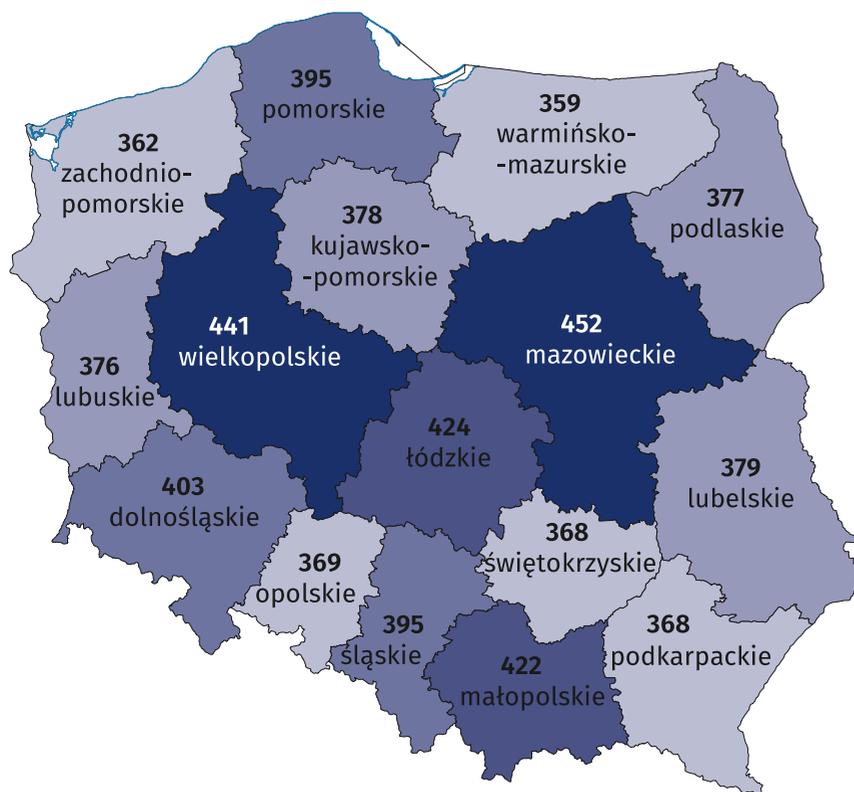
Według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) wskaźnik zatrudnienia (udział pracujących danej kategorii w ogólnej liczbie ludności tej kategorii, wśród osób w wieku 15–89 lat) w 4 kwartale 2025 r. w województwie warmińsko-mazurskim wyniósł 53,0% i był najniższy w kraju. Najwyższy wskaźnik wystąpił w województwie mazowieckim.

W %

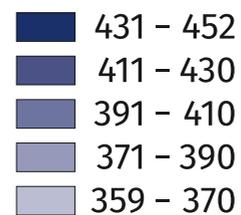

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Olsztynie

Pracujący^a w gospodarce narodowej na 1000 ludności w czerwcu 2025 r.

W województwie warmińsko-mazurskim na koniec czerwca 2025 r. na każdy 1000 mieszkańców przypadało 359 osób pracujących – najmniej w kraju. Najwyższy poziom wskaźnika zanotowano w województwie mazowieckim, za nim znalazło się wielkopolskie. Krajowy wyniósł 405 pracujących.

^a Według miejsca zamieszkania.

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego w Olsztynie

ZIELONA ENERGIA, NOWE TECHNOLOGIE I 1,5 MILIARDA ZŁOTYCH INWESTYCJI. POLMLEK STAWIA NA WARMIĘ I MAZURY

Otwarcie jednej z najnowocześniejszych oczyszczalni ścieków w branży spożywczej w Polsce to wydarzenie, które ma znaczenie nie tylko dla Grupy Polmlek, ale również dla całego regionu Warmii i Mazur.

Inwestycja zrealizowana w zakładzie w Lidzbarku Warmińskim pokazuje, że nowoczesny przemysł może rozwijać się w zgodzie ze środowiskiem, lokalną społecznością i długofalową strategią energetyczną.

Nowa oczyszczalnia działa dziś pełną parą. Woda opuszczająca zakład jest wielokrotnie czystsza, niż określają obowiązujące normy, a sam proces oczyszczania stał się integralnym elementem systemu produkcji zielonej energii. Dzięki bioreaktorom i kogeneratorom Polmlek wytwarza biogaz, z którego produkuje energię elektryczną, parę technologiczną oraz chłód. Zakład w Lidzbarku Warmińskim jest obecnie w około 80 procentach samowystarczalny energetycznie.

Rok 2025 zapisał się jako jeden z najbardziej wymagających okresów dla europejskiego mleczarstwa. Branża mierzy się z niestabilnością cen mleka surowego, wysokimi kosztami energii, presją regulacyjną oraz rosnącą konkurencją ze strony producentów spoza Unii Europejskiej.

Grupa Polmlek obrała jednak inną drogę. W odpowiedzi na zmieniające się realia rynkowe uruchomiła największy program inwestycyjny w swojej historii, zakładając nakłady na poziomie blisko 1,5 miliarda złotych do końca 2026 roku.

Jednym z kluczowych beneficjentów programu inwestycyjnego jest zakład w Lidzbarku Warmińskim, który stał się strategicznym centrum nowych technologii

Grupa Polmlek stworzona od podstaw przez Andrzeja Grabowskiego oraz Jerzego Boruckiego jest jedyną tak dużą w Polsce firmą **w 100 procentach z polskim kapitałem.**

Obecnie znajduje się wśród najpoważniejszych graczy na rynku przetwórstwa spożywczego w naszym kraju

Grupy. To tutaj rozwijane są zaawansowane procesy produkcji wysokospecjalistycznych składników mlecznych, takich jak laktoferyna i laktoperoksydaza.

Pozyskiwanie laktoferyny o wysokiej czystości umożliwia Polmlekowi wejście na rynki farmaceutyczne i suplementacyjne, gdzie obowiązują znacznie wyższe standardy jakościowe

i technologiczne. Dla Grupy oznacza to dywersyfikację działalności oraz przesunięcie części biznesu w stronę produktów o wysokiej wartości dodanej i stabilniejszym popycie.

Integralnym elementem tej strategii jest także rozwój zaplecza logistycznego. Grupa Polmlek uruchamia magazyny i centra logistyczne w różnych częściach Polski – m.in. w Lidzbarku Warmińskim, Tymienicach, Piotrkowie Kujawskim oraz Raciążu.

Skala działań realizowanych w Lidzbarku Warmińskim ma bezpośredni wpływ na lokalną gospodarkę. Inwestycje oznaczają nowe miejsca pracy, rozwój kompetencji pracowników oraz wzrost znaczenia Warmii i Mazur na przemysłowej mapie Polski.

Nowa oczyszczalnia, zielona energia, zaawansowane technologie i inwestycje liczone w setkach milionów złotych pokazują, że nawet w wymagającym otoczeniu rynkowym można rozwijać nowoczesny przemysł w sposób odpowiedzialny i długoterminowy.

Nowoczesna oczyszczalnia w zakładzie produkcyjnym w Lidzbarku Warmińskim działa pełną parą. Woda opuszczająca zakład jest wielokrotnie czystsza, niż określają obowiązujące normy

Zielona energia, zaawansowane technologie i inwestycje o wartości setek milionów złotych to nowoczesny przemysł Grupy Polmlek

POLMLEK
GRUPA POLMLEK

LIDER CZY SZEFE?

ZNAJDŹ RÓŻNICE

Na pierwszy rzut oka wydaje się, że nie ma dużej różnicy między definicjami szefa a lidera. Ktokolwiek jednak pracował kiedyś pod kierownictwem szefa, któremu brakowało umiejętności przywódczych, tego nie trzeba przekonywać, jak istotne są te różnice. Dla nielicznych szczęśliwców umiejętności przywódcze przychodzą naturalnie, ale jeśli nie — tych ważnych umiejętności można się nauczyć. Oto kilka kluczowych elementów, które odróżniają liderów od innych członków najwyższego kierownictwa.

Liderzy przewodzą dając przykład. Wydaje się to oczywiste, ale ludzie — a zwłaszcza szefowie — często to ignorują. Pracownicy zwracają większą uwagę na to, co robi szef, niż na to, co mówi. Na przykład, jeśli lider chciałby, by pracownicy byli punktualni i przychodzili do pracy lub na spotkania na czas, winien sam upewnić się, że daje dobry przykład i jest punktualny.

Szefowie zazwyczaj wydają polecenia lub stawiają wymagania. Natomiast liderzy słuchają swoich pracowników i współpracowników. Zbierają pomysły, rekomendacje i opinie, okazując szacunek doświadczeniu i wiedzy innych. Zwracają uwagę na to, jak zwracają się do pracowników, unikając stawiania wymagań na rzecz próśb. Liderzy udzielają konstruktywnej krytyki — gdy jest to konieczne — w zaciśnięciu, w warunkach intymności, wręcz domowych pieleszy. Robią wszystko, co w ich mocy, by uniknąć publicznej konfrontacji lub głośnej krytyki swoich pracowników. Upokorzenie nie motywuje i niewiele osób poprawi swoją wydajność w pracy po upokarzającej sytuacji publicznej. Jak głosi stare przysłowie: chwal publicznie, a karz w zaciśnięciu domowym.

Podobnie dobrzy liderzy starają się wspierać i uczyć swoich pracowników. Jeśli trzeba rozwiązać problemy — koncentrują się na znalezieniu rozwiązań, zamiast rozwodzić się nad problemami i szukać win-

nych. Proszą o rekomendacje i pomysły od swoich pracowników i słuchają ich opinii. Bez owijania w bawełnę i negowania trudnych kwestii, dobrzy liderzy zespołów zaszczepiają optymizm i ducha „damy radę”. Dopuszczenie pracowników do bycia świadkami frustracji lub gniewu może wywołać strach i negatywnie wpłynąć na morale.

Liderzy są stałymi uczestnikami wysiłków zespołowych. Zamiast po prostu przeprowadzać cotygodniowe lub miesięczne przeglądy, podczas których wydają osąd z góry, utrzymują stały kontakt z projektami i ich realizatorami, wspierając stałą dwustronną komunikację. Dobrzy liderzy zachęcają swoich pracowników do szczerego wyrażania zarówno swoich obaw,

jak i pomysłów.

Unikanie faworyzowania jest kluczowe. Dobry lider może mieć swoich ulubieńców wśród pracowników, ale dba o to, by nie mieszać tych sympatii z zadaniami i obowiązkami. Nic tak nie wywołuje długotrwałych urazów i nie tworzy szkodliwych relacji interpersonalnych w pracy, jak faworyzowanie jednych — a ciągłe negowanie (lub co gorsza — nękanie) drugich.

Dobry lider nie czuje potrzeby ogłaszania swojej pozycji. Dobre przywództwo powinno być wręcz oczywiste. Dlatego też dobry lider unika autopromocji i szuka uznania dla zespołu, a nie osobistych pochwał.

Nawet najlepsi liderzy nie dorastają do ideałów. Ktoś, kto jest gotów przyznać się

do swoich błędów i przyznać się do nich, przejawia prawdopodobnie najważniejszą cechę prawdziwego lidera — pokorę.

Historia prawdziwa

— Miałem 22 lata i zaraz po studiach zacząłem pracować w rodzinnej firmie. Zacząłem uczyć się wszystkiego, co mogłem, w każdym obszarze biznesu i wykonywać praktycznie każdą pracę. W ciągu kilku lat awansowałem na stanowisko kierownika, choć wciąż czułem się człowiekiem młodym i niedoświadczonym. Aż tu nagle zarządzałem ludźmi w wieku moich rodziców — byłem przepelniony niepewnością. To było siedem lat temu i wiele się zmieniło. Nie tylko nasza firma rozrosła się pięciokrotnie,

ale ja sam nauczyłem się, że każdy może być dobrym liderem, jeśli jest zaangażowany w zdobywanie szacunku zespołu — zamiast być szefem, który tylko wydaje rozkazy.

A potem przyszedł awans.

— Moją drogę do przywództwa rozpocząłem od podstaw. Zadałem sobie pytanie: „Jak chciałbym być prowadzony i zarządzany?”. Pracowałem dla złych szefów. Nie chciałem iść do pracy. Zawsze obawiałem się do nich podejść. To było bardzo złe doświadczenie i nigdy nie byłem w stanie dać z siebie wszystkiego, ponieważ byłem zbyt skupiony na tym, żeby nie przeszkadzać szefowi. Nie chciałem tego ani dla moich pracowników, ani

dla naszej firmy. Od momentu objęcia stanowiska chciałem być liderem, a nie szefem. Chciałem wykorzystać współpracę, motywację i inspirację, aby pomóc mojemu zespołowi osiągnąć pełnię możliwości i czerpać z pracy prawdziwą satysfakcję. To dobre zarówno dla nich, jak i dla wyników finansowych. Szczęśliwsi pracownicy są o 13% bardziej produktywni niż ich niezaangażowani koledzy.

Jak być lepszym liderem?

Bycie dobrym liderem zaczyna się od edukacji własnej i nie jest to takie trudne, jak mogłoby się wydawać. Wszystko sprowadza się do robienia tego, co słuszne, nawet jeśli wymaga to trochę więcej wysiłku.

1. Nie bój się zatrudniać nowych pracowników. — Miałam z tym problem, kiedy zaczynałam rekrutować. Bałam się, że jeśli zatrudnię kogoś lepszego ode mnie, stracę swoją pozycję autorytetu. Wcale tak nie było. Im lepszych ludzi zatrudniam, tym więcej umiejętności i potencjału intelektualnego mam w swoim zespole, a to przyczynia się do sukcesu firmy.

2. Trenuj zamiast krytykować. Niektórzy pracownicy wolą bezpośrednią informację zwrotną, inni uważają to za agresywne. Tacy pracownicy prawdopodobnie zareagują bardziej po-

zytywnie niż ci bardziej współczujący, nastawieni na empatyczny styl komunikacji. Skąd wiadomo, jaka jest różnica? Chodzi oto, żeby poznać ludzi w swoim zespole. — Miałam kiedyś pracownicę, która bardzo się broniła, gdy próbowałam jej przekazać jakąś opinię o jej pracy. Wzdrygałam się za każdym razem, gdy musiałam z nią rozmawiać, ponieważ wiedziałam, że rozmowa nie pójdzie dobrze i obie skończymy sfrustrowane. W końcu zdałam sobie sprawę, że czuła się krytykowna. Dlatego zaczęła się bronić. Zmieniłam swój styl komunikacji i zamiast zapraszać ją na spotkanie osobiste, co może być stresujące dla każdego, pomagałam jej w rozwiązywaniu problemów małymi, bieżącymi krokami, zamiast tego, co dla niej wydawało się lawiną krytyki naraz. Zmieniłam tylko swój styl komunikacji i teraz jest jedną z naszych najlepszych pracownic.

3. Bądź najlepszym rzeczniczką swoich pracowników. — Jeśli moi pracownicy potrzebują czegoś, by lepiej wykonywać swoją pracę, robię wszystko, co możliwe, by się upewnić, że to dostaną. Bycie liderem oznacza walkę o zapewnienie pracownikom wszelkich zasobów, których potrzebują, by mogli wykonywać swoją pracę najlepiej, jak potrafią, niezależnie od tego, czy jest to wewnętrzne oprogramowanie, czy odpowiednia polityka urlopową. Kiedy moi pracownicy mają odpowiednie zasoby, by wykonywać swoją pracę świetnie, wszyscy na tym zyskują.

4. Bier się do pracy. Szefowie stawiają wymagania z za biurka. Liderzy wkraczają do akcji i dają przykład. Warto zatem pokazać swoim pracownikom, że jesteś po ich stronie, będąc dosłownie u ich boku.

5. Bądź przystępny. Zbyt wiele osób boi się kierownictwa, co może utrudniać prawdziwą i szczerą komunikację z zespołem. Lider (a nie szef) pracuje więc nad budowaniem autentycznych relacji z członkami zespołu, by przeciwdziałać tym lękom. — W naszej firmie organizujemy imprezy integracyjne, które pozwalają nam pielęgnować relacje i nawiązywać nieformalne znajomości.

6. Jasno określ swoje oczekiwania. Większość ludzi chce dobrze wykonywać swoją pracę, muszą tylko wiedzieć, jak to zrobić. Warto zatem jasno określać swoje oczekiwania i regularnie je powtarzać. — To oszczędza mi dramatów związanych z ciągłym kształceniem lub ponownym zatrudnianiem ludzi. Możesz być zabawnym i przystępnym liderem, ale jednocześnie dbać o to, by twoje oczekiwania były spełniane.

7. Nie poddawaj się syndromowi oszusta. — Byłem młody i niedoświadczony, kiedy zostałem dyrektorem operacyjnym w firmie. Miałem wiele wątpliwości co do siebie, ale to była przeszkoda, którą sam sobie narzuciłem. Współpraca z moim zespołem była wspaniała. Podjąłem się tej pracy z nastawieniem na naukę, pragnąc słuchać starszych i bardziej doświadczonych pracowników i zdobywać ich szacunek. Pomogło mi to stać się lepszym liderem, chłonąc całą ich wiedzę i doświadczenie. Nie musiałem się martwić, że oszukuję. Byłem po prostu sobą, wykorzystując swoje talenty i umiejętności oraz będąc autentycznym w tym, co wiem i czego wciąż muszę się nauczyć. Mój zespół to uszanował.

Liderzy się współtworzą, a nie rozkazują
— Wierzę, że każdy może nauczyć się być świetnym liderem. Wymienione powyżej strategie pomogły. Chcę zostać liderem, a nie szefem, żeby wiedzieć, że to działa.

Nie ma też przywództwa bez motywacji; zmotywowany i motywujący lider jest niezbędny w firmie. Umiejętność motywowania pomoże stworzyć idealne środowisko pracy sprzyjające zwiększonej produktywności, w którym pracownicy będą bardziej zmotywowani i zadowoleni, co zmniejszy napięcie i absencję w miejscu pracy. By zwiększyć motywację pracowników, doświadczeni liderzy zalecają zaangażowanie ich w realizację celów firmy, na przykład poprzez komunikowanie wszystkich wyznaczonych celów i, po ich osiągnięciu, raportowanie im wyników. W ten sposób ich praca nabierze sensu, a ich chęć do osiąga-

nia przyszłych celów wzrośnie. Poza wynagrodzeniem, kolejnym fundamentalnym elementem motywacji pracownika jest poczucie, że wnosi wartość dodaną dla firmy i że jego wysiłki są doceniane.

Dobra atmosfera w miejscu pracy
Lider zawsze dostosowuje miejsce pracy pod względem wyposażenia, układu i wystroju do swoich pracowników — a nie do siebie. Tworzy przyjemną atmosferę, na przykład za pomocą tablic suchościeralnych, na których pracownicy mogą dzielić się pomysłami i komentarzami, inspirującymi zdjęciami, a także budować świadomość marki poprzez różne elementy.

Na kłopoty

Umiejętność rozwiązywania problemów i konfliktów jest jedną z najważniejszych cech dobrego lidera. Takie problemy utrudniają rozwój pracy zespołowej, im zatem prędzej je zażegnamy, tym lepiej — dla wszystkich.

Kluczowa jest zatem organizacja i umiejętność zarządzania zasobami, dobra umiejętność planowania i koordynowania zasobów, zarówno ludzkich, materialnych, jak i czasowych. Warto aktywnie słuchać swoich pracowników. Dobry lider musi słuchać pracowników, skupiając na nich całą swoją uwagę. Co mówią. Celem aktywnego słuchania jest pełne zrozumienie przekazu, w tym uczuć, tj. słuchanie wykraczające poza słowa, ze szczególnym uwzględnieniem komunikacji niewerbalnej. By poprawić aktywne słuchanie, specjaliści i liderzy zalecają parafrazowanie, na przykład poprzez podsumowanie wypowiedzi własnymi

słowami, okazując w ten sposób zainteresowanie i upewniając się, że wszyscy dobrze ją zrozumieli. Kolejną wskazówką jest zadawanie pytań pracownikom, gdy coś tłumaczą. Dzięki temu dobry lider zyskuje więcej informacji, a także kontekst lub szczegóły tematu i ewentualne obawy współpracowników. Kolejna ważna sprawa to przejrzystość — to ona pozwala pracownikom poznać kierunek rozwoju firmy i lepiej określić zakres swoich działań. Informacje, które otrzymują, niezależnie od tego, czy dotyczą wyników, strategii, czy innych kwestii związanych z firmą, pozwolą im lepiej wykonywać swoje zadania, a także zrozumieć cały projekt i powody jego realizacji. Juan Ferrer, konsultant, trener i coach, uważa, że pracownicy znający wszystkie informacje i projekty firmy mogą odegrać kluczową rolę w jej doskonaleniu. — Doświadczenie pokazało mi, że jeśli pracownicy zostaną poproszeni o wprowadzenie zmian i zaangażowani w nie, to oni je poprowadzą.

Umiejętność podejmowania decyzji

Dobry lider musi umieć podejmować decyzje skutecznie i rozważnie. Podejmując decyzje, musi znać problem lub sytuację, w której się znajduje, wiedzieć, gdzie jest i dokąd chce dotrzeć. Ważne jest, aby pamiętać, że nie zawsze istnieje tylko jedna słuszna opcja. Lider, w przeciwieństwie do szefa, musi być obiektywny, by ocenić wszystkie możliwe opcje i uświadomić sobie, że istnieje więcej alternatyw, niż wydawało się na pierwszy rzut oka.

Po znalezieniu różnych opcji warto wspólnie z zespołem przeanalizować zalety i wady każdej z nich. Im więcej decyzji podejmiemy wspólnie, tym lepsze będzie doświadczenie całego zespołu, a lider tym lepiej będzie mógł je wykorzystywać do doskonalenia się.

MAGDALENA MARIA BUKOWIECKA
KORZYSTAŁAM Z MATERIAŁÓW
HARVARD BUSINESS SCHOOL

MAGAZYN TURYSTYCZNY

Polska

Świat

Warmia i Mazury

NOWE WYDANIE
• JUŻ W SPRZEDAŻY •

ZWIEDZAMY POLSKĘ I ŚWIAT

Magazyn można zakupić w salonikach prasowych, Salonikach Empik, Salonikach Inmedio, Salonikach Prasowych Kolportera, Świecie Prasy, na dworcach i lotniskach, a także online przez strony internetowe kupgazete.pl i e-kiosk.pl. Reklama i prenumerata – 509 712 242